

Bir zamanlar Adana

1924 Yılında Adana'da Bulunan Esnaflar

221 Bakkal	40 Kasap	44 Ekmekçi ⁽¹⁾
34 Manav ⁽²⁾	23 Lokanta ⁽³⁾	42 Kebapçı
4 Tütüncü	7 Masarahane	1 Kitapçı
1 Kösele Ticarethanesi	2 Gaz Ticarethanesi	7 Gazoz Fabrikası
1 Kırtasiyeci	14 Arzuhalci	1 Halıcı
100 Bezirgan	49 Tuhafiyeci	16 Terzi
46 Hırdavatçı	55 Köşker	38 Oturakçı
39 Kunduracı	7 Saraç	47 Yazıhane ⁽⁴⁾
3 Hamam	56 Berber	9 Otel
21 Han	8 Eczahane	7 Dink ⁽⁵⁾
17 Fabrika ⁽⁶⁾	18 Kazancı, Kalaycı	37 Demirci, Tamirci
34 Marangoz	9 Helkeci ⁽⁷⁾	6 Saatçi
2 Tüfekçi	15 Nalbant	4 Bıçakçı
13 Palancı	3 Boyacı	3 Kalıpçı
4 Yorgancı	3 Mazman ⁽⁸⁾	2 Keçeci
2 Bisikletçi	2 Sinema	4 Matbaa
5 Tenekeci	6 Fotoğrafçı	5 Kuyumcu
5 Hastane ⁽⁹⁾	73 Kahveci, Çaycı, Şerbetçi	1 Orozdi Back Mağazası
11 Uncu, Tuzcu, Samancı, Kömürcü		

Adana ili sosyo-ekonomik göstergeleri

Nüfus yapısı

Sosyal güvenlik

Eğitim

Sağlık

Turizm

Ulaştırma

Tarım

Sanayi ve ticaret

Uluslar arası doğrudan yatırımlar

İstihdam durumu

Dış ticaret

Yatırım teşvikleri

Kamu yatırımları

Enerji

Milli hesaplar

Genel bütçe vergi gelirleri

Bankacılık

Adana'nın profili

Yüzölçümü	14.030km ²
Nüfusu (2012)	2.125.635
Yıllık Nüfus Artış Hızı (2012/2011)	1,79%
Nüfus Yoğunluğu (2012)	151,5 kişi/km ²
Nüfus Dağılımı (2012)	% 88,8'i Kent, % 11,2'si Köy
Okur-Yazarlık Oranı	93,5%
Ortalama Yükseklik	Adana merkez 23 m
Toplam Yerleşim Sayısı	15 İlçe, 37 Belediye, 467 Köy
Ortalama En Yüksek ve En Düşük Sıcaklık (1970-2011)	30,3 °C(Temmuz), -3,0 °C (Ocak)
Aylık Ortalama Yağış EN Yüksek Yağış (1970-2011)	121,2 kg/m ²
Deprem Konumu	1-4. Derece
Arazi Kullanım Durumu	% 38 Tarım, % 3 Çayır-Mera, % 40 Orman/Fundalık, % 19 diğer
Gelişmişlik Kademesi	2. Kademe
Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sırası	16. Sıra(2011 yılı verileri ile 81 İl içinde)
Çalışan Nüfus	% 44,1 (2011 Yılı İş Gücü Anketi /TR62)
Tarım İş Kolunda Çalışanların Oranı	% 30,2 (2011 Yılı İş Gücü Anketi /TR62)
İmalat Sanayinde Çalışanların Oranı	% 19,5 (2011 Yılı İş Gücü Anketi /TR62)
Y.Teşvik Belgeli Firmaların Sabit Yatırım Tutarı (TL) (2012)	2.838.720.676
Yaratılan Katma Değer (Bin TL)(2008 Yılı)	34.120.118 (TR62)
Sanayi Sektörü Katma Değerinin İl İçindeki Payı	% 23,6 (TR62)
Hizmet Sektörü Katma Değerinin İl İçindeki Payı	% 61,0 (TR62)
Tarım Sektörü Katma Değerinin İl İçindeki Payı	% 15,4 (TR62)
GSKD 'in Türkiye İçindeki Payı	% 4,0 (TR62)
Kişi Başına Katma Değer \$(2008 Yılı)	7.363 (TR62)
Banka Mevduatları Toplamı 2012 (Bin TL)	11.577.547
Kullanılan Banka Kredileri 2012 (Bin TL)	18.097.062
Ana Tarım Ürünleri	Buğday, pamuk, mısır, narenciye, soya, yer fıstığı

İllere göre nüfus dağılımı* (2000-2012)

Sıra		Nüfus (Bin Kişi)		2000-2012	%	Kümülatif
No.	İller	2000	2012**	% Değişme	Dağılım	% Dağılım
1	İstanbul	9.920	13.855	39,7	18,3	18,3
2	Ankara	3.981	4.966	24,7	6,6	24,9
3	İzmir	3.348	4.005	19,6	5,3	30,2
4	Bursa	2.107	2.688	27,6	3,6	33,7
5	Adana	1.839	2.126	15,6	2,8	36,5
6	Antalya	1.699	2.093	23,2	2,8	39,3
7	Konya	2.177	2.052	-5,7	2,7	42,0
8	Gaziantep	1.276	1.800	41,0	2,4	44,4
9	Şanlıurfa	1.428	1.762	23,4	2,3	46,7
10	İçel (Mersin)	1.638	1.683	2,7	2,2	49,0
11	Kocaeli (İzmit)	1.196	1.635	36,7	2,2	51,1
12	Diyarbakır	1.354	1.592	17,6	2,1	53,2
13	Hatay (Antakya)	1.249	1.484	18,8	2,0	55,2
14	Manisa	1.257	1.346	7,1	1,8	57,0
15	Kayseri	1.057	1.275	20,6	1,7	58,7
16	Samsun	1.208	1.252	3,6	1,7	60,3
17	Balıkesir	1.073	1.161	8,2	1,5	61,8
18	K.Maraş	999	1.063	6,4	1,4	63,3
Türkiye		67.420	75.627	12,2	100,0	-

* İller 2012 yılı nüfus büyüklüklerine göre sıralanmıştır.

** 2012 yılı için Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan adrese dayalı nüfus kayıt sistemi verileri kullanılmıştır.

İlçe adı	Merkez	Belde/Köy	Toplam	%
Seyhan	764.714		764.714	36,0
Yüreğir	416.302	4.627	420.929	19,8
Çukurova	335.733	4.740	340.473	16,0
Ceyhan	107.891	50.876	158.767	7,5
Sarıçam	111.976	20.963	132.939	6,3
Kozan	79.943	47.983	127.926	6,0
İmamoğlu	20.320	9.380	29.700	1,4
Karaisalı	7.504	14.864	22.368	1,1
Karataş	8.592	12.304	20.896	1,0
Pozantı	9.955	9.857	19.812	0,9
Feke	4.608	13.447	18.055	0,8
Yumurtalık	5.110	12.819	17.929	0,8
Tufanbeyli	5.742	11.804	17.546	0,8
Aladağ	4.224	12.727	16.951	0,8
Saimbeyli	4.010	12.620	16.630	0,8
Toplam	1.886.624	239.011	2.125.635	

Şehir	Köy
1.886.624	239.011
%88,2	%11,2

Erkek	Kadın
1.061.264	1.064.371
%49,9	%50,1

Yaş grubu ve cinsiyete göre nüfus

Yaş grubu	Erkek	Kadın	Toplam	Kümülatif %
'0-4'	95.503	90.513	186.016	8,8
'5-9'	94.556	89.841	184.397	17,5
'10-14'	99.410	94.852	194.262	26,6
'15-19'	97.044	91.440	188.484	35,5
'20-24'	78.079	83.728	161.807	43,1
'25-29'	87.019	86.174	173.193	51,2
'30-34'	91.469	90.664	182.133	59,8
'35-39'	81.253	81.234	162.487	67,4
'40-44'	70.766	70.954	141.720	74,1
'45-49'	67.178	66.624	133.802	80,4
'50-54'	56.780	57.104	113.884	85,8
'55-59'	49.674	49.273	98.947	90,5
'60-64'	36.049	37.591	73.640	94,0
'65-69'	22.414	25.658	48.072	96,3
'70-74'	15.487	19.537	35.024	97,9
'75-79'	10.207	13.691	23.898	99,0
'80-84'	5.890	9.760	15.650	99,6
'85-89'	2.036	4.307	6.343	99,9
'90+'	450	1.426	1.876	100
Toplam	1.061.264	1.064.371	2.125.635	

Erkek Kadın

1.061.264 1.064.371

%49,9 %50,1

**65 ve üstü
%9,5**

40-59 %23,1

0-39 %67,4

Adana nüfusu ve göç

Adana'nın aldığı, verdiği göç, net göç ve net göç hızı

Yıllar	Toplam nüfus	Aldığı göç	Verdiği göç	Net göç	Net göç hızı (‰)
1975-1980	1 211 060	74 119	73 300	819	0,7
1980-1985	1 463 546	99 672	75 843	23 829	16,4
1985-1990	1 714 297	124 479	97 545	26 934	15,8
1995-2000	1 669 361	92 684	133 181	- 40 497	-24,0
2007-2008	2 026 319	45 493	58 316	- 12 823	-6,3
2008-2009	2 062 226	53 685	54 109	- 424	-0,2
2009-2010	2 085 225	53 096	57 402	- 4 306	-2,1
2010-2011	2 108 805	50 523	62 402	- 11 879	-5,6
2011-2012	2 125 635	45 927	59 294	-13 367	-6,3

Kaynak: Genel Nüfus Sayımı Sonuçları, 1980-2000 ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2008-2012

Nüfusa kayıtlı olunan illere göre Adana nüfusu

Sıra	Nüfusa kayıtlı olunan il	İkamet edilen il (Adana)	%	Sıra	Nüfusa kayıtlı olunan il	İkamet edilen il (Adana)	%
1	Adana	1.284.935	60,6	25	Erzurum	6.696	0,3
2	Şanlıurfa	89.650	4,2	26	Kilis	5.199	0,2
3	Mardin	88.657	4,2	27	Tunceli	4.855	0,2
4	Osmaniye	74.807	3,5	28	Ankara	3.421	0,2
5	Diyarbakır	62.024	2,9	29	İstanbul	3.361	0,2
6	Mersin	51.135	2,4	30	Aksaray	3.251	0,2
7	Adıyaman	48.021	2,3	31	Yozgat	2.970	0,1
8	Siirt	36.954	1,7	32	Kars	2.538	0,1
9	Elazığ	32.946	1,6	33	Nevşehir	2.026	0,1
10	K.Maraş	29.266	1,4	34	İzmir	1.733	0,1
11	Niğde	28.205	1,3	35	Karaman	1.688	0,1
12	Hatay	25.769	1,2	36	Tokat	1.592	0,1
13	Malatya	25.361	1,2	37	Kırşehir	1.533	0,1
14	Bingöl	21.924	1,0	38	Samsun	1.502	0,1
15	Gaziantep	21.234	1,0	39	Çorum	1.453	0,1
16	Kayseri	19.536	0,9	40	Trabzon	1.388	0,1
17	Van	18.592	0,9	41	Afyonkarahisar	1.215	0,1
18	Bitlis	17.970	0,8	42	Eskişehir	1.210	0,1
19	Şırnak	17.390	0,8	43	Ordu	1.201	0,1
20	Batman	14.021	0,7	44	Manisa	1.080	0,1
21	Sivas	12.296	0,6	45	Balıkesir	1.052	0,0
22	Muş	12.047	0,6	46	Erzincan	1.050	0,0
23	Konya	9.422	0,4	47	Diğer	19031	0,9
24	Ağrı	7.687	0,4	Adana Nüfusu		2.125.635	

	nüfus	%
adana	1.284.935	60
adana dışı	840.700	40
Nüfus	2.125.635	100

Adana'ya En Çok Göç Veren İlk 10 İl		
İller	kişi	%
Mersin	4948	10,8
İstanbul	4354	9,5
Mardin	2723	5,9
Şanlıurfa	2695	5,9
Osmaniye	2634	5,7
Hatay	2548	5,5
Ankara	2105	4,6
Niğde	1931	4,2
Diyarbakır	1782	3,9
Gaziantep	1697	3,7
Diğer	18510	40,3
Alınan Göç Toplamı	45.927	

Adana'dan En Çok Göç Verilen İlk 10 İl		
İller	kişi	%
İstanbul	8959	15,1
Mersin	6304	10,6
Ankara	4034	6,8
Şanlıurfa	3057	5,2
Antalya	2905	4,9
Hatay	2660	4,5
Osmaniye	2643	4,5
Gaziantep	2332	3,9
Kayseri	1760	3,0
İzmir	1750	3,0
Diğer	22890	38,6
Verilen Göç Toplamı	59.294	

Sosyal güvenlik kapsamındaki kişiler ve nüfusa oranı (2012)

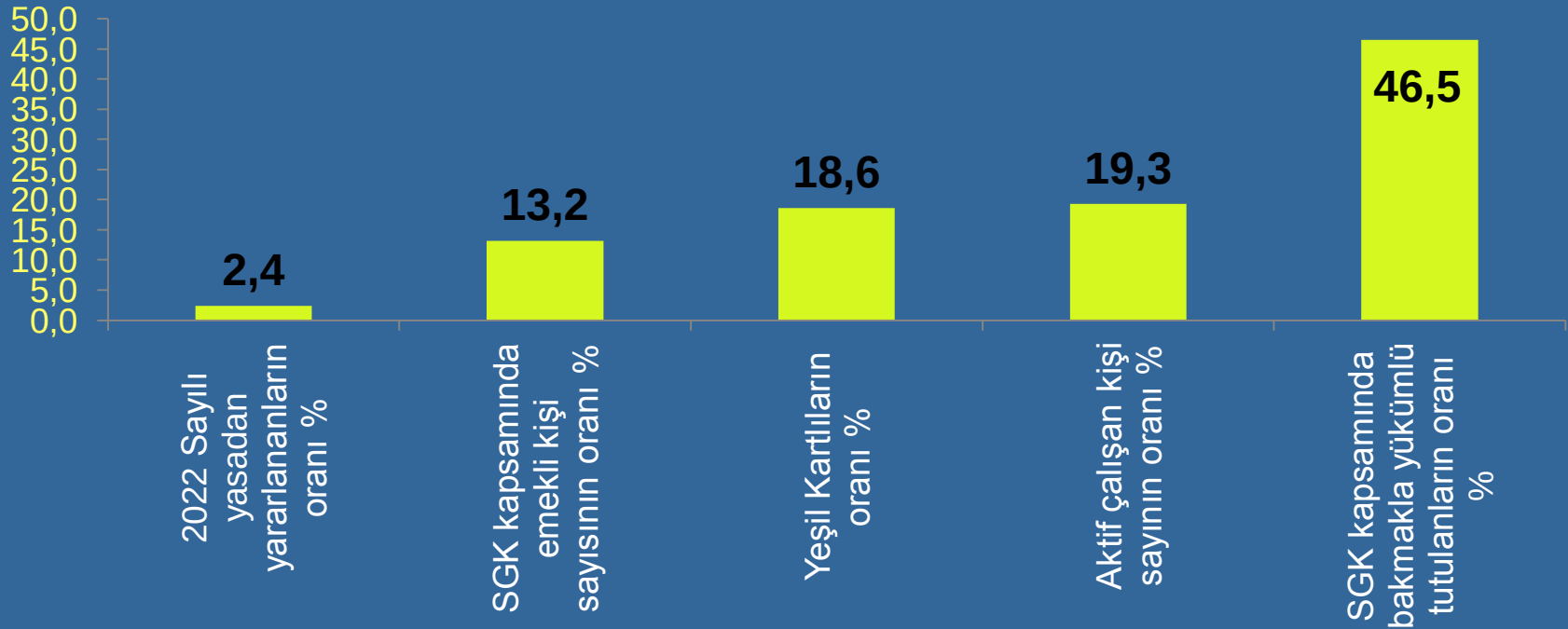
Sıra	İller	İl Nüfusu	Toplam Sosyal Güvenlik Kapsamı (Aktif+Pasif +Gelir Testi Yaptıranlar)	Toplam Sosyal Güvenlik Kapsamı (Gelir Testi Yaptıranlar Hariç)	Sosyal Güvenlik Kapsamının (Gelir Testi Yaptıranlar Hariç) Toplam il Nüfusuna Oranı (%)	Sosyal Güvenlik Kapsamı Dışında Kalan Nüfus (Kişi)
1	Ankara	4.965.542	4.910.667	4.538.709	91,40	54.875
2	Kocaeli	1.634.691	1.616.383	1.486.420	90,93	18.308
3	Eskişehir	789.750	777.665	713.557	90,35	12.085
4	Bolu	281.080	271.504	253.654	90,24	9.576
5	Bursa	2.688.171	2.654.387	2.412.751	89,75	33.784
51	Gaziantep	1.799.558	1.767.672	1.432.120	79,58	31.886
52	Tokat	613.990	587.679	485.277	79,04	26.311
53	Mersin	1.682.848	1.636.223	1.329.028	78,97	46.625
54	Adana	2.125.635	2.073.848	1.678.715	78,97	51.787
55	Gümüşhane	135.216	127.671	106.642	78,87	7.545
56	Malatya	762.366	734.893	597.712	78,40	27.473
77	Van	1.051.975	1.019.935	622.077	59,13	32.040
78	Hakkari	279.982	268.071	164.517	58,76	11.911
79	Şırnak	466.982	449.974	274.346	58,75	17.008
80	Iğdır	190.409	179.800	107.803	56,62	10.609
81	Ağrı	552.404	530.250	275.696	49,91	22.154
Türkiye Toplamı		75.627.384	73.900.309	62.543.003		1.729.362

İlin toplam nüfusunun gelir testi yaptıranlar hariç %78,97'si SGK kapsamındaki nüfustan oluşmakta olup Adana bu oran ile 54'üncü sırada yer almıştır.

2011 yılında %83,5'i ile 33'üncü sıradaydı.

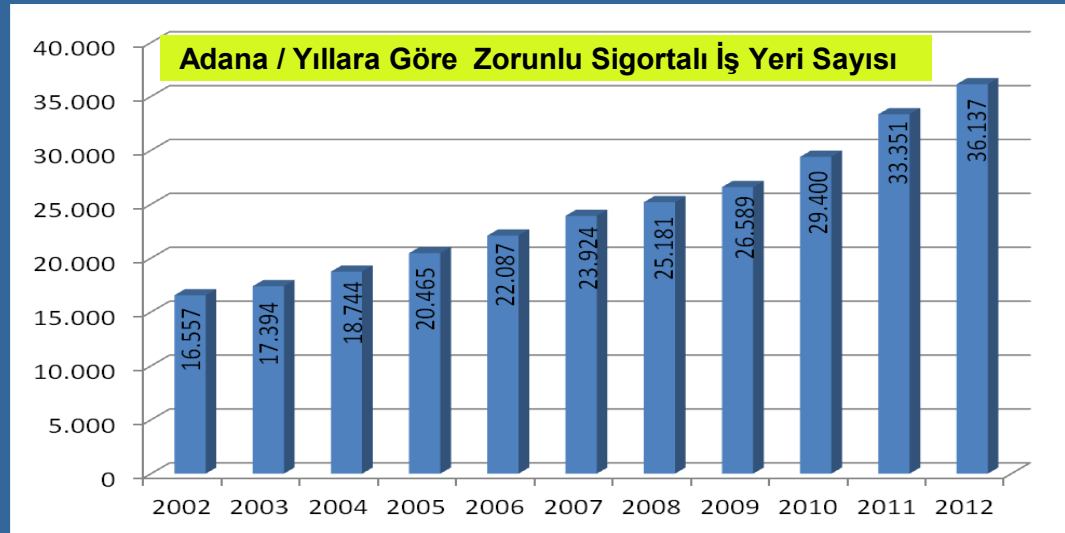
Sosyal güvenlik kapsamına dahil olanların nüfusa oranı(%)

SOSYAL GÜVENÇE KAPSAMI	2007	2008	2009	2010	2011	2012
2022 Sayılı yasadın yararlanınlar %	2	2	2	2	2	2,4
SGK kapsamında emekli kişi %	7	12	12	12	13	13,2
Yeşil Kartlı %	16	16	17	17	16	18,6
Aktif çalışın kişi %	17	18	16	17	19	19,3
SGK kapsamında bakmakla yükümlü tutulanlar %	59	51	52	52	52	46,5

Adana

Kişi	2011 Yılı		2012 Yılı	
	İşyeri Sayısı	%	İşyeri Sayısı	%
1	12.607	37,8	13.802	38,2
2-3	9.233	27,7	9.978	27,6
4-6	4.946	14,8	5.395	14,9
7-9	2.182	6,5	2.342	6,5
10-19	2.195	6,6	2.312	6,4
20-29	790	2,4	863	2,4
30-49	761	2,3	810	2,2
50-99	377	1,1	372	1
100-249	186	0,6	182	0,5
250-499	51	0,2	49	0,1
500-749	17	0,1	23	0,1
750-999	3	0	4	0
1000+	3	0	5	0
Toplam	33.351		36.137	

İllere Göre İş Yeri Sayısı

Sıra No	İLLER	2011 YILI	2012 YILI
		Toplam	Toplam
1	İSTANBUL	414.656	448.773
2	ANKARA	113.342	121.131
3	İZMİR	102.515	108.173
4	BURSA	58.631	62.739
5	ANTALYA	54.230	58.310
6	KONYA	35.137	37.945
7	KOCAELİ	34.224	36.875
8	ADANA	33.351	36.137
9	MERSİN	29.220	30.973
10	MUĞLA	27.627	29.194

Yıllar	İller Sıralaması	Okuma Yazma Bilmeyen	Okuma Yazma Bilen	Bilinmeyen	Toplam	Okuma Yazma Oranı %
2010	41	71.599	1.665.530	121.467	1.858.596	89,6
2011	45	47.877	1.724.189	109.060	1.881.126	91,7
2012	38	87.429	1.773.126	36.182	1.896.737	93,5

Bitirilen eğitim düzeyine göre nüfus - 2012		
Okuma yazma bilmeyen	87.429	4,6
Okuma yazma bilen fakat bir okul bitirmeyen	418.664	22,1
İlkokul mezunu	391.384	20,6
İlköğretim mezunu	353.306	18,6
Ortaokul veya dengi okul mezunu	87.057	4,6
Lise veya dengi okul mezunu	356.011	18,8
Yüksekokul veya fakülte mezunu	154.990	8,2
Yüksek lisans mezunu	8.952	0,5
Doktora mezunu	2.762	0,1
Bilinmeyen	36.182	1,9
Toplam	1.896.737	

1973 yılında kurulan Türkiye'nin en köklü üniversitelerinden biri
Çukurova Üniversitesi

- 15-Fakülte,
- 5-Yüksekokul,
- 13-Meslek Yüksekokulu,
- 1-Devlet Konservatuvarı,
- 3-Enstitü ve
- 25-Araştırma ve Uygulama Merkezi mevcuttur

Ç.Ü. Akademik Personel Dağılımı

Ünvanı	2011 Yılı	2012 Yılı
Prof.	350	360
Doç.	130	117
Yar.Doç.	245	275
Öğr.grv.	202	175
Okutman	109	118
Uzman	66	58
Arş.grv.	618	496
Toplam	1.720	1.599

36.663 öğrenci mevcut

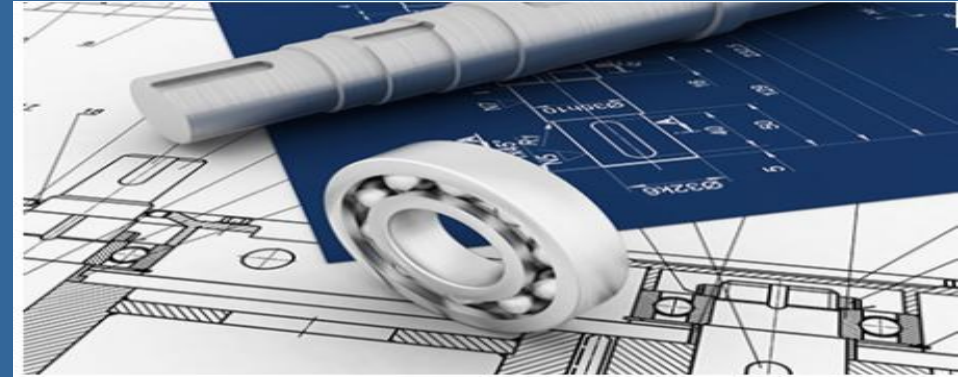

9-Fakülte,
1-Yüksekokul,
2-Enstitü ve
2-Araştırma ve Uygulama Merkezi mevcuttur

Üniversitenin Eylül 2013 tarihinden itibaren (YÖK) öğretim üyesi şartını tamamlayan bölümlerine lisans öğrencisi alınacaktır

Fakülteler

- 1-Mühendislik ve Doğa Bilimleri Fakültesi
- 2-Havacılık ve Uzay Bilimleri Fakültesi
- 3-Denizcilik Fakültesi
- 4-Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi
- 5-İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- 6-Hukuk Fakültesi
- 7-Siyasal Bilgiler Fakültesi
- 8-İşletme Fakültesi
- 9-Turizm Fakültesi

Türkiye Sağlık personelinin İllere Göre Dağılımı- Toplam Hekim Sayısına Göre Sıralı (2011)

T.C.Sağlık Bakanlığı

İl Sırası	İller	Uzman Hekim	Pratisyen Hekim	Asistan Hekim	Toplam Hekim	Diş Hekimi	Eczacı	Sağlık Memuru	Hemşire	Ebe
	TÜRKİYE TOPL.	66.064	39.712	20.253	126.029	21.099	124.982	110.862	51.905	26.089
1	İSTANBUL	14.719	5.741	5.114	25.574	5.346	19.919	12.175	5.575	5.218
2	ANKARA	8.206	2.477	4.295	14.978	2.356	12.021	10.187	3.139	2.432
3	İZMİR	4.724	2.210	1.925	8.859	1.727	7.494	5.402	2.627	1.850
4	BURSA	2.136	1.280	522	3.938	776	4941	3.566	1.791	919
5	ANTALYA	2.147	1.192	471	3.810	778	3095	3.329	1.662	1.035
6	ADANA	1.938	1.110	433	3.481	620	3207	3.090	1.310	700
7	KONYA	1.693	1.139	532	3.364	477	3384	3.685	1.392	695
8	KOCAELİ	1.309	820	284	2.413	476	2604	2.054	1.058	449

Hastane ve Yatakların İllere Göre Dağılımı-Kurum Sayısına Göre Sıralı (2011)

Sıralama	İller	Toplam		Sağlık Bakanlığı		Üniversite		Özel		Diğer Kamu	
		*Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak	Kurum	Yatak
	TOPLAM	1410	188.047	840	121.297	65	34.802	503	31.648	2	300
1	İSTANBUL	214	30.219	52	15.310	9	4.270	152	10.539	1	100
2	ANKARA	73	16.237	35	9.510	9	4.703	29	2.024	0	
3	İZMİR	54	10.866	29	6.320	4	2.979	20	1367	1	200
4	ANTALYA	42	4.840	14	2.365	2	May.02	26	1.603	0	
5	KONYA	36	6.627	22	3.641	3	2.395	11	591	0	
6	BURSA	34	6.174	21	4.554	1	761	12	859	0	
7	MANİSA	29	3.770	18	2.915	1	416	10	439	0	
8	BALIKESİR	28	2.899	21	2.487	1	147	6	265	0	
9	KAYSERİ	28	3.919	12	1.881	1	1216	15	822	0	
10	SAMSUN	28	4.066	19	2.661	1	775	8	630	0	
11	ADANA	25	6.118	11	3.463	2	1.735	12	920	0	
12	MERSİN	24	3.205	12	2.240	1	407	11	558	0	
13	KOCAELİ	23	3.510	10	2.117	1	677	12	716	0	
17	GAZİANTEP	22	4.101	10	2.090	1	792	11	1219	0	

YILLAR	Konaklayan Turist Sayısı		Toplam	Giren Turist Sayısı		Toplam	Çıkan Turist Sayısı		Toplam
	Yerli	Yabancı		Yerli	Yabancı		Yerli	Yabancı	
2005	360.003	80.350	440.353	174.070	129.475	304.545	192.631	161.983	354.614
2006	384.906	69.377	454.283	170.088	81.073	251.161	180.243	81.571	261.764
2007	386.150	55.649	441.799	239.778	117.117	356.895	236.214	119.822	356.036
2008	390.678	57.584	448.262	209.995	110.347	320.342	210.911	114.820	325.731
2009	365.453	65.458	430.911	173.252	103.350	276.602	168.106	106.108	274.214
2010	419.344	75.343	494.687	165.370	81.999	247.369	166.655	83.750	250.405
2011	431.882	83.561	515.443	222.420	103.194	325.614	215.558	99.940	315.498
2012	429.799	114.266	544.065	252.873	120.647	373.520	256.617	120.956	377.573

OTELLER	OTEL SAYISI	YATAK SAYILARI
5 Yıldızlı	3	1.214
4 Yıldızlı	7	1.112
3 Yıldızlı	8	1.068
2 Yıldızlı	7	670
Motel	4	250
Butik Otel	2	196
Müst. Apart Otel	1	48
Özel Belgeli Otel	1	24
TOPLAM	33	4.582

Adana Motorlu Kara Taşıtları Sayıları

Yıllar	Toplam	% Değişim
2006	360.896	9,8
2007	381.926	5,8
2008	404.812	6
2009	423.496	4,6
2010	448.353	5,9
2011	480.321	7,1
2012	508.751	5,9

Adana Demiryolları Gelen-Giden Yük Bilgileri

	2011 Yılı				2012 Yılı			
	Giden		Gelen		Giden		Gelen	
	Vagon	Ton	Vagon	Ton	Vagon	Ton	Vagon	Ton
Yurt İçi	4.663	163.970	3.016	113.694	2.994	84.221	3.125	93.718
Yurt Dışı	1.257	34.415	60	1.694	169	4.691	66	2.269
Toplam	5.920	199.385	3.076	115.388	3.163	88.912	3.191	95.987

Adana Demiryolları Gelen-Giden Yolcu Bilgileri

	2011		2012	
	Gelen	Giden	Gelen	Giden
Toplam	3.804.000	3.804.000	2.039.523	1.950.412

Tüm Uçak Trafiği

Havaalanları	2011 YILI ARALIK SONU			2012 YILI ARALIK SONU			2012 / 2011 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Adana	29.624	5.342	34.966	33.220	5.400	38.620	12	1	10

Ticari Uçak Trafiği

Havaalanları	2011 YILI ARALIK SONU			2012 YILI ARALIK SONU			2011 / 2010 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Adana	19.059	3.436	22.495	20.597	4.217	24.814	8	23	10

Yolcu Trafiği (Gelen-Giden)

Havaalanları	2011 YILI ARALIK SONU			2012 YILI ARALIK SONU			2011 / 2010 (%)		
	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam	İç Hat	Dış Hat	Toplam
Adana	2.651.873	589.094	3.240.967	3.136.143	628.014	3.764.157	18	7	16

VERİMLİ TOPRAKLAR

İLİMAN İKLİM

SU KAYNAKLARI

ZENGİN FLORA

Adana İli Tarım Arazilerinin Dağılımı (dekar)

Yıl	2011	2012	% Değişim	2011 Yılı % Dağılım	2012 Yılı % Dağılım
Tarla Ekili Alan	3.967.661	3.786.339	-4,6	80	79
Meyve Ekili Alan	605.037	623.479	3	12	13
Sebze Ekili Alan	311.605	311.510	0	6	6
Nadas Alanı	78.241	88.319	12,9	2	2
Süs Bitkileri Alanı	435	321	-26,2	0	0
Toplam Alan	4.962.979	4.809.968	-3,1	100	100

Adana İli Önemli Tarım Ürünlerinin Türkiye Üretiminde Payı

ÜRÜNLER	TÜRKİYE		ADANA		2011 Yılı	2012 Yılı
	Üretim Ton		Üretim Ton		Adana'nın	Adana'nın
	2011	2012	2011	2012	Üretim Payı %	Üretim Payı %
SOYA	102 260	122 114	68.877	75.922	67,4	62,2
YER FISTIĞI	90 416	122 780	34.736	60.764	38,4	49,5
NARENCİYE	3 613 766	3 475 024	888230	842.921	24,6	24,3
KARPUZ	3 864 489	4 022 296	812.173	811.887	21	20,2
MISIR	4 200 000	4 600 000	760.744	792.289	18,1	17,2
PAMUK	2 580 000	2 320 006	422.728	327.556	16,4	14,1
BUĞDAY	61 712 231	20 100 000	759.020	785.352	1,2	3,9

2011 yılı bitkisel üretim değeri bakımından Adana 3 249 Milyon TL ile 6. sırada gelmektedir. Diğer illerden Antalya 7 304 Milyon TL değeri ile en yüksek değeri almıştır

Tarımsal üretim değeri (Bin (TL))

	Toplam	Bitkisel üretim değeri	Canlı hayvan değeri	Hayvansal ürünler değeri
2005	2 427 078	1 935 083	277 086	214 909
2006	2 655 874	2 076 476	316 381	263 017
2007	3 013 239	2 349 666	341 318	322 255
2008	3 230 174	2 463 418	398 858	367 898
2009	3 518 510	2 587 225	480 530	450 755
2010	4 897 293	3 137 061	791 680	968 552
2011*	4 607 739	3 248 646	1 031 209	327 883

□ 2011 yılında Adana'nın bitkisel üretim değeri, Türkiye'nin %3,7'dir.

□ Canlı hayvanlar ve hayvansal ürünler değeri, Türkiye'nin %1,3 olmuştur.

İlçelere göre seçilmiş tahıl ve diğer bitkisel ürünlerin üretimi, 2011* (Ton)

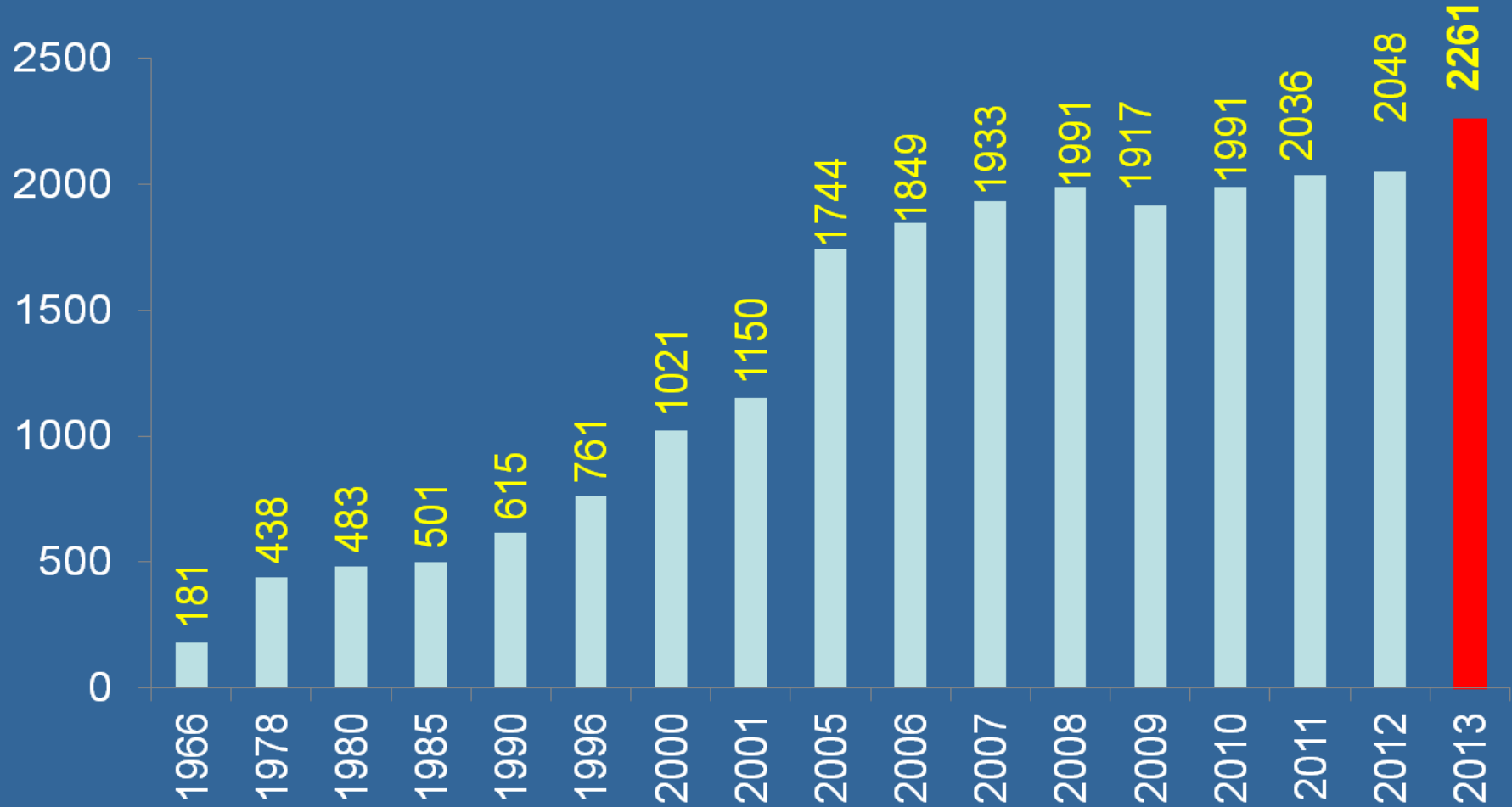
	Buğday	Mısır (dane)	Pamuk (kütülü)	Ayçiçeği	Soya Fasulyesi
TR Türkiye	17 950 000	4 200 000	2 580 000	1.335.000	102 260
TR621 Adana	759 020	760 744	308 560	103 921	68 877
Çukurova	13 077	2 595	378	7 523	-
Karaisalı	38 414	6 692	869	21 882	12
Sarıçam	49 040	17 156	2 846	20 430	1 354
Seyhan	5 885	91 918	7 745	64	5 350
Yüreğir	39 232	199 341	72 268	5 140	32 650
Aladağ	13 045	601	146	975	-
Ceyhan	211 851	285 496	69 110	23 396	7 650
Feko	6 277	47	-	-	-
İmamoğlu	87 430	23 159	7 410	11 295	15
Karataş	41 193	63 225	118 088	-	18 900
Kozan	145 622	64 359	4 011	4 799	2 763
Pozantı	2 029	-	-	-	-
Saimbeyli	6 473	12	-	-	-
Tufanbeyli	31 581	-	-	-	-
Yumurtalık	67 871	6 143	25 689	8 417	183

MESLEK GRUPLARINA GÖRE FAAL ÜYE DAĞILIMLARI

GRUP	MESLEK GRUBU ADI	Faal Üye Sayısı	%
1.GRUP	PAMUK-ÇIRÇIR VE PRESE SANAYİ	70	4,1
2.GRUP	İNŞAAT MALZEMELERİ VE MİNERAL OLMAYAN ÜRÜNLER	61	3,6
3.GRUP	GIDA SANAYİ	157	9,3
4.GRUP	HAZIR YEMEK SANAYİ	42	2,5
5.GRUP	KONFEKSİYON VE AYAKKABI SANAYİ	86	5,1
6.GRUP	MADEN VE TAŞ OCAKÇILIĞI SANAYİ	39	2,3
7.GRUP	TEKSTİL SANAYİ	87	5,2
8.GRUP	AĞAÇ ÜRÜNLERİ SANAYİ	40	2,4
9.GRUP	KAĞIT- KAĞIT ÜRÜNLERİ VE BASIM SANAYİ	64	3,8
10.GRUP	KİMYASANAYİ	99	5,9
11.GRUP	KAUÇUK VE PLASTİK ÜRÜNLER	89	5,3
12.GRUP	PLASTİK AMBALAJ SANAYİ	57	3,4
13.GRUP	METALLERİN İŞLENMESİ VE KAPLANMASI SANAYİ	66	3,9
14.GRUP	ANA METAL VE DÖKÜM SANAYİ	77	4,6
15.GRUP	METAL EŞYA VE DİĞER FABRİKASYON METAL ÜRÜNLER	65	3,9
16.GRUP	ELEKTRİK VE ENERJİ SANAYİ	52	3,1
17.GRUP	GENEL AMAÇLI MAKİNE İMALAT SANAYİ	87	5,2
18.GRUP	ÖZEL AMAÇLI TARIM VE ORMANCILIK MAKİNALARI SANAYİ	48	2,8
19.GRUP	MOTORLU KARA TAŞITLARI VE OTOMOTİV YAN SANAYİ	40	2,4
20.GRUP	MOBİLYA İMALAT SANAYİ	90	5,3
21.GRUP	İNŞAAT MÜTEAHHİTLİĞİ	160	9,5
22.GRUP	ÖZEL İNŞAAT FAALİYETLERİ SANAYİ	74	4,4
23.GRUP	OTOMOTİV BAKIM VE MOTOR YENİLEME SANAYİ	38	2,3
	TOPLAM	1688	

1966-2013 yılları arası üye sayısındaki değişim

Kapasite Raporu ve Personellerin İllere Göre Dağılımı 01.01.2013

İl Kodu	İl Adı	Kapasite Raporu	Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam	
		Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	Sayı	% Değişim
1	İSTANBUL	16.341	14.513	17.280	26.463	358.107	61.753	481.575	38,73
2	BURSA	4.557	8.583	6.473	13.123	162.568	21.378	212.161	10,22
3	ANKARA	4.194	12.923	13.407	14.746	75.422	18.631	135.345	12,86
4	İZMİR	4.122	7.996	10.282	11.507	113.404	22.668	167.978	9,26
5	KONYA	2.484	1.973	1.857	5.293	39.527	5.927	55.459	6,88
6	GAZİANTEP	2.009	1.588	1.968	5.430	59.449	6.361	75.038	26,68
7	KOCAELİ	1.898	9.443	8.516	8.764	93.119	20.416	141.597	8,53
8	ADANA	1.513	2.143	2.265	4.733	33.166	5.788	48.304	21,57
9	DENİZLİ	1.391	1.228	1.495	4.262	47.160	6.261	60.705	5,58
10	MANİSA	1.350	3.104	2.848	6.844	60.173	5.518	78.917	10,53
11	TEKİRDAĞ	1.315	3.483	3.673	5.736	84.680	11.153	110.666	1,86
12	KAYSERİ	1.239	1.404	1.205	3.349	43.287	4.905	56.825	14,87
13	MERSİN	1.163	1.047	1.237	3.030	20.508	3.465	29.473	7,27
14	ANTALYA	1.112	996	837	3.046	17.804	3.846	26.687	1,23
15	BALIKESİR	927	1.374	1.278	2.946	21.628	3.640	31.229	9,75
Toplam		63.937	94.629	98.896	182.344	1.774.090	262.066	2.434.185	15,42

H.Sabancı Organize Sanayi Bölgesi

Altyapısı tamamlanmış alan	1225	hektar
Genişleme alanı	365	hektar
Faaliyette olan firma	345	Firma
İnşa halinde	34	parsel
Proje aşamasındaki parsel	84	parsel
OSB çalışan sayısı	30.500	kisi

Altyapısı tamamlanmış alan	1225	hektar
Genişleme alanı	365	hektar
Faaliyette olan firma	345	Firma
İnşa halinde	34	parsel
Proje aşamasındaki parsel	84	parsel
Tahsis edilecek parsel sayısı (boşta)	8	parsel
Tahsis edilen parsel sayısı	514	parsel
Toplam tahsis sayısı	522	parsel
OSB çalışan sayısı	30.500	kişi

H.Sabancı Organize Sanayi Bölgesi 2013

S.NO	SEKTÖREL DAĞILIM	ÜRETİM	İNŞAAT	PROJE	ÇALIŞAN SAYISI	%
1	TEKSTİL	59	5	11	9.438	18,3
2	METAL	46	8	9	2.877	14,3
3	GIDA SANAYİ	37	3	3	2.705	11,5
4	PLASTİK	29	1	5	3.453	9,0
5	YAPI ELEMANLARI	25	3	5	1.842	7,8
6	KİMYA SANAYİ	21	0	1	2.532	6,5
7	AĞAÇ SANAYİ	15	1	2	1.427	4,7
10	PETROL ÜRÜNLERİ	15	0	1	806	4,7
9	KAĞIT SANAYİ	13	0	0	783	4,0
8	MAKİNA	8	1	3	1.439	2,5
12	ELEKTRİK	8	1	1	437	2,5
11	DÖKÜM	7	0	1	633	2,2
15	DEPOLAMA	7	0	0	460	2,2
19	TOHUMCULUK	7	0	2	328	2,2
13	BOYA SANAYİ	6	0	1	368	1,9
16	BANKA	6	1	1	69	1,9
14	AMBALAJ	5	1	1	380	1,6
17	NAKLİYE	5	0	1	224	1,6
18	CAM SANAYİ	3	0	0	299	0,9
	TOPLAM	322	25	48	30.500	

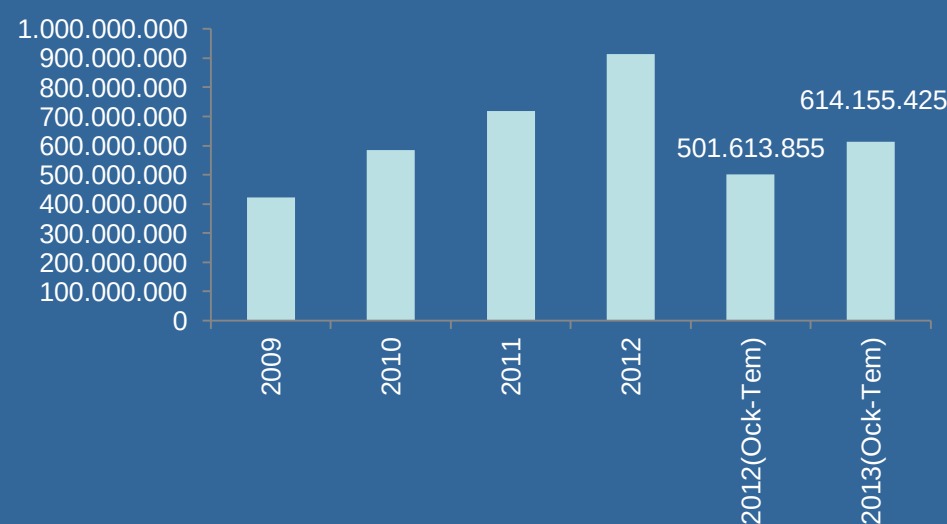
(2009-2013 TEMMUZ)

Yıllar	Su (m3)	Su Değişim %
2009	8.229.309	
2010	10.644.389	29,3
2011	10.963.619	3,0
2012	13.196.043	20,4
2012(Ock-Tem)	7.222.692	
2013(Ock-Tem)	8.074.943	11,8

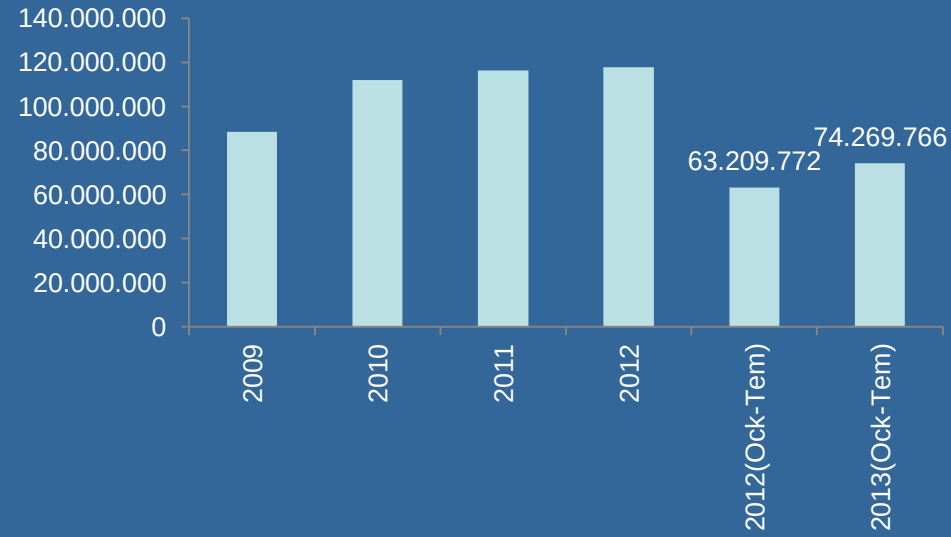
Elektrik(kWh)	Elektrik Değişim %
423.330.428	
585.929.235	38,4
717.846.480	22,5
915.038.850	27,5
501.613.855	
614.155.425	22,4

Doğalgaz (sm3)	Doğalgaz Değişim %
88.275.119	
111.827.407	26,7
116.378.353	4,1
117.814.041	1,2
63.209.772	
74.269.766	17,5

Elektrik(kWh)

Doğalgaz (sm3)

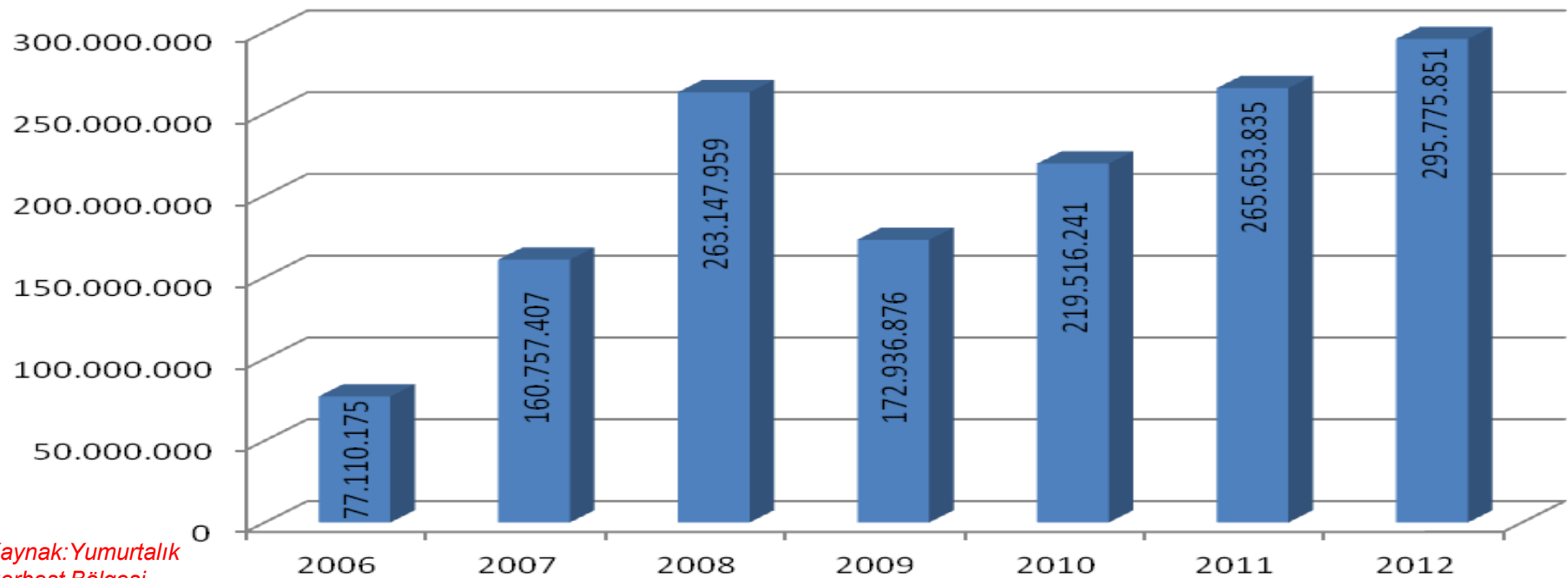
4.635.000 m² ALTYAPISI TAMAMLANMIŞ ALAN (Brüt)
4.185.820 m² NET ALAN
47.000.000 m² GENİŞLEME ALANI

- * 17 Firma Faaliyet Gösteriyor.
(863.092 m²)
- * 27 Ruhsat alındı.
(Üretim, Alım-Satım, Depo vs)

Serbest Bölge Ticaret Hacmi

TİCARET DAĞILIMI	2010	2011	2012	2009-2010 %	2010-2011 %	2011-2012 %
YURTIÇİNDEN BÖLGEYE	26.736.413	23.329.152	15.622.765	-7,5	-12,7	-33,0
BÖLGEDEN YURTIÇİNE	100.125.719	112.403.102	137.819.977	-22,8	12,3	22,6
YURT DIŞINDAN BÖLGEYE	76.239.800	96.750.236	125.017.380	-46,8	26,9	29,2
BÖLGEDEN YURTDIŞINA	16.414.310	33.171.345	17.315.729	-37,8	102,1	-47,8
TOPLAM	219.516.241	265.653.835	295.775.851	-34,3	21,0	11,3

Serbest Bölgeler Ticaret Hacimleri ve Değişim Oranları

01

ADASO

1000 \$

Sıra	BÖLGELER	Ocak-Aralık 2011	Ocak-Aralık 2012	%
1	Mersin	2.693.049	3.832.246	42,3
2	Ege	5.747.500	5.221.937	-9,14
3	İstanbul Endüstri ve Ticaret	3.603.223	3.220.084	-10,63
4	Avrupa	2.059.462	2.364.905	14,83
5	İstanbul Atatürk Havalimanı	2.241.525	2.103.566	-6,15
6	Bursa	1.571.579	1.532.317	-2,5
7	İstanbul Trakya	1.533.749	1.443.596	-5,88
8	Antalya	731.252	749.707	2,52
9	Kocaeli	549.607	738.265	34,33
10	Kayseri	700.713	696.971	-0,53
11	İzmir	356.553	326.535	-8,42
12	Adana-Yumurtalık	265.654	295.816	11,35
13	Tübitak-Mam Tek.	196.787	208.007	5,7
14	Gaziantep	112.053	102.659	-8,38
15	Denizli	67.694	72.293	6,79
16	Samsun	118.377	70.139	-40,75
17	Trabzon	90.204	70.079	-22,31
18	Rize	4.565	4.012	-12,12
19	Mardin	2.628	0	-100
	TOPLAM	22.646.175	23.053.135	1,80

İlk 10 sıra

1	İstanbul	198
2	Ege Bölgesi	33
3	Kocaeli	30
4	Ankara	27
5	Gaziantep	23
6	Bursa	18
7	Kamu	13
8	Adana	12
9	Kayseri	12
10	Denizli	10

Sıra No		FİRMA ADI	Üretimden Satışlar
2012	2011		(Net) (TL)
74	69	Sasa Polyester Sanayi A.Ş.	1.004.546.565
130	184	Beyteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	557.523.181
171	147	Temsa Global San. ve Tic. A.Ş.	467.262.190
213	223	Elita Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.	386.723.984
236	240	Bossa Ticaret ve Sanayi İsl. TAS.	352.524.415
258	228	Artenius Turkpet Kim. Mad.Pet. San A.S.	317.791.944
284	251	Adana Çimento Sanayii T.A.Ş.	287.034.089
369	-	-	-
380	-	Akyem Adana Yem Yağ San. Tic. A.Ş.	217.335.560
392	-	Karteks Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	213.617.781
435	355	Güney Çelik Hasır ve Demir San. Tic.A.Ş.	193.325.590
450	429	Wavin TR Plastik Sanayi A.Ş.	188.521.73

II.500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU-ADANA

Üretimden
Satışlar (Net)
(TL)

2012	2011	Kuruluşlar	
13	167	Oğuz Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	163.035.130
45	41	Oyka Kağıt Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.	152.443.575
55	165	Gürsoy Yem Gıda ve Hayvancılık San. Tic. Ltd. Şti.	149.696.885
67	332	Meltem Kimya ve Tekstil San. İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.	147.516.469
176	252	Abdioğulları Plastik ve Ambalaj Sanayi A.Ş.	124.446.475
202	288	Kıvanç Tekstil San. ve Tic. A.Ş.	120.271.910
215	-	Riga Boya Yapı Kimyasalları ve Madeni Yağ .Ltd. Şti.	117.628.260
268	325	Kimteks Tekstil İnşaat Tic. ve San. A.Ş.	109.027.938
276	407	Oğuz Gıda San. ve Tic. A.Ş.	108.357.771
286	362	G.Ç.S. Metal Çatı İzolasyon Taahhüt Tic. ve San. A.Ş.	106.769.983
306	406	Sepaş Plastik Kimya İnş.Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.	103.595.213
319	-	Tuncel Kimya ve Boya Sanayi A.Ş.	101.345.709
388	429	Zahit Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.	91.434.674
440	388	Adana Besi ve Yem San. Tic. A.Ş.	84.294.640
492	-	Bakırlar İplik San. ve Tic. Ltd. Şti	75.663.175

TOPLAM

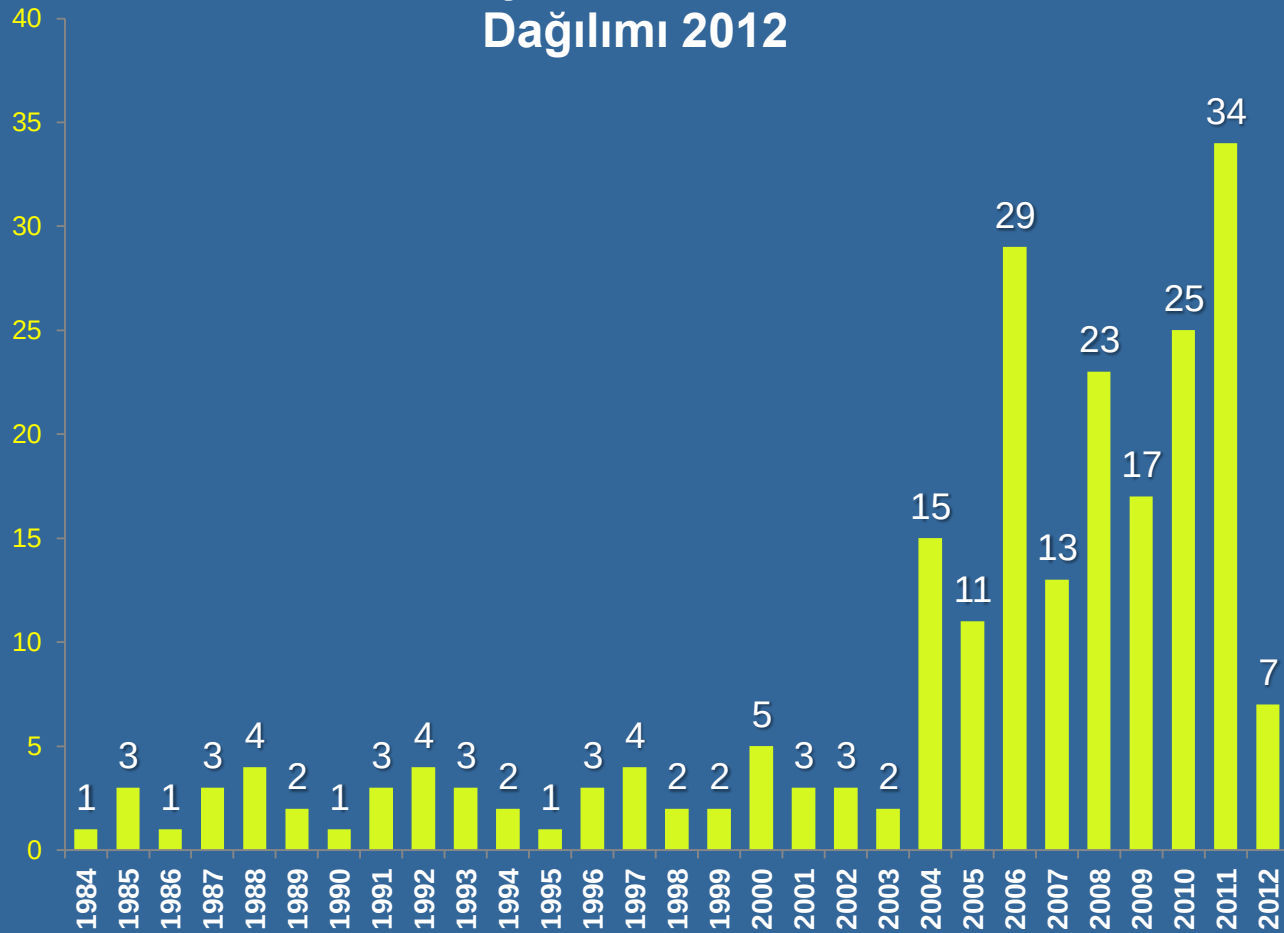
1.755.527.807

Bağlı Bulunduğu Oda	Firma	Üretimden Satışlar (Net) TL	Pay (%)
İstanbul	182	20.912.240.260	36,6
Ege Bölgesi	38	4.357.338.409	7,6
Bursa	36	4.180.808.901	7,3
Gaziantep	27	3.013.158.279	5,3
Kocaeli	25	2.848.830.487	5,0
Ankara	22	2.682.647.115	4,7
Kayseri	18	1.977.111.953	3,5
Adana	15	1.755.527.807	3,1
Konya	14	1.534.571.283	2,7
Denizli	11	1.258.099.388	2,2
Kahramanmaraş	8	844.423.636	1,5
Sakarya	7	756.651.194	1,3
Samsun	6	616.790.679	1,1
Aydın	5	583.527.102	1,0
Manisa	5	560.776.821	1,0
Mersin	5	649.579.559	1,1
TOPLAM		57.156.418.051	100,0

Uluslararası Sermayeli Firma Sayılarının İller bazında Dağılımı

Sıra	İl Şirket Sayısı	(1954-2012)	Ülke İçindeki Payı %
1	İSTANBUL	18.968	58,2
2	ANTALYA	3.720	11,4
3	ANKARA	2.107	6,5
4	İZMİR	1.800	5,5
5	MUĞLA	1.447	4,4
6	BURSA	582	1,8
7	MERSİN	542	1,7
8	AYDIN	514	1,6
9	KOCAELİ	367	1,1
10	HATAY	242	0,7
11	ADANA	226	0,7
	Diğer İller	2.077	6,4
	Toplam	32.604	100,0

Yabancı Sermayeli Firmaların Yıllara Göre Dağılımı 2012

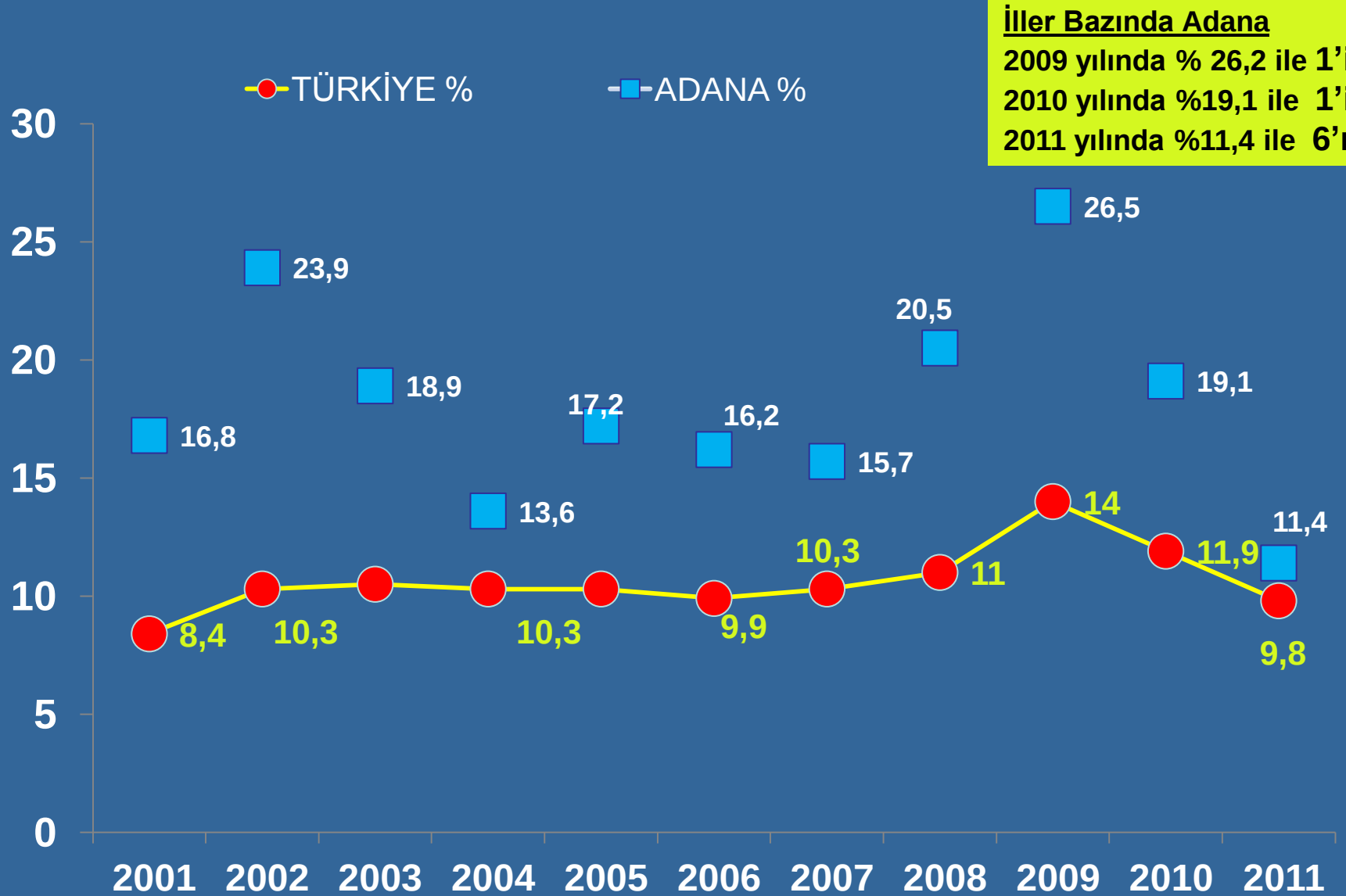

Sıra No	Ülkesi	Firma	Sıra No	Ülkesi	Firma
1	ALMANYA	46	24	GÜNEY KORE CUM.	2
2	AMERİKA BİRLEŞİK DEV	21	25	HİNDİSTAN	2
3	IRAK	21	26	İSVEÇ	2
4	SURİYE	18	27	LİBYA	2
5	HOLLANDA	11	28	LÜBNAN	2
6	İNGİLTERE	8	29	PAKİSTAN	2
7	İTALYA	8	30	TÜRKMENİSTAN	2
8	İSPANYA	7	31	AFGANİSTAN	1
9	İSRAİL	6	32	BİRLEŞİK ARAP EMİRLİ	1
10	İRAN	5	33	ÇEK CUMHURİYETİ	1
11	KUZEY KIBRIS T.C.	5	34	ENDONEZYA	1
12	ÜRDÜN	5	35	FİNLANDİYA	1
13	AVUSTURYA	4	36	GÜNEY AFRİKA CUM.	1
14	FRANSA	4	37	GÜRCİSTAN	1
15	İSVİÇRE	4	38	İNGİLİZ VİRJİN ADA.	1
16	UKRAYNA	4	39	JAPONYA	1
17	AZERBEYCAN	3	40	KATAR	1
18	ÇİN HALK CUMHURİYETİ	3	41	KUVEYT	1
19	DANİMARKA	3	42	LİCHTENSTEIN	1
20	RUSYA FEDERASYONU	3	43	MAKEDONYA	1
21	AVUSTRALYA	2	44	POLONYA	1
22	BELÇİKA	2	45	SİNGAPUR	1
23	FİLİPİNLER	2	46	SUUDİ ARABİSTAN	1
			47	YUNANİSTAN	1
Toplam					226

SEKTÖRÜ	Firma	%
TOPTAN VE PERAKENDE TİCARET	88	38,9
İMALAT SANAYİİ	54	23,9
TARIM, AVCILIK VE ORMANCILIK	19	8,4
İNŞAAT	15	6,6
GAYRİMENKUL, KİRALAMA VE İŞ FAALİYETLERİ	13	5,8
ULAŞTIRMA, HABERLEŞME VE DEPOLAMA HİZMETLERİ	8	3,5
MADENCİLİK VE TAŞOCAKÇILIĞI	7	3,1
ELEKTRİK , GAZ VE SU	5	2,2
OTELLER VE LOKANTALAR	4	1,8
EĞİTİM HİZMETLERİ	3	1,3
SAĞLIK İŞLERİ VE SOSYAL HİZMETLER	3	1,3
BALIKÇILIK	2	0,9
DİĞER TOPLUMSAL, SOSYAL VE KİŞİSEL HİZMET FAALİYETLERİ	2	0,9
MALİ ARACI KURULUŞLARIN FAALİYETLERİ	2	0,9
KAMU YÖNETİMİ VE SAVUNMA, SOSYAL GÜVENLİK	1	0,4
TOPLAM	226	100,0

(Bin kişi- 15+ yaş)									
Sıra	İLLER	15 ve daha yukarı yaştaki nüfus (000)	İşgücü (000)	İstihdam (000)	İşsiz (000)	İşgücünde olmayan nüfus (000)	İşgücüne katılım oranı (%)	İstihdam oranı (%)	İşsizlik oranı (%)
No Toplam		55 639	26 420	24 320	2 100	29 219	47,5	43,7	7,9
1	Şırnak	260	109	93	17	150	42,1	35,7	15,3
2	Diyarbakır	995	402	347	55	592	40,4	34,9	13,8
3	Hakkari	174	72	62	9	102	41,2	35,8	13,0
4	Batman	314	128	112	16	186	40,8	35,7	12,6
5	Tunceli	72	40	35	5	32	55,1	48,2	12,5
6	Adana	1 536	671	595	77	864	43,7	38,7	11,4
7	Bitlis	208	103	91	11	106	49,2	43,7	11,1
8	Adıyaman	408	211	187	23	197	51,7	46,0	11,1
9	Osmaniye	343	148	132	16	194	43,3	38,6	10,9
10	Hatay	1 035	474	423	51	560	45,8	40,9	10,8
11	Elazığ	418	178	159	19	241	42,5	38,0	10,6
12	Rize	253	120	108	13	132	47,6	42,6	10,5

Yıllara Göre İşsizlik Rakamları

Yeşil kartlı sayısı

(Genel Sağlık Sigortası (GGS) kapsamında sağlık primi devletçe ödenecekler)

11.09.2004 tarihinden bugüne kadar tüm Türkiye genelinde, yeşil kart bürolarınca kullanılan Yeşil Kart Bilgi Sistemi (YKBS) 30.12.2011 saat 23:30 itibari ile kapatılmıştır.

Yeşil kart uygulaması 01.01.2012 den itibaren kaldırılarak Genel Sağlık Sigortası uygulamasına geçildi.

Yıl	Yeşil kartlı sayısı
2005	7.256.000
2006	8.279.000
2007	9.355.279
2008	9.337.850
2009	9.647.131
2010	9.395.185
2011	8.865.470
2012*	11.160.537

İllere Göre Aktif Yeşil Kartlı Sayısı

YEŞİL KART BİLGİ SİSTEMİNE GÖRE YEŞİL KARTLILARIN İLLERE GÖRE DAĞILIMI 31.12.2011

Sıra No	İl Adı	Aktif YK
1	ŞANLIURFA	633.814
2	DİYARBAKIR	555.360
3	VAN	491.627
4	ADANA	333.719
5	İSTANBUL	327.689
6	MARDİN	298.668
7	HATAY	294.988
8	AĞRI	291.207
9	GAZİANTEP	248.578
10	K.MARAŞ	237.152
11	ERZURUM	232.796
12	MERSİN	230.833
13	ADIYAMAN	222.191
14	ŞIRNAK	218.178
15	BATMAN	214.980
16	MUŞ	195.217
17	KONYA	181.282
18	İZMİR	171.662
19	BİTLİS	158.696
20	SAMSUN	147.401
21	ANKARA	146.446
	TÜRKİYE	8.865.470

Adana Yeşil Kartlı Nüfusun
Adana Toplam
Nüfusuna Oranı %16
Adana :2.108.835

Türkiye Yeşil Kartlı Nüfusun
Türkiye Toplam
Nüfusuna Oranı %11,8
Türkiye :74.724.269

Adana Dış Ticareti

Yıllara göre dış ticaret (1.000 \$)

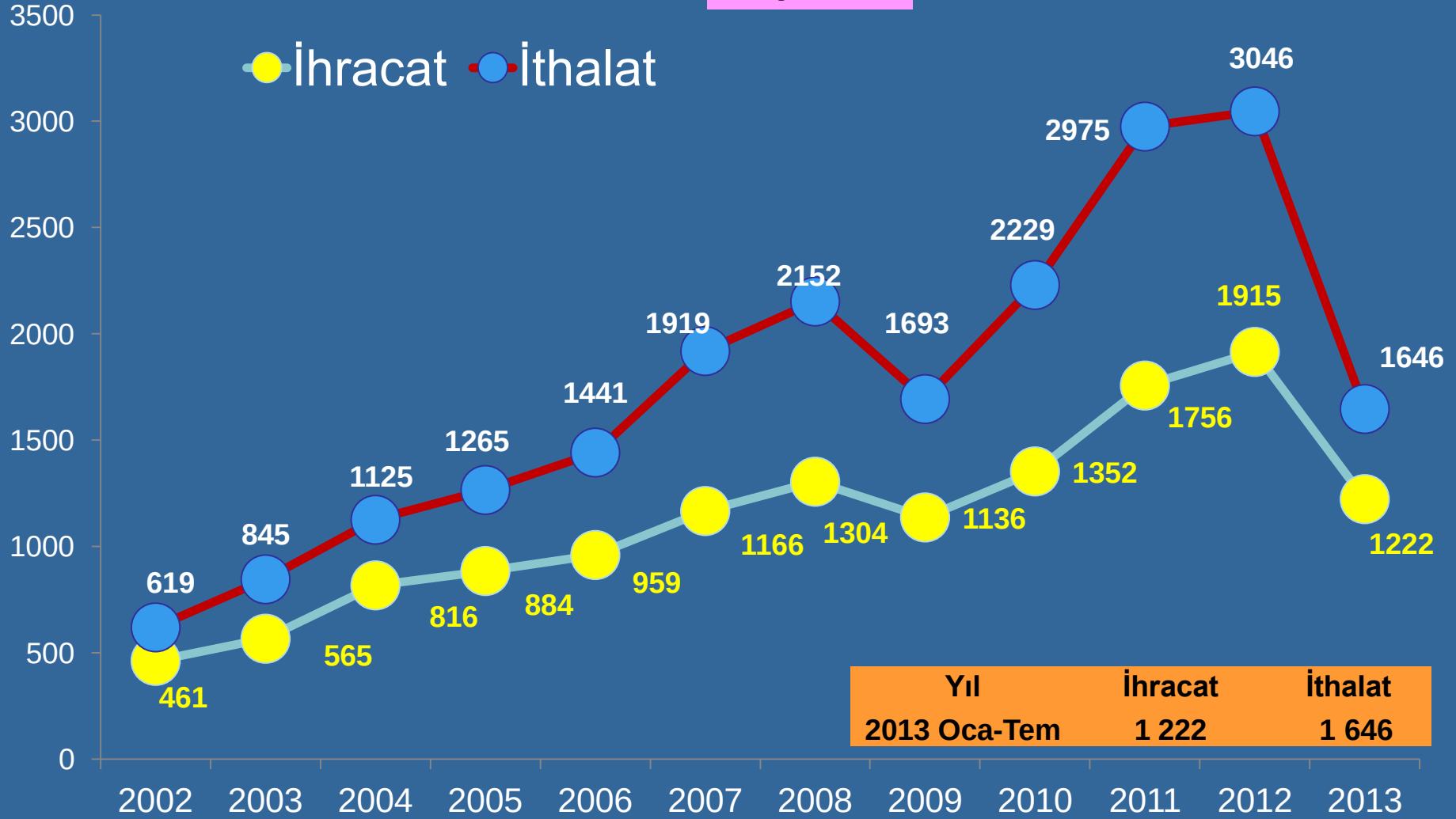
Yıllar	İhracat		İthalat		Dış ticaret dengesi	Dış ticaret hacmi	İhracatın ithalatı Karşılama Oranı
	Değer	Değişim	Değer	Değişim	Değer	Değer	
	'000 \$	%	'000 \$	%	'000 \$	'000 \$	%
2002	461 040		618 770		- 157 730	1 079 811	74,5
2003	565 281	22,6	844 900	36,5	- 279 619	1 410 182	66,9
2004	816 249	44,4	1 125 065	33,2	- 308 816	1 941 314	72,6
2005	883 833	8,3	1 265 050	12,4	- 381 217	2 148 882	69,9
2006	958 987	8,5	1 441 273	13,9	- 482 286	2 400 260	66,5
2007	1 166 028	21,6	1 918 628	33,1	- 752 601	3 084 656	60,8
2008	1 304 024	11,8	2 151 647	12,1	- 847 623	3 455 671	60,6
2009	1 135 887	-12,9	1 692 782	-21,3	- 556 895	2 828 670	67,1
2010	1 352 306	19,1	2 229 404	31,7	- 877 098	3 581 709	60,7
2011	1 756 356	29,9	2 974 779	33,4	-1 218 422	4 731 135	59,0
2012	1 914 578	9,0	3 046 332	2,4	-1 131 754	4 960 910	62,8
2013	1 222 464		1 645 852		- 423 388	2 868 316	74,3

(*) Veriler; Maliye Bakanlığı kayıtlarında, Firmaların ait olduğu vergi dairelerinin İl Merkezleri esas alınarak oluşturulmaktadır. **2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Temmuz) Kaynak TÜİK**

Adana İli Dış Ticaret Dengesi

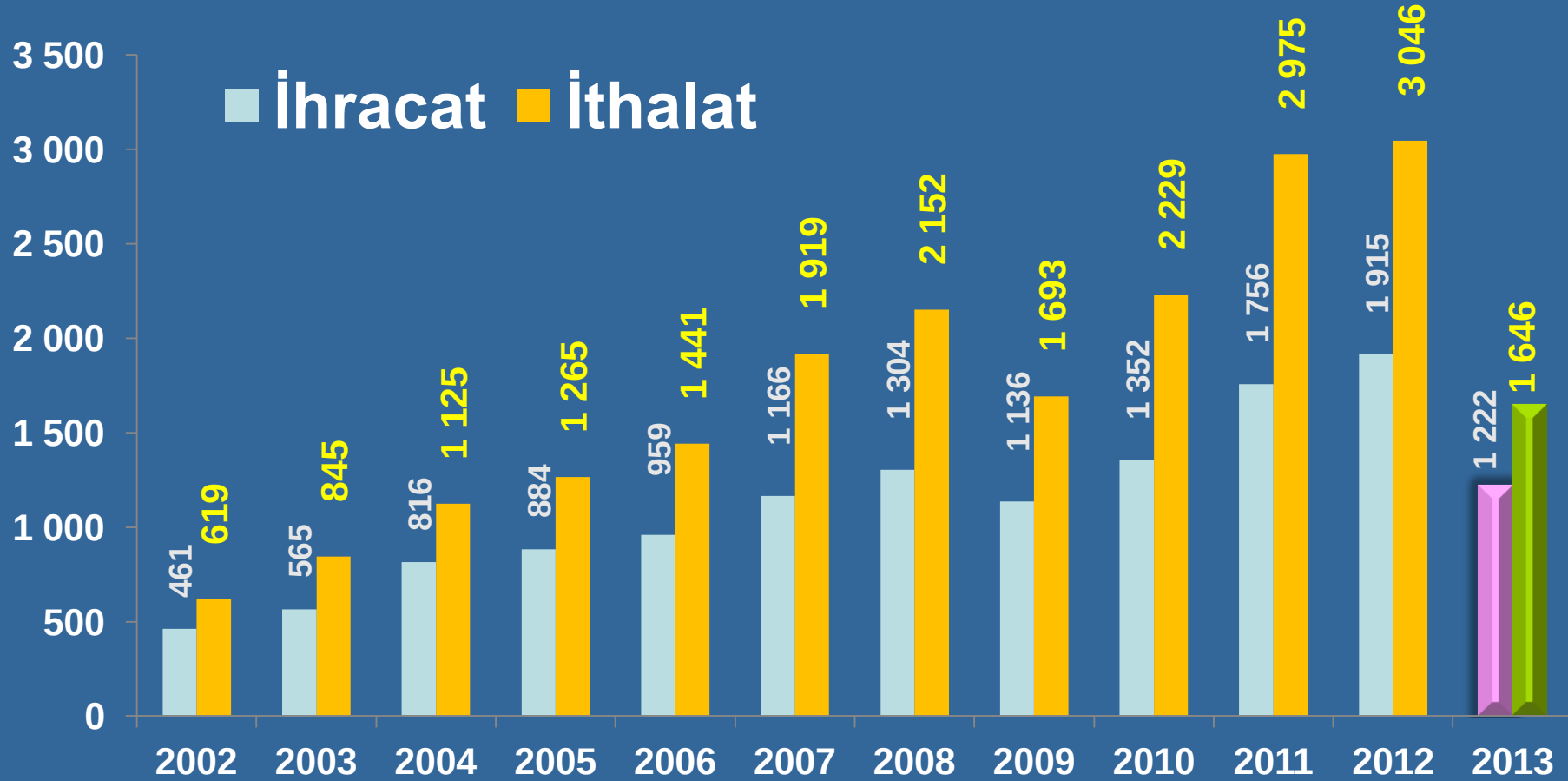
Milyon \$.

İhracat İthalat

Yıl	İhracat	İthalat
2013 Oca-Tem	1 222	1 646

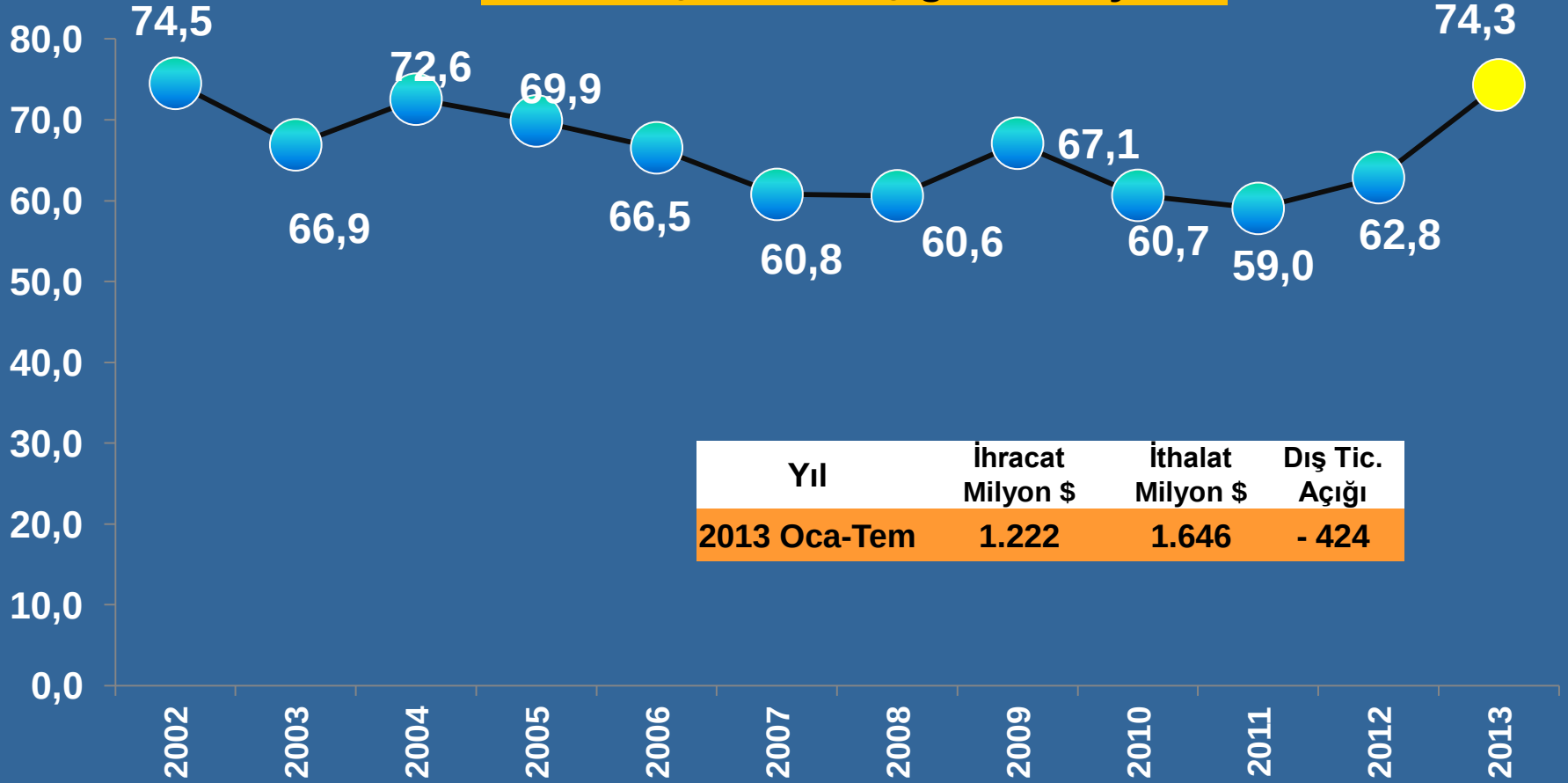
2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Temmuz) Kaynak TÜİK

2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Temmuz) Kaynak TÜİK

Adana İhracatın ithalatı Karşılama Oranı %

Adana Dış Ticaret Açığı 424 Milyon \$

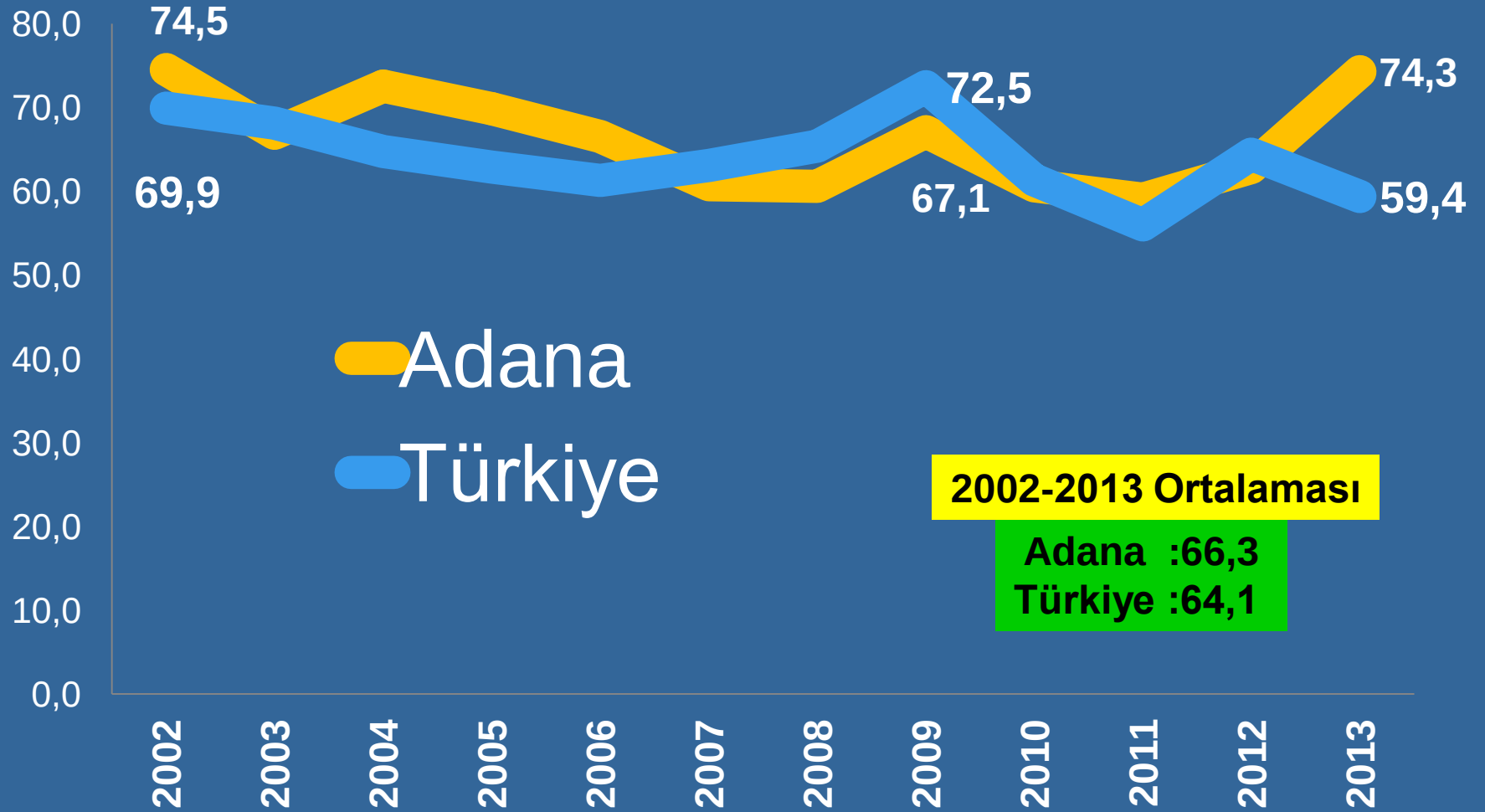

Yıl	İhracat Milyon \$	İthalat Milyon \$	Dış Tic. Açığı
2013 Oca-Tem	1.222	1.646	- 424

2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Temmuz)

Kaynak: TÜİK

İhracatın ithalatı Karşılama Oranı %

2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Temmuz) Kaynak TÜİK

İhracatta 15 Büyük İlin Payı %

Sıra	İHRACAT DEĞERİ (MİLYON \$)												2012	
No	İL ADI	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	%	Kümülatif
1	İSTANBUL	20.970	27.600	36.834	41.716	47.013	59.645	73.504	55.540	53.135	61.434	76.626	50,3	50,3
2	KOCAELİ	1.269	1.590	2.187	3.328	4.930	5.860	8.469	4.578	9.487	12.341	12.598	8,3	58,5
3	BURSA	3.457	4.354	5.421	5.732	7.351	9.076	11.114	9.057	10.674	11.692	11.123	7,3	65,8
4	İZMİR	2.778	3.474	4.110	4.645	5.449	6.431	7.823	6.119	6.680	8.072	8.659	5,7	71,5
5	ANKARA	1.515	1.980	2.228	2.645	3.597	4.241	5.361	4.911	5.621	6.597	7.138	4,7	76,2
6	GAZİANTEP	620	866	1.295	1.653	1.858	2.448	3.237	2.953	3.518	4.760	5.580	3,7	79,8
7	MANİSA	312	412	526	569	656	867	1.019	912	3.446	4.165	4.198	2,8	82,6
8	DENİZLİ	681	866	1.196	1.415	1.635	2.010	2.197	1.587	2.127	2.640	2.623	1,7	84,3
9	HATAY	350	462	655	745	934	1.200	1.762	1.418	1.697	2.051	2.039	1,3	85,6
10	ADANA	461	565	816	884	959	1.166	1.304	1.136	1.351	1.756	1.915	1,3	86,9
11	SAKARYA	428	843	2.093	2.713	2.981	3.523	2.913	1.722	1.678	2.012	1.820	1,2	88,1
12	KAYSERİ	352	465	640	703	752	978	1.122	964	1.164	1.469	1.582	1	89,1
13	İÇEL	320	497	507	621	775	893	1.076	1.049	1.181	1.339	1.311	0,9	90
14	KONYA	130	179	276	420	494	694	871	736	979	1.169	1.276	0,8	90,8
15	ANTALYA	166	325	458	396	437	651	725	655	863	961	978	0,6	91,5
TÜRKİYE		36.059	47.253	63.167	73.476	85.535	107.272	132.027	102.143	113.883	134.907	152.464	91,5	

(*) Veriler; Maliye Bakanlığı kayıtlarında, firmaların ait olduğu vergi dairelerinin İl Merkezleri esas alınarak oluşturulmaktadır.
Kaynak TÜİK

Dış Ticarete İlk 20 Büyük İl

OCAK-HAZİRAN DÖNEMİ (DOLAR)

		2012	2013	
Sıra No		İHRACAT	İHRACAT	Değ(%)
1	İstanbul	36.220.075.165	35.224.047.393	-3
2	Bursa	5.726.913.048	6.306.155.177	10
3	Kocaeli	6.531.497.595	6.302.464.718	-4
4	İzmir	4.398.810.636	4.604.411.332	5
5	Ankara	3.623.845.605	3.946.618.872	9
6	Gaziantep	2.668.334.038	2.962.509.644	11
7	Manisa	2.094.390.063	1.736.565.791	-17
8	Denizli	1.250.274.883	1.396.376.073	12
9	Hatay	1.026.704.172	1.115.854.944	9
10	Adana	918.468.155	1.052.608.688	15
11	Sakarya	992.187.390	997.789.401	1
12	Kayseri	752.967.227	806.887.697	7
13	Mersin	652.414.944	713.525.921	9
14	Konya	639.786.427	642.208.177	0
15	Antalya	491.418.676	563.229.225	15
16	Şırnak	482.103.212	532.532.028	10
17	Trabzon	552.088.228	522.661.593	-5
18	Mardin	429.379.112	453.398.529	6
19	K.Maraş	357.269.127	406.745.943	14
20	Eskişehir	486.108.309	394.884.792	-19
Türkiye		74.297.716.634	75.230.716.158	1

		2012	2013	
Sıra No		İTHALAT	İTHALAT	Değ(%)
1	İstanbul	58.334.898.679	68.300.021.192	17
2	Kocaeli	6.080.705.541	6.209.522.233	2
3	Bursa	5.281.844.945	5.496.435.790	4
4	İzmir	5.435.272.413	5.214.932.064	-4
5	Ankara	5.277.951.379	5.130.883.434	-3
6	Gaziantep	2.534.682.289	3.653.221.721	44
7	Hatay	2.268.137.454	1.933.237.445	-15
8	Manisa	2.038.564.813	1.583.021.685	-22
9	Adana	1.468.926.246	1.387.819.625	-6
10	Denizli	1.133.178.876	1.241.732.823	10
11	Kayseri	801.824.946	887.002.547	11
12	K.Maraş	520.385.469	686.740.647	32
13	Konya	596.804.762	632.703.106	6
14	Mersin	575.453.379	586.669.004	2
15	Sakarya	597.854.576	573.161.194	-4
16	Eskişehir	311.129.424	348.096.980	12
17	Antalya	335.104.976	339.506.730	1
18	Trabzon	66.746.457	144.401.058	116
19	Şırnak	7.794.388	76.753.489	885
20	Mardin	81.852.953	68.000.199	-17
		117.394.965.450	125.836.710.826	7

(*) Veriler; Maliye Bakanlığı kayıtlarında, firmaların ait olduğu vergi dairelerinin İl Merkezleri esas alınarak oluşturulmaktadır. 2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Haziran) Kaynak TÜİK

İhracatçı Firmaların İllere Göre Dağılımı

İHRACATCI FİRMA SAYISI												Ocak- Mayıs	2012		
Sıra		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	%	Kümülati
No															
1	İSTANBUL	17.517	19.592	21.581	22.793	23.833	25.952	25.755	25.603	26.551	27.907	29.492	23.744	52,3	52,3
2	İZMİR	2.973	3.322	3.634	3.727	3.852	4.210	3.917	3.694	3.920	4.107	4.269	3.391	7,6	59,8
3	ANKARA	1.773	2.004	2.347	2.587	2.720	2.947	3.220	3.340	3.403	3.694	3.854	2.903	6,8	66,6
4	BURSA	1.717	1.964	2.225	2.384	2.582	2.945	2.815	2.901	2.960	3.242	3.491	2.869	6,2	72,8
5	GAZİANTEP	578	639	712	822	854	932	976	1.046	1.086	1.163	1.279	1.197	2,3	75,1
6	KONYA	517	554	627	677	774	842	915	975	1.086	1.194	1.316	1.081	2,3	77,4
7	KOCAELİ	543	592	686	731	838	927	951	964	994	1.108	1.229	1.048	2,2	79,6
8	ADANA	417	485	556	651	729	798	810	839	856	915	941	758	1,7	81,3
9	DENİZLİ	503	567	637	689	729	782	732	760	766	785	821	711	1,5	82,7
10	MERSİN	529	594	602	707	727	750	730	774	807	870	927	708	1,6	84,4
11	KAYSERİ	390	460	535	580	611	680	620	645	663	728	815	691	1,4	85,8
12	ANTALYA	422	496	556	592	607	690	710	710	803	827	886	676	1,6	87,4
13	HATAY	489	486	517	568	595	647	665	660	675	699	718	626	1,3	88,7
TÜRKİYE		31.731	35.603	39.437	42.156	44.166	48.269	48.144	48.591	50.379	53.282	56.440	45.643	88,7	

(*) Veriler; Maliye Bakanlığı kayıtlarında, firmaların ait olduğu vergi dairelerinin İl Merkezleri esas alınarak oluşturulmaktadır.
2013 yılı verileri geçicidir. (Ocak –Mayıs) Kaynak TÜİK

İhracatta ‘Son 17 Yıl’daki Değişim

		İHRACAT DEĞERİ (Milyon \$)		İHRACATTA SON 17 YILDAKİ DEĞİŞİME GÖRE İLLERİN DAĞILIMI				
SIRA NO	İL ADI	1996	2012	Fark Milyon (\$)	1996-2012 artış %	1996 sıra	2012 sıra	Basamak Değişim
1	İSTANBUL	13.779	76.626	62.846	456	1	1	0
2	KOCAELİ	496	12.598	12.102	2.440	5	2	3
3	BURSA	1.231	11.123	9.892	803	3	3	0
4	ANKARA	779	7.138	6.359	816	4	5	-1
5	İZMİR	3.200	8.659	5.459	171	2	4	-2
6	GAZİANTEP	225	5.580	5.355	2.381	9	6	3
7	MANİSA	136	4.198	4.063	2.993	15	7	8
8	DENİZLİ	189	2.623	2.433	1.286	12	8	4
9	SAKARYA	63	1.820	1.757	2.783	21	11	10
10	HATAY	285	2.039	1.754	616	8	9	-1
11	ADANA	313	1.915	1.601	511	7	10	-3
12	KAYSERİ	207	1.582	1.375	663	10	12	-2
13	KONYA	63	1.276	1.213	1.939	22	14	8
14	Ş.URFA	5	1.018	1.013	21.104	59	16	43
15	TRABZON	114	1.100	986	864	18	15	3
16	İÇEL	364	1.311	947	260	6	13	-7
TÜRKİYE		23.224	152.464	129.240				

Yıllara Göre Adana İthalatı ve Türkiye İçindeki Payı (%)

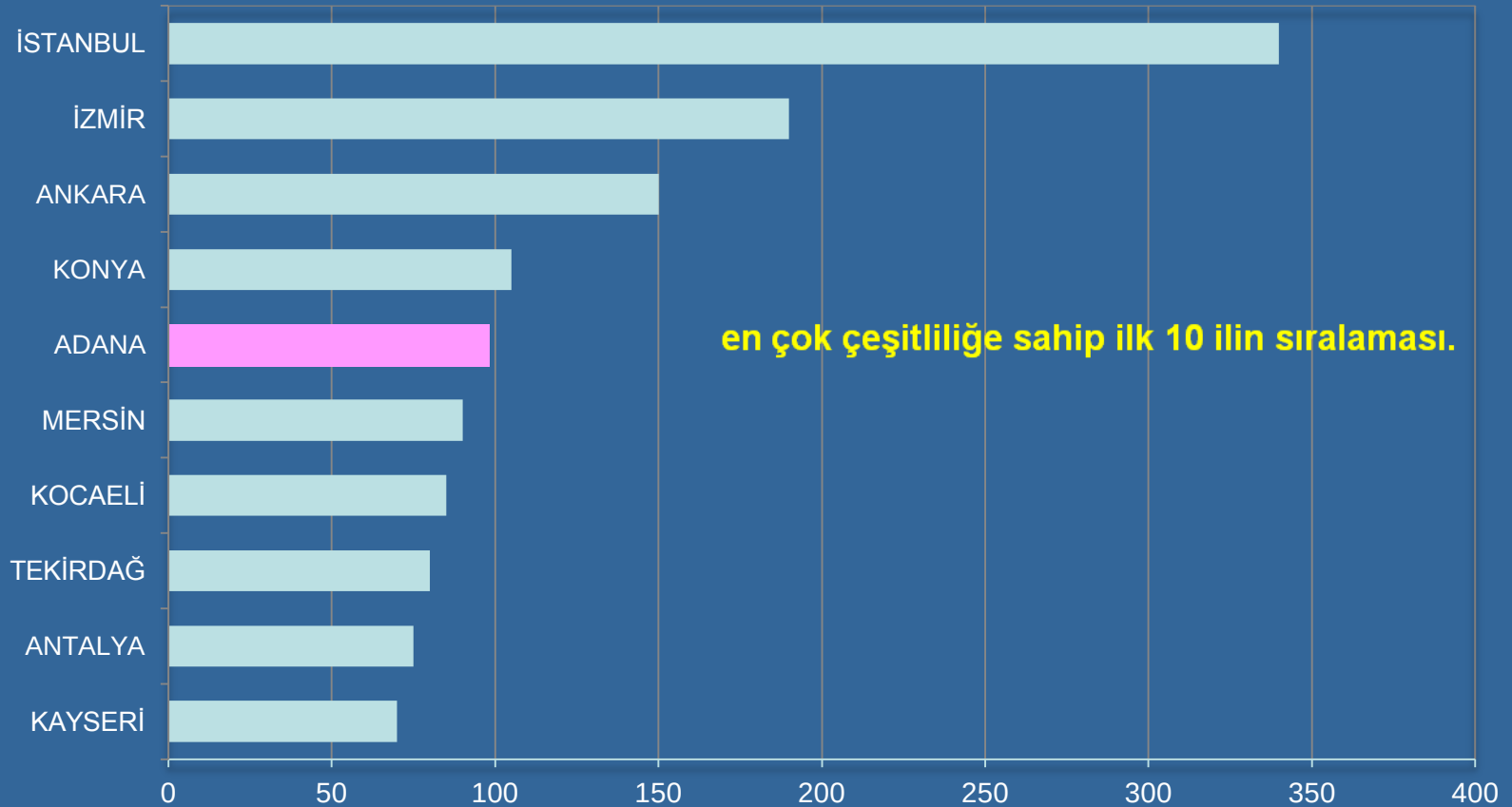
Yıllar	Milyon \$			Sıra No
	Adana	Türkiye	Pay (%)	
2002	619	51.554	1,2	7
2003	845	69.340	1,22	7
2004	1.125	97.540	1,15	8
2005	1.265	116.774	1,08	9
2006	1.441	139.576	1,03	10
2007	1.919	170.063	1,13	9
2008	2.152	201.964	1,07	9
2009	1.693	140.928	1,2	8
2010	2.229	185.544	1,2	9
2011	2.975	240.842	1,24	9
2012	3.046	236.545	1,29	9
2013*	1.388	125.837	1,1	9

* 2013 Yılı Ocak-Haziran dönemi

Not: Firma vergi kimlik numaralarının bağlı olduğu ile göre hesaplanmıştır.

Kaynak TUIK

DTM-2010 Yılı İl İl Dış Ticaret Potansiyeli “İhracatta Çeşitlilik Performansı”

Kaynak:DTM

2010 Yılı İhracatta çeşitlilik performansı hesaplanan illerimizden ihracata konu malların üretiminde en çok çeşitliliğe sahip ilk 10 ilin sıralaması.

2013 Yılı Adana İhracatı Fasılları (Ocak-Haz)

Fasıl adı	İhracat Dolar	%
Sentetik ve suni devamsız lifler	101.279.268	10
Plastikler ve mamulleri	90.489.042	9
Yenilen meyveler ve yenilen sert kabuklu meyveler	72.226.140	7
Pamuk	67.566.252	6
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler; bunların aksamları	64.155.872	6
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar	54.388.312	5
Şeker ve şeker mamulleri	53.466.828	5
Etler ve yenilen sakatat	53.368.002	5
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, ve bunların aksamları	51.977.450	5
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	38.427.779	4
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	30.975.903	3
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, bakım müstahzar	30.938.150	3
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve ve çay hülusalari, mayalar, soslar, diyet mamaları,	30.488.616	3
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	29.772.461	3
Demir veya çelikten eşya	23.616.169	2
Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli madde	22.116.101	2
Mobilyalar, yatak takımları; aydınlatma , reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb.	19.142.507	2
Değirmencilik ürünleri; malt; nişasta; inülin; buğday gluteni	18.177.623	2
Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve malzeme	14.230.654	1
Metal cevherleri, cüruf ve kül	13.983.321	1
Dokunabilir maddelerden hazır eşya; takımlar; kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya	12.242.004	1
Kağıt ve karton; kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	11.716.920	1
TOPLAM (OCAK –HAZİRAN)	1.052.608.688	

2013 Yılı Adana İthalat Fasılları (Ocak-Haziran)

Fasıl adı	İhracat Dolar	İthalat Dolar	%
Pamuk	67.566.252	180.426.631	13
Organik kimyasal ürünler	9.750.362	169.055.647	12
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler ve bunların aksam ve parçaları	51.977.450	166.170.547	12
Plastikler ve mamulleri	90.489.042	123.901.134	9
Kişisel eşyalar, deniz ve hava taşıtlarına verilen kumanya ve	14.230.654	104.238.742	8
Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar; yemeklik katı yağlar	54.388.312	91.651.772	7
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler aksam, parçaları	64.155.872	77.812.286	6
Sentetik ve suni devamsız lifler	101.279.268	71.049.144	5
Hububat	1.485.700	70.924.878	5
Demir ve çelik	9.408.370	38.559.178	3
Muhtelif kimyasal maddeler	3.412.376	19.505.495	1
Elektrikli makina ve cihazlar, televizyon görüntü-ses cihazları;aksam-parça-aksesuarı	10.548.279	18.532.145	1
Albüminoid maddeler; değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler; tutkallar; vb	459.044	17.788.909	1
Gübreler	1.072.297	17.221.943	1
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümenli maddeler; mineral mumlar	4.401.646	16.904.068	1
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri; hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	861.371	15.794.857	1
Aluminyum ve alüminyumdan eşya	5.213.092	15.437.413	1
Ağaç ve ahşap eşya; odun kömürü	9.444.600	13.143.730	1
TOPLAM (OCAK-HAZİRAN)		1.387.819.625	

Adana İhracatının Ülke Grupları Bazında Dağılımı (2007-2012) (Milyon \$)

ÜLKE GRUPLARI	2007	2008	2009	2010	2011	2012
AVRUPA BİRLİĞİ	695	623	452	567	689	697
GELİŞMİŞ SEKİZ ÜLKE	507	510	389	452	518	521
KOMŞU ÜLKELER	326	303	209	274	426	512
ORTADOĞU ÜLKELERİ	312	312	212	296	466	547
TÜRK CUMHURİYETLERİ	87	84	62	83	80	106
UZAK DOĞU ÜLKELERİ	78	57	53	94	84	82

ADANA İHRACATINDA İLK 10 ÜLKE SIRALAMASI (USD)

ÜLKE	2011	2012	2013	2013(%)
IRAK	325.696.643	420.231.237	197.358.199	18,7
ALMANYA	188.105.016	159.127.788	77.254.962	7,3
RUSYA	94.668.716	106.848.821	71.571.849	6,8
İSPANYA	87.332.817	86.586.610	44.979.850	4,3
A.B.D.	44.162.909	62.030.090	42.383.116	4,0
İTALYA	96.230.728	111.129.151	40.118.439	3,8
FRANSA	82.436.342	85.140.209	21.120.361	2,0
HOLLANDA	41.447.524	48.710.355	19.898.810	1,9
SURİYE	42.973.034	24.304.865	19.652.755	1,9
ÇİN	42.839.299	46.900.716	17.391.080	1,7

Adana İthalatının Ülke Grupları Bazında Dağılımı (Milyon \$)

Yıl	2008	2009	2010	2011	2012
AVRUPA BİRLİĞİ	520	389	530	759	753
GELİŞMİŞ SEKİZ ÜLKE	932	869	1.043	1.213	1.282
UZAKDOĞU ÜLKELERİ	685	420	624	943	760
ORTADOĞU ÜLKELERİ	278	186	318	378	406
KOMŞU ÜLKELER	84	69	125	88	107
TÜRKİ CUMHURİYETLER	11	16	21	6	17

ADANA İTHALATINDA İLK 10 ÜLKE SIRALAMASI

ÜLKE	2011	2012	2013	2013(%)
A.B.D.	563.567.201	749.192.819	206.542.995	14,9
ÇİN	268.284.803	249.097.129	100.773.227	7,3
İSRAİL	110.795.347	157.356.961	70.088.793	5,1
ALMANYA	146.015.015	112.265.980	64.002.112	4,6
JAPONYA	307.600.192	166.679.180	63.669.162	4,6
UKRAYNA	70.480.983	54.590.452	59.691.966	4,3
RUSYA	41.630.220	99.242.886	51.867.801	3,7
SUUDİ ARABİSTAN	143.181.909	118.491.895	49.337.579	3,6
HİNDİSTAN	139.404.741	139.020.387	47.054.765	3,4
BREZİLYA	62.081.219	71.636.217	38.770.496	2,8

TİM- İlk 1000 İhracatçı Firma Listesi-Adana

2012 Genel Sıralama	2011 Genel Sıralama	2012 Sektörel İhracat 2011 (\$)	Firma Ünvanı	İhracat 2011 (\$)	İhracat 2012 (\$)	İhracat Değişim (%)
65	62	8	Sasa Polyester San. A.Ş	202.806.686	184.493.407	-9,03
74	80	17	Temsa Global Sanayi ve Ticaret A.Ş.	161.121.779	162.158.577	0,64
137	133	6	Bossa Tic.ve San. İşlt. T.A.Ş.	104.948.406	105.468.691	0,50
293	309	19	Özmaya Sanayi A.Ş.	52.688.550	55.363.882	5,08
313	354	14	Gözek Teks.İth.İhr.San.Tic. A.Ş.	46.557.783	52.383.316	12,51
384	227	32	Sunar Paz. ve Dış Tic. Ltd. Şti.	66.592.999	45.227.206	-32,08
556	517	82	Wavin Tr Plastik Sanayi A.Ş.	33.900.464	33.064.954	-2,46
580	612	52	Filpa Ambl.ve Dış Tic. A.Ş.	29.406.646	31.632.935	7,57
636	...	35	İlbeyli Koll Şti.		29.035.263	
643	...	7	Garip Tavukçuluk Gıda ve Yem San. Tic. A.Ş.		28.925.822	
664	...	10	Akyem Adana Yem Yağ Biodizel Tar.ve San. Tic. A.Ş.		28.092.145	
666	861	38	Kıvanç Teks. San. ve Tic. A.Ş	21.225.150	28.076.094	32,28
696	626	77	Güney Çelik Hasır ve Demir Mam San. Tic. A.Ş.	28.832.966	26.854.342	-6,86
715	...	54	Araştırmaya Katılmıyor	21.416.671	26.052.881	21,65
730	...	94	Adının Açıklanmasını İstemiyor	22.291.190	25.582.348	14,76
806	...	24	İsa Dış Ticaret Ltd		23.455.024	
807	666	13	Eşmeler Tarım Tarım Ürünleri İth. İhr.Tic. Ltd. Şti.	27.087.282	23.446.540	-13,44
826	...	60	Elita Gıda San. ve Tic. Ltd. Şti.		22.718.376	
850	...	61	Adının Açıklanmasını İstemiyor	41.107.035	22.115.465	-46,20
855	730	25	Akmetal Dış Tic.Madencilik San. ve Tic. A.Ş.	24.678.370	21.938.547	-11,10
860	...	62	Araştırmaya Katılmıyor		21.866.071	
961	...	20	Pilyem Gıda Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.		20.030.580	

TİM- İllere Göre Sıralı İlk 1000 İhracatçı Firma Listesi

Sıra No	İLLER	TOPLAM İHRACAT (\$)	Firma	Pay (%)
1	İstanbul	38.900.922.677	464	44,1
2	Kocaeli	11.797.756.726	56	13,4
3	Bursa	6.320.697.119	44	7,2
4	İzmir	5.167.943.420	60	5,9
5	Gaziantep	4.088.538.485	71	4,6
6	Ankara	4.002.519.266	50	4,5
7	Manisa	3.916.682.752	20	4,4
8	Denizli	1.549.213.497	24	1,8
9	Sakarya	1.518.096.006	8	1,7
10	Hatay	1.186.048.856	13	1,3
11	Adana	1.017.982.464	22	1,2
12	Trabzon	990.422.349	10	1,1
13	Kayseri	874.920.882	14	1,0
14	Şırnak	652.998.335	10	0,7
15	Eskişehir	548.835.072	11	0,6
16	Mersin	456.279.693	10	0,5
Genel Toplam		88.220.620.777	1000	100,0

15 Haziran 2012 Tarih ve
2012/3305 Sayılı
Yatırımlarda Devlet Yardımları
Hakkında Karar

YENİ TEŞVİK SİSTEMİ

Stratejik Yatırımların Teşviki

- ✓ KDV İstisnası
- ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
- ✓ Vergi İndirimi
- ✓ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- ✓ Yatırım Yeri Tahsisi
- ✓ Faiz Desteği
- ✓ KDV İadesi

Bölgesel Teşvik Uygulamaları

- ✓ KDV İstisnası
- ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
- ✓ Vergi İndirimi
- ✓ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- ✓ Yatırım Yeri Tahsisi
- ✓ Faiz Desteği

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki

- ✓ KDV İstisnası
- ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti
- ✓ Vergi İndirimi
- ✓ Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği
- ✓ Yatırım Yeri Tahsisi

Genel Teşvik Uygulamaları

- ✓ KDV İstisnası
- ✓ Gümrük Vergisi Muafiyeti

* 6. Bölge için Gelir Vergisi Stopajı Desteği ve Sigorta Primi Desteği

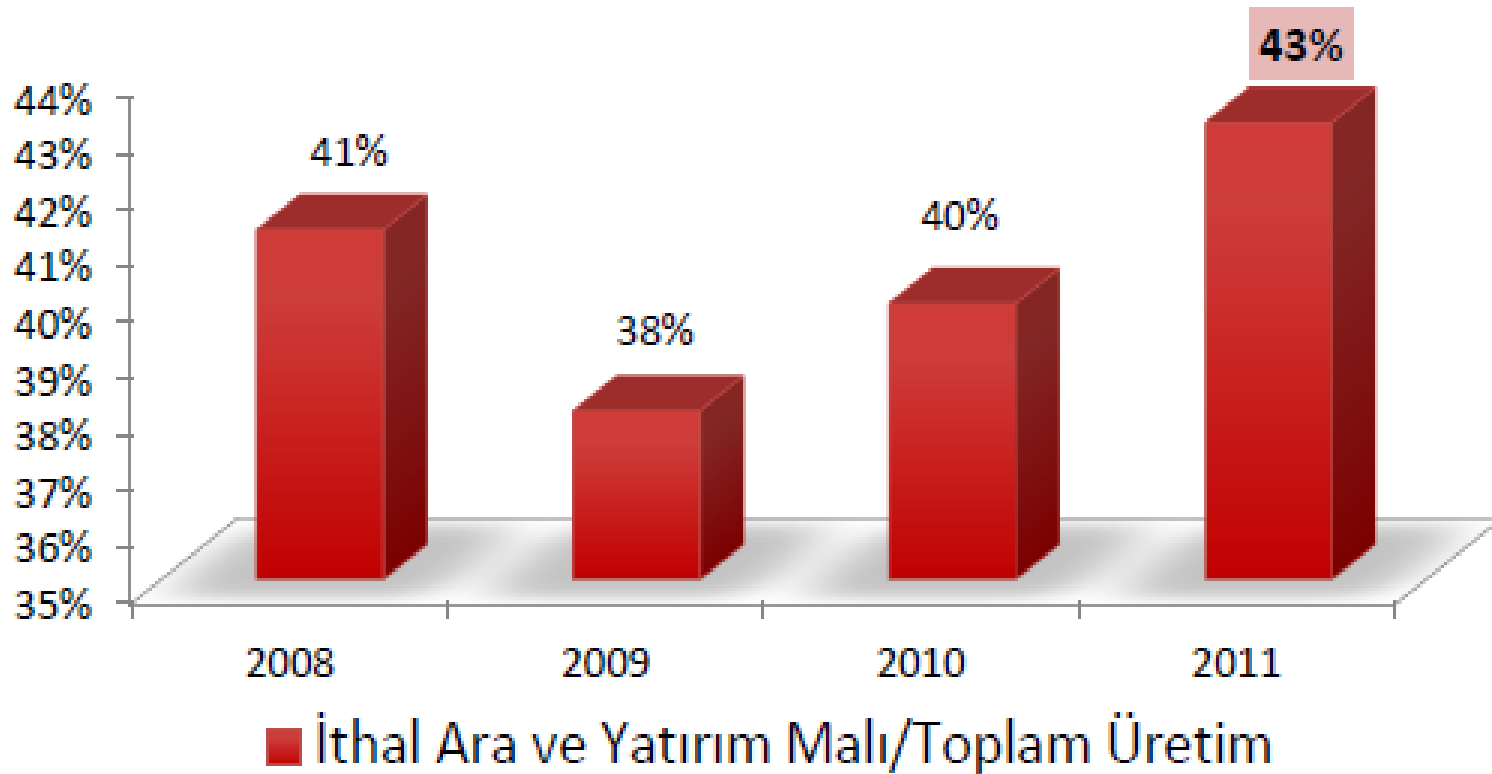
Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Cumhuriyetimizin 100. Yılında;

- En Büyük 10 Ekonomiden biri olmak
- 500 Milyar Dolar Mal İhracatı
- 25.000 Dolar kişi başına milli gelir
- Cari açığın azaltılması amacıyla ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması,
- Teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-ileri teknoloji
- içeren yatırımların desteklenmesi,
- En az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması,
- Bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması,
- Destek unsurlarının etkinliğinin artırılması,
- Kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi

2011 Yılında, Türkiye’de 100 Dolarlık İmalat Yapmak İçin 43 Dolarlık Yatırım/Ara Malı İthal Edilmektedir.

Türkiye İmalatının İthalat Bağımlılığı

Neden Yeni Bir Teşvik Sistemi ?

ARA MALI İTHALATININ SEKTÖRLERE GÖRE DAĞILIMI (2011)

DEMİR-ÇELİK ve MADENCİLİK

% 28,3

OTOMOTİV ve MAKİNA

% 17,7

KİMYASALLAR

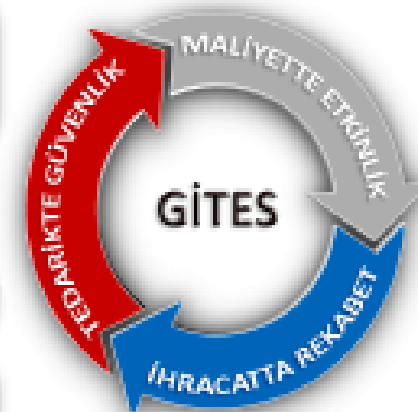
% 21,4

TARIM

% 8,8

TEKSTİL

% 8,6

GİRDİ TEDARİK STRATEJİSİ

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN YILLARA GÖRE DAĞILIMI

Yıl	Belge Adedi			Sabit Yatırım (Milyon TL)			İstihdam		
	Yerli	Yabancı Sermaye	Toplam	Yerli	Yabancı Sermaye	Toplam	Yerli	Yabancı Sermaye	Toplam
2001	31	12	43	72	67	139	1.586	3.989	5.575
2002	48	4	52	760	37	797	3.401	6.034	9.435
2003	48	4	52	152	12	164	1.546	75	1.621
2004	39	3	42	94	11	105	1.017	3.278	4.295
2005	50	2	52	158	13	171	2.310	2.276	4.586
2006	42	0	42	154	0	154	1.741	0	1.741
2007	58	2	60	797	7	804	2.704	4.544	7.248
2008	70	2	72	426	13	439	1.690	1.626	3.316
2009	72	6	78	2.457	560	3.017	2.046	155	2.201
2010	81	5	86	15.620	470	16.090	3.022	550	3.572
2011	95	4	99	1.910	18	1.928	4.005	174	4.179
2012	84	5	89	2.296	541	2.837	1.811	206	2.017
2013 *	32	1	33	618	3	621	1.629	0	1.629

* 2013 yılı Ocak-Haz

Yatırım Teşvik Belgelerinin İllere Göre Dağılımı

(Sabit Yatırıma Göre İlk 10 il sıralaması 2011-2012)

Sıra	2011 YILI		2012	
	İller	Sabit Yatırım TL	İller	Sabit Yatırım TL
1	Kocaeli	7.380.317.518	İzmir	8.840.889.671
2	İstanbul	5.921.567.751	İstanbul	5.096.009.640
3	İzmir	2.393.765.968	Adana	2.838.720.676
4	Ankara	2.233.381.825	Bursa	2.560.172.036
5	Gaziantep	2.207.561.575	Kocaeli	2.552.527.110
6	Adana	1.954.716.034	Hatay	2.280.831.198
7	Bursa	1.735.284.948	Ankara	2.133.772.550
8	Antalya	1.604.485.245	Gaziantep	1.867.086.107
9	Elazığ	1.521.113.874	Antalya	1.820.757.084
10	K.Maraş	1.515.980.233	Manisa	1.475.542.900
	Toplam	56.179.964.151	Toplam	15.301.694.290

2012 Yılı Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı					01
Sektörü	Alt Sektörü	Belge Adedi	Sabit Yatırım (TL)	Pay (%)	Pay (%)
ENERJİ	Enerji	9	2.373.185.207	83,60	83,6
İMALAT	<i>Dokuma ve Giyim</i>	16	142.515.231	5,02	11,0
	<i>Lastik-Plastik</i>	10	72.889.600	2,57	
	<i>Gıda ve İçki</i>	6	24.895.878	0,88	
	<i>Makina İmalat</i>	6	22.889.328	0,81	
	<i>Madeni Eşya</i>	5	13.547.849	0,48	
	<i>Kimya</i>	2	8.167.000	0,29	
	<i>Demir Dışı Metaller</i>	1	6.734.592	0,24	
	<i>Diğerleri</i>	2	5.000.000	0,18	
	<i>Kağıt</i>	1	5.000.000	0,18	
	<i>Elektronik</i>	1	4.266.363	0,15	
	<i>Taşıt Araçları</i>	1	3.220.000	0,11	
	<i>Pişmiş Kil ve Çim.Ger.</i>	1	1.600.000	0,06	
	<i>Mesl.Bil.Ölç.Opt.Do.</i>	1	1.053.666	0,04	
HİZMETLER	Ticaret - Depolama	10	47.713.116	1,68	4,7
	Turizm	7	43.399.129	1,53	
	Ulaştırma	4	35.714.000	1,26	
	Altyapı - Belediye Hizmetleri	2	7.160.000	0,25	
MADENCİLİK	<i>İstihraç ve İşleme</i>	2	13.954.000	0,49	0,5
TARIM	Bitkisel Üretim	1	3.315.717	0,12	0,2
	Hayvancılık	1	2.500.000	0,09	
Genel Toplam		89	2.838.720.676	100,00	100,0

2010 Yılında Türkiye'nin En Büyük Sabit Yatırım Tutarlı Yatırımı için Teşvik Belgesi alındı- ADANA

ÇALIK GRUBU- ÇALIK ENERJİ
DOĞU AKDENİZ PETROKİMYA VE RAFİNERİ SAN.İ VE TİCARET A.Ş.
(DAPRAŞ)

ADANA EASTERN MEDITERRANEAN Refinery and Petrochemical Complex

160	96297	DOĞU AKDENİZ PETROKİMYA VE RAFİNERİ SANAYİ VE TİCARET A.Ş.	İMALAT SANAYİİ - KOK KÖMÜRÜ, RAFİNE EDİLMİŞ PETROL ÜRÜNLERİ VE NÜKLEER YAKIT İMALATI	KDV İstisnası	Jet yakıtı (gazolin türünden) 1490000 TON/YIL	14.828.600.000
	26.04.2010			Gümrük Vergisi Muafiyeti	Gazyağı 4146000 TON/YIL	4.259.400.000
	ADANA	AK PLAZA YAŞAM CADDESİ NO.7 KAT.9 SÖĞÜTÖZÜ Çankaya / ANKARA	KOMPLE YENİ YATIRIM	Vergi İndirimi %60 YKO%40	Kerosen (kerosen türü jet yakıtı dahil) 3180000 TON/YIL	588
	TEŞVİK BELGESİ			Sigorta Primi İsveren Hissesi Destegi 3 YIL	Etilen, propilen, bütilen, bütadien ile diğer petrol gazları ve hidrokarbonlu gazlar (doğal gaz hari 868000 TON/YIL	
				Yatırım Yeri Tahsis	B.y.s. fuel-oil 1978000 TON/YIL	

Yatırım Teşvik Belgelerine İlişkin Temel İstatistikler TÜRKİYE

Dönem	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Önceki dönem (20.06.2011-20.06.2012)	3.959	46.839	111.596
Yeni Dönem (20.06.2012-20.06.2013)	4.840	76.068	177.792
Değişim %	22	62	59

Dönem	Önceki dönem (20.06.2011-20.06.2012)			Yeni Dönem (20.06.2012-20.06.2013)			Değişim %		
Destek Sınıfı	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Bölgesel	1.431	13.507	58.007	2.735	34.690	128.361	91%	157%	121%
Genel	2.524	32.196	52.443	2.079	28.836	43.652	-18%	-10%	-17%
Büyük Ölçekli	4	1.136	1.146	19	3.301	4.135	375%	191%	261%
Stratejik	0	0	0	7	9242	1644			
Toplam	3.959	46.839	111.596	4.840	76.069	177.792			

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN BÖLGELERE GÖRE DAĞILIMI (T Ü R K İ Y E)

Dönem	Önceki dönem (20.06.2011-20.06.2012)			Yeni Dönem (20.06.2012-20.06.2013)			Değişim		
Bölgeler	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
1.Bölge	1.385	19.303	43.470	1.766	32.823	69.248	28%	70%	59%
2.Bölge	814	10.126	22.271	797	11.690	25.831	-2%	15%	16%
3.Bölge	590	5.884	12.098	742	10.316	22.543	26%	75%	86%
4.Bölge	496	5.782	13.597	520	8.118	17.869	5%	40%	31%
5.Bölge	353	3.507	10.452	440	4.859	14.836	25%	39%	42%
6.Bölge	321	2.237	9.708	575	8.262	27.465	79%	269%	183%
Toplam	3.959	46.839	111.596	4.840	76.068	177.792			

Kaynak: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

2.BÖLGEDE DÜZENLENEN YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN İLLERE GÖRE DAĞILIMI

Dönem	Önceki dönem (20.06.2011-20.06.2012)			Yeni Dönem (20.06.2012-20.06.2013)			Değişim		
İller	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam	Belge Adedi	Sabit Yatırım (Milyon TL)	İstihdam
Konya	274	1.402	6.143	151	1.609	3.295	-45%	15%	-46%
Tekirdağ	109	946	3.317	133	3.125	3.655	22%	230%	10%
Denizli	58	361	1.422	100	498	1.889	72%	38%	33%
Adana	78	3.036	2.550	93	1.277	2.882	19%	-58%	13%
Kayseri	101	1.080	3.200	71	596	2.174	-30%	-45%	-32%
Sakarya	46	337	1.355	62	834	3.124	35%	147%	131%
Aydın	49	687	1.388	46	829	2.142	-6%	21%	54%
Kırklareli	20	1.034	612	32	739	851	60%	-29%	39%
Yalova	22	532	960	30	822	2.284	36%	55%	138%
Isparta	17	270	358	25	125	389	47%	-54%	9%
Çanakkale	16	71	359	21	312	434	31%	339%	21%
Bolu	12	279	375	21	872	2.460	75%	213%	556%
Edirne	12	90	232	12	53	252	0%	-41%	9%
Toplam	814	10.125	22.271	797	11.691	25.831	-2%	15%	16%

İller : 20.06.2012- 20.06.2013 dönemi belge sayısına göre sıralanmıştır.

Kaynak: Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

Adana Kamu Yatırım Tahsislerinin Sektörel Dağılımı

(BinTL)

SEKTÖRTLER	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TARIM	6.401	6.501	17.000	19.443	19.233	18.459	18.270	26.154	48.610	62.579
MADENCİLİK			14.575	3.929	3.014	3.883	2.817	3.204	3.397	11.109
İMALAT			30		0		7.260	0	0	
ENERJİ					0		0	2000	5265	4.798
ULAŞTIRMA- HABERLEŞME	8.318	33.906	127.766	122.781	220.168	144.198	31.186	30.158	21.158	5.895
TURİZM				600	0		0	0	1152	
KONUT	6.823	13.397			80	87	120	0	230	
EĞİTİM	10.579	9.003	15.510	13.634	22.214	38.056	42.552	50.668	70.667	87.282
SAĞLIK	13.734	13.020	13.365	5.450	7.730	14.730	2.400	9.050	8.600	16.400
DİĞER KAMU HİZMETLERİ	17.406	56.791	59.279	29.118	27.423	25.696	30.127	35.196	39.442	76.998
TOPLAM	63.261	132.618	247.525	194.955	299.862	245.109	134.732	156.430	198.521	265.061
İl Sıralaması	27	13	13	15	8	11	32	36	28	23

SON 10 YIL ORTALAMASI :193.807 TL
ORTALAMA SIRA :21

2002-2013 Yılları Kamu Yatırım Tahsislerinin İllere Göre Dağılımı

(İller Son On iki Yıl Toplamına Göre Sıralanmıştır) (Milyon TL)

S.No	İLLER	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Toplam
1	İSTANBUL	1.218	802	937	1.770	2.263	2.863	3.203	3.585	4.080	2.820	2.559	2.246	28.347
2	ANKARA	826	570	574	816	900	1.002	1.107	1.211	1.353	1.700	3.553	3.665	17.279
3	İZMİR	436	500	426	528	487	429	464	493	457	609	705	1.210	6.743
4	ARTVİN	113	568	284	566	367	491	285	459	591	664	850	433	5.670
5	BURSA	173	316	359	401	419	338	487	416	376	604	452	415	4.755
6	ŞANLIURFA	114	275	261	291	158	142	129	542	590	681	648	790	4.621
7	MARDİN	9	14	19	251	246	244	221	315	331	536	721	1.459	4.365
8	DİYARBAKIR	118	159	98	159	121	112	146	370	469	777	798	915	4.241
9	ANTALYA	182	173	187	249	252	324	467	497	417	351	420	615	4.136
10	K.MARAŞ	376	419	428	266	318	306	246	226	241	185	459	515	3.986
11	KONYA	106	155	113	287	265	241	235	227	344	426	491	624	3.515
12	MERSİN	184	203	182	181	193	230	295	292	259	251	460	511	3.242
13	KOCAELİ	126	223	252	453	306	228	277	182	175	188	218	396	3.023
14	ADANA	551	63	133	248	195	300	245	135	156	199	265	361	2.850
15	SAMSUN	61	87	87	224	229	222	297	373	390	236	260	320	2.786
16	ESKİŞEHİR	214	124	206	170	224	196	211	220	214	192	269	504	2.744
17	MUĞLA	217	161	139	119	177	162	157	237	228	306	273	205	2.380
18	ERZURUM	123	135	106	153	168	205	152	192	337	184	249	360	2.366
19	KARAMAN	17	117	63	316	314	285	239	264	316	121	130	166	2.348
20	TRABZON	53	81	66	175	190	167	173	149	164	608	196	224	2.244
21	GAZİANTEP	151	82	63	107	110	109	114	186	264	274	360	421	2.241
22	HATAY	33	32	49	79	63	158	156	199	240	213	314	634	2.172
23	KAYSERİ	43	86	85	129	146	169	154	197	239	210	221	408	2.085

ADANA ORTALAMASI :236

Kaynak: T.C. Kalkınma Bakanlığı

2009-2013 Yılları Kamu Yatırım Tahsislerinin İllere Göre Dağılımı

(İller, Son 5 Yıl Toplamına Göre Sıralanmıştır) (Milyon TL)

İLLER	2009	2010	2011	2012	2013	Son 5 Yıl Toplam	İl Nüfus Sırası	Nüfus (Bin)	Son 5 Yıl Toplamı Nüfus	Son 12 Yıl Sıra No	Son 10 Yıl Sıra No	Son 5 Yıl Sıra No	Son 2013 Yılı Sıra No
İSTANBUL	3.585	4.080	2.820	2.559	2.246	15.290	1	13.855	1.104 TL	1	1	1	2
ANKARA	1.211	1.353	1.700	3.553	3.665	11.482	2	4.966	2.312 TL	2	2	2	1
İZMİR	493	457	609	705	1.210	3.474	3	4.005	867 TL	3	3	3	4
MARDİN	315	331	536	721	1.459	3.362	27	773	4.349 TL	7	5	4	3
DİYARBAKIR	370	469	777	798	915	3.329	12	1.592	2.091 TL	8	8	5	5
ŞANLIURFA	542	590	681	648	790	3.251	9	1.762	1.845 TL	6	7	6	6
ARTVİN	459	591	664	850	433	2.997	76	167	17.937 TL	4	4	7	13
ANTALYA	497	417	351	420	615	2.300	6	2.093	1.099 TL	9	9	8	9
BURSA	416	376	604	452	415	2.263	4	2.688	842 TL	5	6	9	16
KONYA	227	344	426	491	624	2.112	7	2.052	1.029 TL	11	10	10	8
MERSİN	292	259	251	460	511	1.773	10	1.683	1.054 TL	12	12	11	11
K.MARAŞ	226	241	185	459	515	1.626	18	1.063	1.529 TL	10	11	12	10
HATAY	199	240	213	314	634	1.600	13	1.484	1.078 TL	22	20	13	7
SAMSUN	373	390	236	260	320	1.579	16	1.252	1.261 TL	15	14	14	24
GAZİANTEP	186	264	274	360	421	1.505	8	1.800	836 TL	21	21	15	14
ESKİŞEHİR	220	214	192	269	504	1.399	25	790	1.771 TL	16	15	16	12
TRABZON	149	164	608	196	224	1.341	29	758	1.769 TL	20	18	17	37
ERZURUM	192	337	184	249	360	1.322	26	778	1.699 TL	18	19	18	22
KAYSERİ	197	239	210	221	408	1.275	15	1.275	1.000 TL	23	23	19	17
MUĞLA	237	228	306	273	205	1.249	24	851	1.467 TL	17	22	20	39
KOCAELİ	182	175	188	218	396	1.159	11	1.635	709 TL	13	13	21	20
ADANA	135	156	199	265	361	1.116	5	2.126	525 TL	14	16	22	21
KARAMAN	264	316	121	130	166	997	66	235	4.235 TL	19	17	23	46

2008-2013 Genel bütçe gelirlerinden aktarılan paylar

2008–2012 Dönemi Mahalli İdare, Fon ve Kuruluşlara Ayrılan Paylar (1.000 TL)

Sıra No		2008	2009	2010	2011	2012	2013 (Ock-Tem)
	İller Bankası Toplamı	10.167.844	11.188.110	13.686.425	16.384.190	17.899.771	11.792.919
	Büyükşehir Bel. Toplamı %5	5.840.259	6.130.478	7.302.537	8.514.477	9.813.639	6.620.964
1	İstanbul	2.783.778	2.904.633	3.446.676	4.004.683	4.660.357	3.161.730
2	Ankara	831.090	946552	1.129.769	1.324.244	1.403.593	940.650
3	İzmir	712.007	784.389	935.543	1.087.249	1.295.513	865.458
4	Kocaeli	465.958	398.326	477.043	562.209	653.616	442.141
5	Bursa	217.019	216.701	260.040	305.890	355.365	237.460
6	Mersin	143.809	142.866	171.439	201.952	238.686	156.411
7	Adana	118.830	129.495	154.755	180.249	210.193	143.111
8	Antalya	98.104	105.287	125.813	146.463	172.153	113.571
9	Gaziantep	79.883	92382	110.859	129.628	152.228	103.269
10	Konya	78.929	86.345	103.248	120.079	141.224	96.819
11	Kayseri	78.170	82086	98.372	114.817	134.301	90.077
12	Diyarbakır	53.188	59.425	71.309	83.266	97.629	67.159
13	Eskişehir	57.210	59143	70.812	82.327	95.961	66.329
14	Samsun	56.434	54314	64.629	75.425	89.090	59.974
15	Sakarya	37.775	39495	47.383	55.134	65.687	44.376
16	Erzurum	28.075	29.039	34.847	40.862	48.043	32.429

HAZİNE ALACAK STOKU (Bin TL)

BORÇLU KURULUŞ	VADESİ GEÇMİŞ	VADESİ GELMEMİŞ			TOPLAM
		Anapara	Diğer	Toplam	
MAHALLİ İDARELER	6.588.138	4.499.415	2.520.000	7.019.415	13.607.553
KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	2.314.158	1.785.575	1.464.783	3.250.358	5.564.516
ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	2.092.275	155.148	0	155.148	2.247.423
MARIÇ-MARMARİS-İÇMELER-ARMUTALAN BELEDİYE BİRLİĞİ	1.382.617	0	0	0	1.382.617
MÜFLİS TÜRKİYE İMAR BANKASI T.A.Ş. İFLAS MASASI	0	1.001.420	0	1.001.420	1.001.420
ADANA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	131.413	414.729	103.244	517.973	649.386
ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	602.837	0	602.837	602.837
EGO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (ANKARA)	250.664	115.184	227.073	342.257	592.921
GASKİ - GAZİANTEP BÜYÜKŞEHİR BEL.SU VE KAN. İD.GN.MD.	0	268.204	261.124	529.328	529.328
SAKARYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	108.808	148.843	108.412	257.255	366.063
ASKİ - ANKARA SU VE KANALİZASYON İDARESİ	0	222.789	106.872	329.661	329.661
DİDİM BELEDİYESİ	157.674	91.194	57.285	148.479	306.153
BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	0	237.251	0	237.251	237.251
İSKENDERUN BELEDİYESİ	33.693	53.992	41.171	95.163	128.856
ANTALYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ	1.008	104.366	0	104.366	105.374
BAFRA BELEDİYESİ	0	49.029	51.949	100.978	100.978
DALAMAN BELEDİYESİ	292	61.242	35.174	96.416	96.708
BANDIRMA BELEDİYESİ	84.477	9.694	0	9.694	94.171
DİYARBAKIR SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	92.661	0	92.661	92.661
TSE - TÜRK STANDARTLAR ENSTİTÜSÜ	83.084	0	0	0	83.084
ASKİ - ADANA BÜY.BELED.SU VE KANALİZASYON İDARESİ	0	79.830	0	79.830	79.830
TARSUS BELEDİYESİ	0	75.754	0	75.754	75.754
YOZGAT BELEDİYESİ	0	27.611	39.461	67.072	67.072
KAYSERİ SU VE KANALİZASYON İDARESİ	0	63.072	0	63.072	63.072
BATMAN BELEDİYESİ	0	56.683	0	56.683	56.683

Üretim Kapasitesi

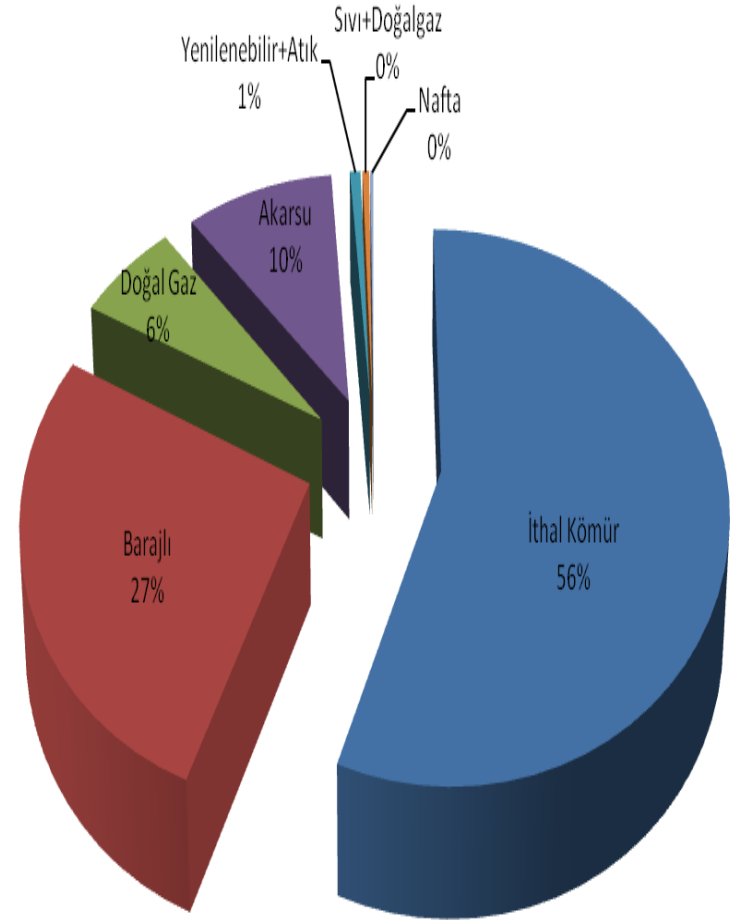
2011 yılı kurulu gücü 2032 MW olup toplam üretim 15,4 milyar kWh
2012 yılı kurulu gücü 2370 MW olup toplam üretim 13,4 milyar kWh

Üretim Kaynağı	KURULU GÜÇ MW	BRÜT ÜRETİM kWh
İthal Kömür	1.320,00	9.989.577.000
Barajlı	636,50	2.170.463.240
Doğal Gaz	153,40	637.283.488
Akarsu	229,20	574.250.076
Yenilenebilir+Atık	16,40	79.376.890
Sıvı+Doğalgaz	10,40	7.853.549
Nafta	4,70	0
Genel Toplam	2.370,60	13.458.804.243

Kurulu Güç ve Üretim 2009-2012 Yılı

Yıllar	KURULU GÜÇ		ÜRETİM GWh	
	MW	% Değişim	kWh	% Değişim
2009	1.774		11.668.195.429	
2010	2.032	14,5	11.176.165.185	-4,2
2011	2.886	42,0	15.405.034.252	37,8
2012	2.371	-17,8	13.458.804.243	-12,6

Üretim Kaynağına Göre Kurulu Güç Dağılımı 2012 Yılı %

ENERJİ (Lisans ve Elektrik Abone Sayıları)

Adana İlinde Yürürlükte Olan Lisanslar

	İşletme Sayısı			Kurulu Güç (MW)		
	Otoprodüktör Lisansı	Üretim Lisansı	Genel Toplam	Otoprodüktör Lisansı	Üretim Lisansı	Genel Toplam
Biyokütle	2	1	3	0,80	15,57	16,365
Hidroelektrik		36	36		1.970,73	1970,729
Termik	8	5	13	255,66	1.329,15	1.584,81
TOPLAM	10	42	52	256,46	3.315	3.572

Kaynak : EPDK

Adana İli Tarife Gruplarına Göre Abone Sayısı ve Tüketim Miktarları (2011-2012)

Tarife Grupları	Tüketim kWh			Abone Sayısı			Abone Başına Düşen Tüketim kWh	
	2011	2012	2011/2012 %	2011	2012	2012/2011 %	2011	2012
SANAYİ	781.985.680	916.021.190	17,1	1.264	1.303	3,1	618.660	703.009
TİCARETHANE	402.456.030	417.758.224	3,8	92023	92.853	0,9	4.373	4.499
TAR. SUL KÜLT. BAL	82.409.640	119.218.059	44,7	5.872	6.212	5,8	14.034	19.192
MESKENLER	1.341.888.220	1.468.749.778	9,5	648.631	656.220	1,2	2.069	2.238
RESMİ DAİRE	174.577.361	204.678.674	17,2	2.550	2.708	6,2	68.462	75.583
DİĞER	366.518.407	365.437.160	-0,3	30.766	34.068	10,7	11.913	10.727
TOPLAM	3.149.835.338	3.491.863.085	10,9	781.106	793.364	1,6	4.033	4.401

Kaynak : Toroslar Elektrik A.Ş. Adana İl Müdürlüğü

Sıra	İLLER	1998	1999	2000	2001	İllerin Payı %	Temel Göstergeler kişi başına gayri safi katma değer- 2008		
1	İSTANBUL	43.571	39.605	43.811	31.018	21,3			
2	ANKARA	14.589	14.389	16.495	11.047	7,6	TR10	İstanbul	14 591
3	İZMİR	13.756	12.777	14.455	10.921	7,5			
4	KOCAELİ	8.980	7.644	9.007	7.475	5,1	TR42	Kocaeli, Sakarya, Düzce, Bolu, Yalova	13 265
5	BURSA	7.360	6.617	7.284	5.313	3,6	TR41	Bursa, Eskişehir, Bilecik	12 983
6	ADANA	6.282	5.656	6.059	4.385	3,0	TR51	Ankara	12 598
7	İÇEL	5.461	5.108	5.446	4.113	2,8	TR21	Tekirdağ, Edirne, Kırklareli	12 243
8	ANTALYA	5.461	4.708	4.957	3.840	2,6	TR31	İzmir	11 568
9	KONYA	5.035	4.535	4.929	3.458	2,4	TR61	Antalya, Isparta, Burdur	10 334
10	MANİSA	4.700	3.872	4.133	3.076	2,1	TR32	Aydın, Denizli, Muğla	9 076
11	MUĞLA	3.055	2.588	3.025	2.381	1,6	TR22	Balıkesir, Çanakkale	9 000
12	HATAY	3.168	2.744	3.009	2.153	1,5	TR81	Zonguldak, Karabük, Bartın	8 734
13	BALIKESİR	3.261	2.707	3.021	2.145	1,5	TR33	Manisa, Afyon, Kütahya, Uşak	8 256
14	G.ANTEP	2.588	2.326	2.695	2.068	1,4	TR62	Adana, Mersin	7 363
15	SAMSUN	2.910	2.646	2.793	1.999	1,4	TR52	Konya, Karaman	7 213
16	AYDIN	3.020	2.506	2.778	1.912	1,3	TR72	Kayseri, Sivas, Yozgat	6 813
17	KAYSERİ	2.421	2.240	2.411	1.906	1,3	TR63	Hatay, Kahramanmaraş, Osmaniye	5 937
18	D.BAKIR	2.430	2.177	2.288	1.795	1,2	TRC1	Gaziantep, Adıyaman, Kilis	4 597
19	ZONGULDAK	2.135	1.908	2.330	1.793	1,2	TR	Türkiye	9 384
20	DENİZLİ	2.532	2.291	2.356	1.789	1,2			
21	ESKİŞEHİR	2.498	2.225	2.369	1.762	1,2			
22	K.MARAŞ	1.898	1.700	1.936	1.579	1,1			

Kaynak: TÜİK, 2001 Yılı sonrasında il bazında verilmedi.

SEGE 2003 çalışmasında 10 alt Kategoride 58 adet değişken kullanılarak hazırlanmıştır.

SIRA	İLLER	1996 YILI	2003 YILI
1	İSTANBUL	1	1
2	ANKARA	2	2
3	İZMİR	3	3
4	KOCAELİ	4	4
5	BURSA	5	5
6	ESKİŞEHİR	6	6
7	TEKİRDAĞ	8	7
8	ADANA	9	8
9	YALOVA		9
10	ANTALYA	7	10
12	DENİZLİ	16	12
13	MUĞLA	11	13
16	EDİRNE	18	16
17	İÇEL	10	17
19	KAYSERİ	15	19
20	GAZİANTEP	25	20
21	ZONGULDAK	19	21
25	MANİSA	22	25
26	KONYA	24	26
29	HATAY	26	29
48	K.MARAŞ	50	48

SEGE 2011 çalışması ise 8 alt kategoride 61 değişken kullanılarak hazırlandı.

İLLER (SEGE)	2011
İstanbul	1
Ankara	2
İzmir	3
Kocaeli	4
Antalya	5
Bursa	6
Eskişehir	7
Muğla	8
Tekirdağ	9
Denizli	10
Bolu	11
Edirne	12
Yalova	13
Adana	16
Kayseri	17
Konya	20
Balıkesir	22
Manisa	23
Mersin	24
Gaziantep	30

SEGE 2011 8 alt kategori ve 61 değişken	
KATEGORİ	Değişken
Demografik Göstergeler	5
Eğitim Göstergeleri	6
Sağlık Göstergeleri	5
İstihdam Göstergeleri	8
Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite Göstergeleri	15
Mali Kapasite Göstergeler	7
Erişilebilirlik Göstergeleri	6
Yaşam Kalitesi Göstergeleri	9
TOPLAM	61

SEGE 2011 çalışması ise 8 alt kategoride, 61 değişken kullanılarak hazırlandı.

Demografik Göstergeler	
1	Nüfus Yoğunluğu
2	Yaşa Özel Doğurganlık Oranı (15-49 yaş)
3	Genç Bağımlı Nüfus Oranı (0-14 yaş)
4	Net Göç Hızı
5	Şehirleşme Oranı
Eğitim Göstergeleri	
1	Okuryazar Nüfus Oranı
2	Okuryazar Kadın Nüfusunun Toplam Kadın Nüfusuna Oranı
3	Genel Ortaöğretim Net Okullaşma Oranı
4	Mesleki ve Teknik Liseler Okullaşma Oranı
5	İlin YGS Ortalama Başarı Puanı
6	Yüksek Okul veya Fakülte Mezunu Nüfusun 22+ Yaş Nüfusa Oranı
Sağlık Göstergeleri	
1	Yüz Bin Kişiye Düşen Hastane Yatak Sayısı
2	On Bin Kişiye Düşen Hekim Sayısı
3	On Bin Kişiye Düşen Diş Hekimi Sayısı
4	On Bin Kişiye Düşen Eczane Sayısı
5	Yeşil Kart Sahibi Nüfusun İl Nüfusuna Oranı
Erişilebilirlik Göstergeleri	
1	Kırsal Kesim Asfalt-Beton Köy Yolu Oranı
2	İlin En Yakın Havaalanına Uzaklığı
3	Hane Başına Genişbant Abone Sayısı
4	Kişi Başına Düşen GSM Abone Sayısı
5	İlin Otoyol ve Devlet Yollarına Göre yük-km Değerleri
6	Toplam Demiryolu Hattının Yüzölçüme Oranı
Mali Kapasite Göstergeler	
1	İldeki Banka Kredilerinin Türkiye İçindeki Payı
2	İldeki Tasarruf Mevduatının Türkiye İçindeki Payı
3	Kişi Başına Düşen Banka Mevduatı Tutarı
4	Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığında Aktif Bireysel Müşteri Sayısı
5	Bin Kişiye Düşen İnternet Bankacılığında Aktif Kurumsal Müşteri Sayısı
6	Kişi Başına Düşen Bütçe Gelirleri
7	İl Vergi Gelirinin Türkiye İçindeki Payı

Rekabetçi ve Yenilikçi Kapasite Göstergeleri	
1	İl İhracatının Türkiye İçindeki Payı
2	Kişi Başına Düşen İhracat Tutarı
3	İmalat Sanayi İşyerlerinin Türkiye İçindeki Payı
4	İmalat Sanayi Kayıtlı İşyeri Oranı
5	Kişi Başı İmalat Sanayi Elektrik Tüketimi
6	Organize Sanayi Bölgesinde Üretim Yapılan Parsellerin Türkiye İçindeki Payı
7	Küçük Sanayi Sitesi İşyeri Sayısının Türkiye İçindeki Payı
8	Yeni Kurulan Şirketlerin Toplam Sermayesinin Türkiye İçindeki Payı
9	On Bin Kişiye Düşen Yabancı Sermayeli Şirket Sayısı
10	Yüz Bin Kişiye Düşen Marka Başvuru Sayısı
11	Yüz Bin Kişiye Düşen Patent Başvuru Sayısı
12	Yüksek Lisans ve Doktora Sahibi Nüfusun 30+ Yaş Nüfusa Oranı
13	Kırsal Nüfus Başına Düşen Tarımsal Üretim Değeri
14	Turizm Yatırım-İşletme ve Belediye Belgeli Yatak Sayısının Türkiye İçindeki Payı
15	Teşvik Belgeli Yatırım Tutarının Türkiye İçerisindeki Payı
İstihdam Göstergeleri	
1	İşsizlik Oranı
2	İşgücüne Katılma Oranı
3	Çalışma Çağındaki Nüfusun (15 - 64 yaş arası) Toplam Nüfus İçerisindeki Oranı
4	İmalat Sanayi İstihdamının Sigortalı İstihdam İçindeki Oranı
5	Sosyal Güvenlik Kapsamındaki Aktif Çalışanların Toplam Nüfusa Oranı
6	Ortalama Günlük Kazanç
7	Ortalama Günlük Kazanç - Kadın
8	İstihdam Oranı
Yaşam Kalitesi Göstergeleri	
1	Bin Kişiye Düşen AVM Brüt Kiralanabilir Alan Oranı
2	Kanalizasyon Şebekesi ile Hizmet Verilen Belediye Nüfusunun Toplam Belediye Nüfusuna oranı
3	Kişi Başı Mesken Elektrik Tüketimi
4	On Bin Kişiye Düşen Özel Otomobil Sayısı
5	Kükürtdioksit (SO2) Ortalama Değeri
6	Partiküler Madde (Duman) Ortalama Değeri
7	Sosyal Güvenlik Kapsamı Dışında Kalan Nüfusun Toplam Nüfusa Oranı
8	Yüz Bin Kişiye Düşen Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü Sayısı
9	Yüz Bin Kişiye Düşen İntihar Vakası Sayısı
Değişken Sayısı : 61	

SIRA NO	İLLER	BRÜT TAHAKKUK	BRÜT TAHSİLAT	TAHSİLAT NİSPETİ (%)	Tahsilat Oranı İl Sırası
1	İSTANBUL	157.041.579.644	140.153.779.229	89,25	(5)
2	ANKARA	42.275.019.115	33.734.310.998	79,80	(38)
3	KOCAELİ	39.636.547.124	37.150.300.219	93,73	(2)
4	İZMİR	38.827.980.923	34.693.238.031	89,35	(4)
5	BURSA	10.098.714.228	8.506.568.473	84,23	(17)
6	MERSİN	6.981.102.053	6.133.990.392	87,87	(6)
7	ANTALYA	5.954.405.750	4.531.024.636	76,10	(55)
8	HATAY	4.026.085.912	3.532.174.638	87,73	(8)
9	ADANA	3.831.334.575	2.735.965.690	71,41	(71)
10	TEKİRDAĞ	3.604.220.580	3.100.810.766	86,03	(11)
11	KONYA	3.247.701.096	2.561.001.689	78,86	(44)
12	GAZİANTEP	2.617.696.102	2.090.754.687	79,87	(37)
13	KAYSERİ	2.561.726.399	2.128.975.024	83,11	(23)
14	MANİSA	2.371.747.134	1.878.983.630	79,22	(42)
15	SAMSUN	2.204.009.921	1.839.319.666	83,45	(19)
16	DENİZLİ	2.130.578.455	1.669.031.213	78,34	(46)
17	MUĞLA	2.128.246.708	1.583.265.183	74,39	(63)
18	BALIKESİR	1.991.217.726	1.632.007.319	81,96	(27)
19	ESKİŞEHİR	1.846.480.757	1.525.956.876	82,64	(24)
20	ZONGULDAK	1.840.483.148	1.493.632.689	81,15	(31)
TOPLAM		366.934.082.792	317.188.767.789	86,44	

İllere Göre Faal Mükellef Sayıları Tem -2013

İLLER	Gelir Vergisi	Gelir Stopaj Vergisi	G.M.S.İ.	Basit Usulde Vergilenen	Katma Değer Vergisi	Kurumlar Vergisi
İSTANBUL	478.130	704.575	524.904	39.196	683.048	242.533
ANKARA	128.620	200.313	190.609	20.424	193.934	73.850
İZMİR	123.586	168.139	125.834	27.516	162.419	44.740
ANTALYA	74.502	102.092	52.224	25.706	96.730	26.151
BURSA	75.852	99.888	58.115	15.883	95.865	23.806
KOCAELİ	43.185	59.393	31.682	6.105	57.006	15.326
KONYA	49.086	65.212	30.912	17.896	62.325	14.380
ADANA	44.281	58.348	17.982	16.943	55.212	12.542
İÇEL	38.652	51.780	18.138	18.202	48.856	11.513
MUĞLA	33.160	43.837	24.596	14.415	42.055	10.471
GAZİANTEP	38.772	48.265	10.121	15.765	47.257	9.397
KAYSERİ	28.552	37.311	17.921	6.891	35.425	8.369
HATAY	24.281	32.858	9.840	22.500	31.032	7.756
DİYARBAKIR	14.034	21.009	4.976	15.380	20.641	6.762
AYDIN	24.340	32.210	21.573	19.395	29.762	6.700
DENİZLİ	23.438	30.822	20.696	16.666	29.628	6.649
TEKİRDAĞ	22.762	29.705	16.422	10.649	27.754	6.092
ŞANLIURFA	25.105	30.558	3.785	18.463	31.153	5.992
TOPLAM	1.791.386	2.461.951	1.561.943	695.832	2.370.009	662.182

KAYNAK : GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI UYGULAMA ve VERİ YÖNETİMİ DAİRE BAŞKANLIĞI

İllere Göre Faaliyet Gösteren Banka Sayıları *

Sıra No.	İller	Banka Sayısı		2000-2012	%
		2000	2012	Nominal Değişme	Dağılım
1	İstanbul	78	45	-33	100,0
2	Ankara	51	29	-22	64,4
3	İzmir	54	27	-27	60,0
4	Bursa	42	23	-19	51,1
5	Antalya	39	22	-17	48,9
6	Kayseri	34	22	-12	48,9
7	Gaziantep	37	22	-15	48,9
8	Konya	35	21	-14	46,7
9	Adana	41	21	-20	46,7
10	Denizli	35	20	-15	44,4
11	Eskişehir	32	19	-13	42,2
12	Kocaeli (İzmit)	35	19	-16	42,2
13	Samsun	26	19	-7	42,2
14	İçel (Mersin)	28	18	-10	40,0
15	Sakarya (Adapazarı)	24	18	-6	40,0
16	Hatay (Antakya)	26	17	-9	37,8
Türkiye		79	45	-43,0	100,0

* İller 2012 yılı banka sayısına göre sıralanmıştır.

İllere Göre Banka Şube Sayıları *

Sıra No.	İller	Şube Sayısı		2000-2012	%	Kümülatif
		2000	2012	Nominal Değişme	Dağılım	% Dağılım
1	İstanbul	2.214	2.938	724	28,9	28,9
2	Ankara	673	1.015	342	10,0	38,9
3	İzmir	613	736	123	7,2	46,2
4	Antalya	200	413	213	4,1	50,2
5	Bursa	238	366	128	3,6	53,8
6	Adana	190	241	51	2,4	56,2
7	Konya	149	226	77	2,2	58,4
8	Kocaeli (İzmit)	129	213	84	2,1	60,5
10	İçel (Mersin)	138	181	43	1,8	62,3
9	Muğla	134	178	44	1,8	64,1
11	Gaziantep	88	158	70	1,6	65,6
13	Balıkesir	134	144	10	1,4	67,0
12	Manisa	138	143	5	1,4	68,4
14	Kayseri	93	140	47	1,4	69,8
15	Aydın	131	133	2	1,3	71,1
16	Samsun	95	126	31	1,2	72,4
17	Denizli	103	124	21	1,2	73,6
18	Hatay (Antakya)	95	115	20	1,1	74,7
Türkiye		7.787	10.158	30,4	100,0	-

* İller 2012 yılı şube sayısına göre sıralanmıştır.

* Yurt dışı şubeler dahil edilmemiştir.

İllere Göre Mevduatın Dağılımı *

Sıra No.	İller	Mevduat (Bin TL)		2000-2012 % Değişme	% Dağılım	Kümülatif % Dağılım
		2000	2012			
1	İstanbul	28.515.838	345.812.458	1.112,7	47,8	47,8
2	Ankara	13.222.021	119.478.621	803,6	16,5	64,2
3	İzmir	3.766.438	41.608.331	1.004,7	5,7	70,0
4	Antalya	1.086.810	18.610.043	1.612,4	2,6	72,6
5	Bursa	1.482.563	16.742.154	1.029,3	2,3	74,9
6	Adana	1.106.135	11.767.485	963,8	1,6	76,5
7	Kocaeli (İzmit)	1.292.672	10.766.308	732,9	1,5	78,0
8	Muğla	492.991	8.317.568	1.587,2	1,1	79,1
9	İçel (Mersin)	867.586	8.069.227	830,1	1,1	80,2
10	Konya	549.723	7.649.505	1.291,5	1,1	81,3
11	Kayseri	520.931	6.683.483	1.183,0	0,9	82,2
12	Balıkesir	576.904	6.668.554	1.055,9	0,9	83,1
13	Hatay (Antakya)	573.309	6.496.016	1.033,1	0,9	84,0
14	Denizli	545.705	6.474.093	1.086,4	0,9	84,9
15	Aydın	473.354	6.238.826	1.218,0	0,9	85,8
16	Gaziantep	344.669	5.412.276	1.470,3	0,7	86,5
17	Eskişehir	446.114	5.174.101	1.059,8	0,7	87,3
Türkiye		63.648.625	724.205.823	1.037,8	100,0	-

Haziran 2013 itibariyle Adana Toplam Mevduat: 12.550.043 TL'dir

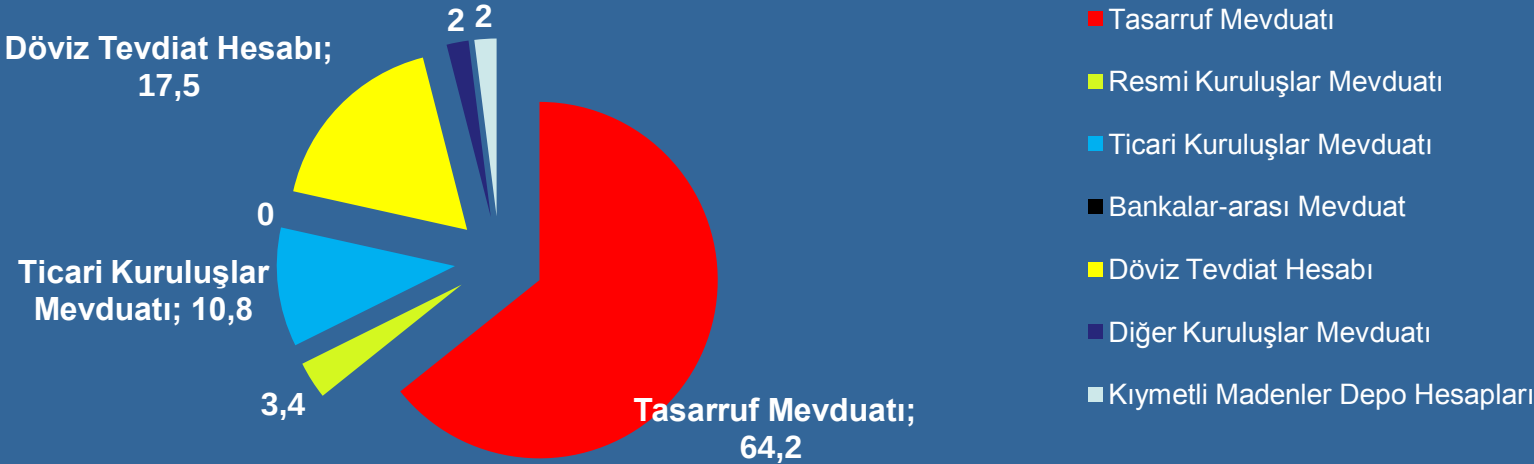
* İller 2012 yılı mevduat hacimlerine göre sıralanmıştır.

Adana'da Mevduatın Türlerine Göre Dağılımı, 31.12.2012, Bin TL

İli	Tasarruf Mevduatı	Resmi Kuruluşlar Mevduatı	Ticari Kuruluşlar Mevduatı	Bankalar-arası Mevduat	Döviz Tevdiat Hesabı	Diğer Kuruluşlar Mevduatı	Kıymetli Madenler Depo Hesapları	Toplam
Adana	7.559.618	396.580	1.276.510	110	2.061.751	232.621	240.295	11.767.485

Türkiye İçindeki Payı %

Adana	2,6	1,0	1,0	0,0	0,9	0,7	1,7	1,5
-------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

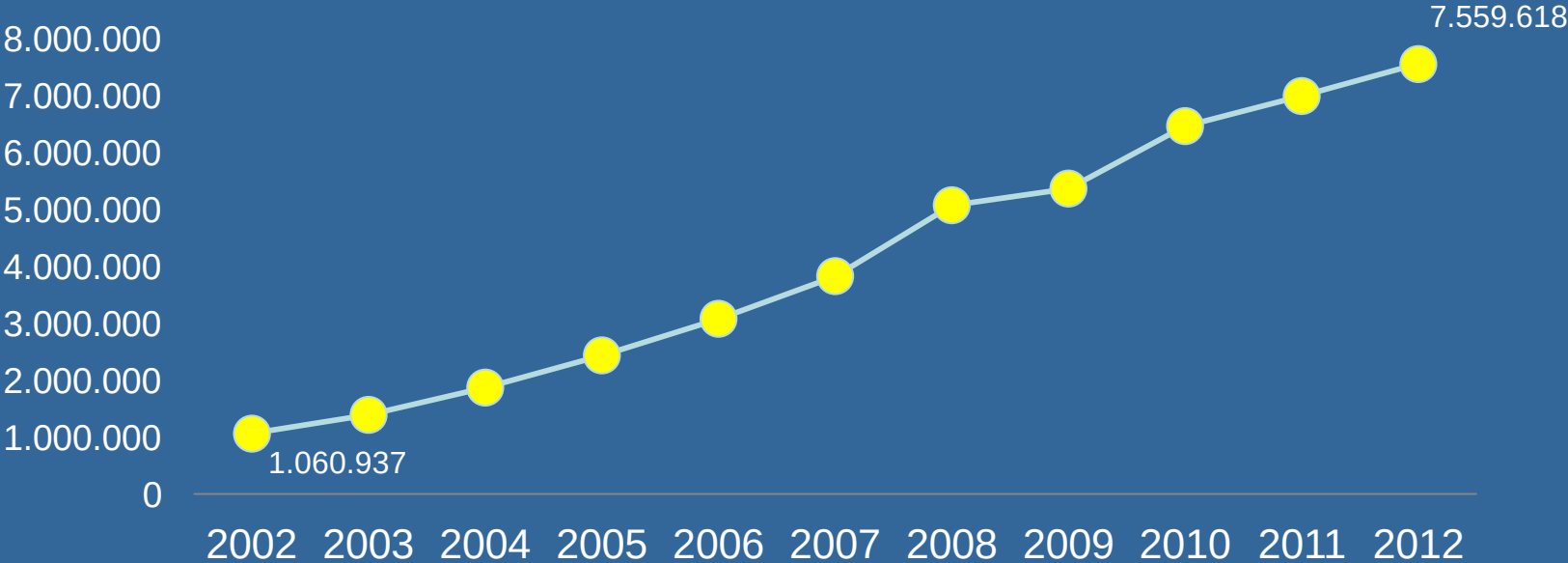
Adana’da Tasarruf Mevduatının Yıllara Göre Dağılımı, Milyon TL

İlî	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Adana	1.061	1.391	1.871	2.437	3.081	3.831	5.077	5.370	6.469	6.998	7.560

Adana’da Tasarruf Mevduatının Türkiye İçindeki Payı %

İlî	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Adana	3,0	3,1	3,0	2,8	2,8	2,7	2,8	2,7	2,7	2,6	2,6

Adana Tasarruf Mevduatı (Bin TL)

Adana'da Mevduatın Türlerle Göre Dağılımı Bin TL				Hesap Adeti			Hesap Başına Ortalama (Bin TL)		
MEVDUAT	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Tasarruf Mevduatı	6.469.171	6.997.554	7.559.618	2.644	2.966	3.039	2.447	2.359	2.488
Resmî Kuruluşlar Mevduatı	335.325	363.030	396.580	5	7	9	67.065	51.861	44.064
Ticari Kuruluşlar Mevduatı	1.054.625	1.209.562	1.276.510	190	216	236	5.551	5.600	5.409
Bankalar Mevduatı	322	332	110		1	1		332	110
Döviz Tevdiat Hesapları	1.558.501	1.811.618	2.061.751	249	288	265	6.259	6.290	7.780
Diğer Mevduat	141.553	212.852	232.621	11	14	14	12.868	15.204	16.616
Altın Depo Hesabı	23.678	147.988	240.295	6	12	26	3.946	12.332	9.242
TOPLAM MEVDUAT	9.583.175	10.742.936	11.767.485	3.105	3.504	3.590	3.086	3.066	3.278

Sıra No.	İller	Kişi Başına Mevduat (TL)		2000-2012
		2000	2012	% artış
1	İstanbul	2.875	24.960	768
2	Ankara	3.321	24.062	625
3	İzmir	1.125	10.388	823
4	Muğla	694	9.772	1.307
5	Antalya	640	8.894	1.290
6	Uşak	728	7.478	927
7	Zonguldak	623	7.271	1.067
8	Denizli	644	6.811	957
9	Kocaeli (İzmit)	1.081	6.586	509
10	Eskişehir	634	6.552	934
11	Tunceli	419	6.360	1.419
12	Kırklareli	586	6.357	985
13	Bursa	704	6.228	785
18	Adana	602	5.536	820
20	Kayseri	493	5.242	964
26	İçel (Mersin)	530	4.795	805
32	Hatay (Antakya)	459	4.378	854
39	Konya	253	3.727	1.376
50	Gaziantep	270	3.008	1.013
Türkiye		944	9.576	914

Adana Toplam Mevduat ve Krediler 2013-6

Banka: Tüm Bankalar

Şehir: ADANA	Mevduat
Raporlama Dönemi: 2013-6	
Veri	Değer
Tasarruf Mevduatı	9.563.138
Tasarruf Mevduatı Türk Lirası	7.922.918
Tasarruf Mevduatı Döviz Tevdiat Hesabı	1.640.220
Diğer Mevduat	2.986.905
Diğer Mevduat Türk Lirası	2.498.382
Diğer Mevduat Döviz Tevdiat Hesabı	488.523
Toplam Mevduat	12.550.043

Raporlama Dönemi: 2013-6	Krediler
Toplam Nakdi Krediler	20.719.947
Nakdi Krediler	19.912.448
Takipteki Alacaklar	807.499
Gayri Nakdi Krediler	2.936.777

Nüfusa Göre Dağılım	
Kişi Başı Nakdi Kredi	9.367,76
Kişi Başı Takipteki Alacak	379,89
Kişi Başı Tasarruf Mevduatı	4.498,96
Kişi Başı Toplam Mevduat	5.904,14

Kaynak : BDDK

Sektörel Krediler / Dönemi: 2013-6	Değer (TL)
Gıda Mesrubat ve Tutun	671.953
İnsaat	672.685
Metal ve İşlenmiş Maden	321.411
Finansal Kuruluşlar	9.013
Tekstil ve Tekstil Ürünleri	948.445
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	1.626.805
Turizm	79.078
Ziraat ve Balıkçılık	1.892.522
Enerji	204.490
Denizcilik	6.850
Takipteki Gıda Mesrubat ve Tutun	11.505
Takipteki İnşaat	21.689
Takipteki Metal ve İşlenmiş Maden	7.050
Takipteki Tekstil ve Tekstil Ürünleri	106.300
Takipteki Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	62.276
Takipteki Turizm	4.011
Takipteki Ziraat ve Balıkçılık	39.720
Takipteki Enerji	1.679
Takipteki Kredi Kartları	269.444
Gayrinakdi Gıda Mesrubat ve Tutun	151.064
Gayrinakdi İnşaat	510.533
Gayrinakdi Metal ve İşlenmiş Maden	76.849
Gayrinakdi Finansal Kuruluşlar	24.780
Gayrinakdi Tekstil ve Tekstil Ürünleri	312.266
Gayrinakdi Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	394.916
Gayrinakdi Turizm	16.449
Gayrinakdi Ziraat ve Balıkçılık	87.113
Gayrinakdi Enerji	187.325
Gayrinakdi Denizcilik	1.212

2012 (Ocak-Haziran)		
SIRA NO	Şehir	Değer (Bin TL)
1	İSTANBUL	185.312.062
2	ANKARA	44.277.036
3	İZMİR	30.396.493
4	ANTALYA	12.819.793
5	BURSA	12.162.421
6	ADANA	8.658.355
7	MERSİN	6.343.862
8	KOCAELİ	6.281.671
9	MUĞLA	5.986.288
10	KONYA	5.931.160
11	HATAY	5.476.663
12	BALIKESİR	5.314.780
13	DENİZLİ	4.917.627
14	KAYSERİ	4.709.678
15	AYDIN	4.672.731
16	MANİSA	3.780.181
17	ESKİŞEHİR	3.752.191
18	SAMSUN	3.660.108
19	TEKİRDAĞ	3.256.051
20	GAZİANTEP	3.212.800
Toplam		421.098.762

2013 (Ocak-Haziran)		
SIRA NO	Şehir	Değer (Bin TL)
1	İSTANBUL	206.624.735
2	ANKARA	49.452.384
3	İZMİR	33.785.642
4	ANTALYA	14.568.699
5	BURSA	13.501.654
6	ADANA	9.563.138
7	KOCAELİ	7.034.412
8	MERSİN	7.032.846
9	MUĞLA	6.830.010
10	KONYA	6.683.617
11	BALIKESİR	5.939.063
12	HATAY	5.874.391
13	DENİZLİ	5.519.031
14	KAYSERİ	5.399.999
15	AYDIN	5.228.006
16	ESKİŞEHİR	4.189.670
17	SAMSUN	4.116.344
18	MANİSA	4.114.845
19	GAZİANTEP	3.781.255
20	TEKİRDAĞ	3.670.727
Toplam		470.945.579

Kredilerin İllere Göre Dağılımı *

Sıra No.	İller	Kredi (Bin TL)		2000-2012	%	Kümülatif
		2000	2012	% Değişme	Dağılım	% Dağılım
1	İstanbul	12.807.155	301.407.296	2.253,4	41,8	41,8
2	Ankara	5.310.024	77.552.336	1.360,5	10,8	52,6
3	İzmir	1.805.329	42.586.890	2.259,0	5,9	58,5
4	Antalya	470.108	24.940.156	5.205,2	3,5	61,9
5	Bursa	808.863	22.487.753	2.680,2	3,1	65,1
6	Adana	882.292	16.697.402	1.792,5	2,3	67,4
7	Kocaeli (İzmit)	943.968	14.925.896	1.481,2	2,1	69,4
8	Gaziantep	276.258	14.238.544	5.054,1	2,0	71,4
9	Konya	205.986	11.106.034	5.291,6	1,5	73,0
10	İçel (Mersin)	351.018	11.010.651	3.036,8	1,5	74,5
11	Hatay (Antakya)	144.787	9.401.914	6.393,6	1,3	75,8
12	Kayseri	273.733	9.242.614	3.276,5	1,3	77,1
13	Denizli	479.824	7.848.131	1.535,6	1,1	78,2
14	Manisa	204.844	7.679.565	3.649,0	1,1	79,2
Türkiye		29.875.467	720.885.218	2.313,0	100,0	-

Haziran 2013 itibariyle Adana Toplam Kredi :20.719.947 TL'dir.

* İller 2012 yılı kredi hacimlerine göre sıralanmıştır.

* "Takipteki Krediler" ve "Özel Karşılıklar" hariç krediler.

Kredilerin Türlerine Göre Dağılımı, 31.12.2012, Bin TL

Sıra No	İller	Tarım	Gayri menkul	İhtisas Kredileri			Diğer	İhtisas Dışı Krediler	Toplam***
				Mesleki	Deniz cilik	Turizm			
6	Adana	1.304.420	0	180.072	0	0	80.920	15.131.990	16.697.402

Türkiye İçindeki Payı %

6	Adana	5,2	-	2,6	-	0,0	0,6	2,1	2,2
---	-------	-----	---	-----	---	-----	-----	-----	-----

İllere Göre Nüfus Başına Ortalama Kredi

Sıra No.	İller	Kişi Başına Kredi (TL)		2000-2012 % Değişme
		2000	2012	
1	İstanbul	1.291	21.755	1.585
2	Ankara	1.334	15.618	1.071
3	Antalya	277	11.919	4.208
4	İzmir	539	10.632	1.872
5	Kocaeli (İzmit)	789	9.131	1.057
6	Bursa	384	8.365	2.079
7	Denizli	567	8.256	1.357
8	Muğla	193	8.235	4.167
9	Gaziantep	217	7.912	3.555
10	Adana	480	7.855	1.537
11	Eskişehir	286	7.433	2.496
12	Tekirdağ	186	7.417	3.895
13	Edirne	410	7.284	1.678
14	Kayseri	259	7.249	2.699
	Türkiye	443	9.532	2.051

İllere ve Yıllara Göre Konut Satışları Toplam

Sıra No	İLLER	2009	2010	2011	2012	2013 (1.Çeyrek)
1	İSTANBUL	140 573	153 897	169 015	167 110	58 682
2	ANKARA	104 285	106 006	117 908	106 019	34 786
3	İZMİR	34 828	39 702	44 876	46 429	17 602
4	ANTALYA	30 602	31 419	35 451	34 555	14 978
5	BURSA	14 879	19 966	24 092	24 724	9 762
6	ESKİŞEHİR	11 077	14 006	17 325	19 422	4 875
7	KAYSERİ	13 015	15 873	19 040	18 581	6 194
8	MERSİN	13 692	15 141	18 464	18 447	7 607
9	KONYA	13 963	14 434	16 838	17 491	6 700
10	GAZİANTEP	13 412	12 601	15 699	15 963	4 798
11	ADANA	13 057	14 084	17 412	15 911	5 041
12	KOCAELİ	810	6 523	11 880	13 492	6 988
13	SAMSUN	8 727	9 010	11 410	12 330	4 344
14	DİYARBAKIR	9 723	8 816	11 078	10 895	3 368
15	DENİZLİ	6 947	7 128	8 916	9 256	3 004
	TÜRKİYE	555 184	607 098	708 275	701 621	273 826

Kaynak: Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü (TKGM)

(1) 2008-2012 yılları verileri il merkezleri ve merkez ilçeleri kapsamaktadır.

Adana Mesleki Kuruluş Üye Sayıları-2013

Oda-Borsa Adı	Üye Sayısı
Adana Ticaret Borsası	1.553
Adana Sanayi Odası	2.261
Adana Ticaret Odası	28.189
Adana ESOB (87 Oda)	51.985

İLLERE GÖRE ESNAF / ODA VE NÜFUS SAYISI (30/06/2013)

S No	İl	İşyeri Sayısı	İlin Nüfusu*	Oda Sayısı
1	İSTANBUL	221.375	13.854.740	164
2	İZMİR	119.630	4.005.459	129
3	ANTALYA	80.066	2.092.537	75
4	ANKARA	76.288	4.965.542	116
5	BURSA	73.261	2.688.171	105
6	ADANA	51.985	2.125.635	87
7	MERSİN	47.227	1.682.848	72
8	MANİSA	46.039	1.346.162	95
9	KONYA	45.361	2.052.281	86
10	MUĞLA	40.807	851.145	34
11	BALIKESİR	40.062	1.160.731	89
12	HATAY	39.986	1.483.674	70
13	KOCAELİ	38.717	1.634.691	52
14	SAMSUN	35.581	1.251.722	71
15	AYDIN	34.878	1.006.541	87
16	ŞANLIURFA	33.339	1.762.075	58
17	GAZİANTEP	31.699	1.799.558	80
TOPLAM		1.797.532	75.627.384	3098

Yeni işyeri sayısı artıyor

Açılan-Kapanan İşyeri Sayıları- (Ocak –Temmuz)

İL ADI	2012 (OCAK –TEMMUZ)		
	KURULAN		
	ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
İSTANBUL	9.772	38	14.944
ANKARA	2.912	73	5.916
İZMİR	1.380	28	1.740
ANTALYA	1.042	7	1.802
BURSA	838	16	732
GAZİANTEP	539	6	643
KOCAELİ	524	4	515
ADANA	460	9	706
MERSİN	369	10	603
KONYA	372	25	792
KAYSERİ	337	8	470
TÜRKİYE	24.481	590	42.750

2013 (OCAK-TEMMUZ)		
KURULAN		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
11.952	35	13.053
3.490	67	4.536
1.744	29	1.526
1.176	21	1.560
1.102	28	873
654	7	661
649	5	597
562	5	511
552	16	415
482	32	664
421	12	380
29.611	590	38.167

% değişim		
ŞİRKET	KOOP.	GER. KİŞİ TİC. İŞL.
22	-8	-13
20	-8	-23
26	4	-12
13	200	-13
32	75	19
21	17	3
24	25	16
22	-44	-28
50	60	-31
30	28	-16
25	50	-19
21	0	-11

En Çok Şirket Kuruluşu Olan İlk 10 Faaliyet

Anonim Şirketler

Sıra	Faaliyet Kodu	Faaliyet Kodu Açıklama	Sayı	Yüzde (%)
1	41,20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	77	10,69
2	35,11	Elektrik enerjisi üretimi	25	3,47
3	71,12	Mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık	21	2,92
4	55,10	Oteller ve benzer konaklama yerleri	20	2,78
5	56,10	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri	18	2,50

Limited Şirketler

1	41,20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	390	11,97
2	71,12	Mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık	134	4,11
3	56,10	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri	101	3,10
4	46,90	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret	59	1,81
5	47,30	Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda otomotiv yakıtının perakende ticareti	49	1,50

Gerçek Kişi Ticari İşletmeleri

1	41.20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	714	16,11
2	56,10	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri	268	6,05
3	49,39	Başka yerde sınıflandırılmamış kara taşımacılığı ile yapılan diğer yolcu taşımacılığı	237	5,35
4	47,11	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende tic	177	3,99
5	68,31	Gayrimenkul acenteleri	92	2,08

Ocak-Temmuz Döneminde En Çok Şirket Kapanışı Olan İlk 10 Faaliyet

En Çok Şirket Kapanışı Olan İlk 10 Faaliyet

Anonim Şirketler				
Sıra	Faaliyet Kodu	Faaliyet Kodu Açıklama	Sayı	Yüzde (%)
1	41,20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	84	8,19
2	35,11	Elektrik enerjisi üretimi	40	3,90
3	79,11	Seyahat acentesi faaliyetleri	23	2,24
4	47,11	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret	18	1,75
5	47,51	Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda tekstil ürünleri perakende ticareti	18	1,75

Limited Şirketler				
1	41,20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	765	9,21
2	71,12	Mühendislik faaliyetleri ve ilgili teknik danışmanlık	248	2,99
3	47,11	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret	246	2,96
4	47,51	Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda tekstil ürünleri perakende ticareti	220	2,65
5	14,13	Diğer dış giyim eşyaları imalatı	181	2,18

Gerçek Kişi Ticari İşletmeleri				
1	47,11*	Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalarda gıda, içecek veya tütün ağırlıklı perakende ticaret	34.654	61,98
2	41,20	İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı	3427	6,13
3	47,71	Belirli bir mala tahsis edilmiş mağazalarda giyim eşyalarının perakende ticareti	944	1,69
4	56,10	Lokantalar ve seyyar yemek hizmeti faaliyetleri	746	1,33
5	49,39	Başka yerde sınıflandırılmamış kara taşımacılığı ile yapılan diğer yolcu taşımacılığı	644	1,15

* Re'sen kapanış çokluğu nedeniyle sayı ve oran yüksek çıkmıştır.

Protestolu Senetler 2012-2013 (Adet)

SIRA NO	İLLER	2012 TOPLAM	2013(Ocak-Mayıs) TOPLAM	2012 Pay	2013 Pay
				%	%
1	İSTANBUL	136.369	59.394	21,3	21,8
2	ANKARA	73.437	29.601	11,5	10,9
3	İZMİR	38.952	16.884	6,1	6,2
4	KONYA	30.455	12.700	4,8	4,7
5	BURSA	28.744	11.975	4,5	4,4
6	ANTALYA	29.794	10.827	4,7	4,0
7	ADANA	12.058	5.985	1,9	2,2
8	MERSİN	11.831	5.494	1,8	2,0
9	KAYSERİ	11.452	5.394	1,8	2,0
10	KOCAELİ	13.320	5.359	2,1	2,0
11	MUĞLA	13.472	4.887	2,1	1,8
12	SAMSUN	11.813	4.856	1,8	1,8
13	BALIKESİR	10.994	4.852	1,7	1,8
14	GAZİANTEP	10.337	4.576	1,6	1,7
	TOPLAM	640.091	272.128		

Bankacılık ve Finansal Kuruluşlar Genel Müdürlüğü

Kaynak: Merkez Bankası

Protestolu Senetler 2012 Tutar Bazında ilk 10 il

NO	İLLER	TOPLAM (TL)
1	İSTANBUL	1.926.409.725
2	ANKARA	1.087.957.187
3	İZMİR	366.757.242
4	ANTALYA	274.727.462
5	BURSA	216.494.479
6	KONYA	205.462.467
7	MUĞLA	132.230.056
8	KOCAELİ	107.831.053
9	ADANA	104.895.356
10	GAZİANTEP	99.845.822

Protestolu Senetler 2013 Tutar Bazında ilk 10 il (Ocak-Mayıs)

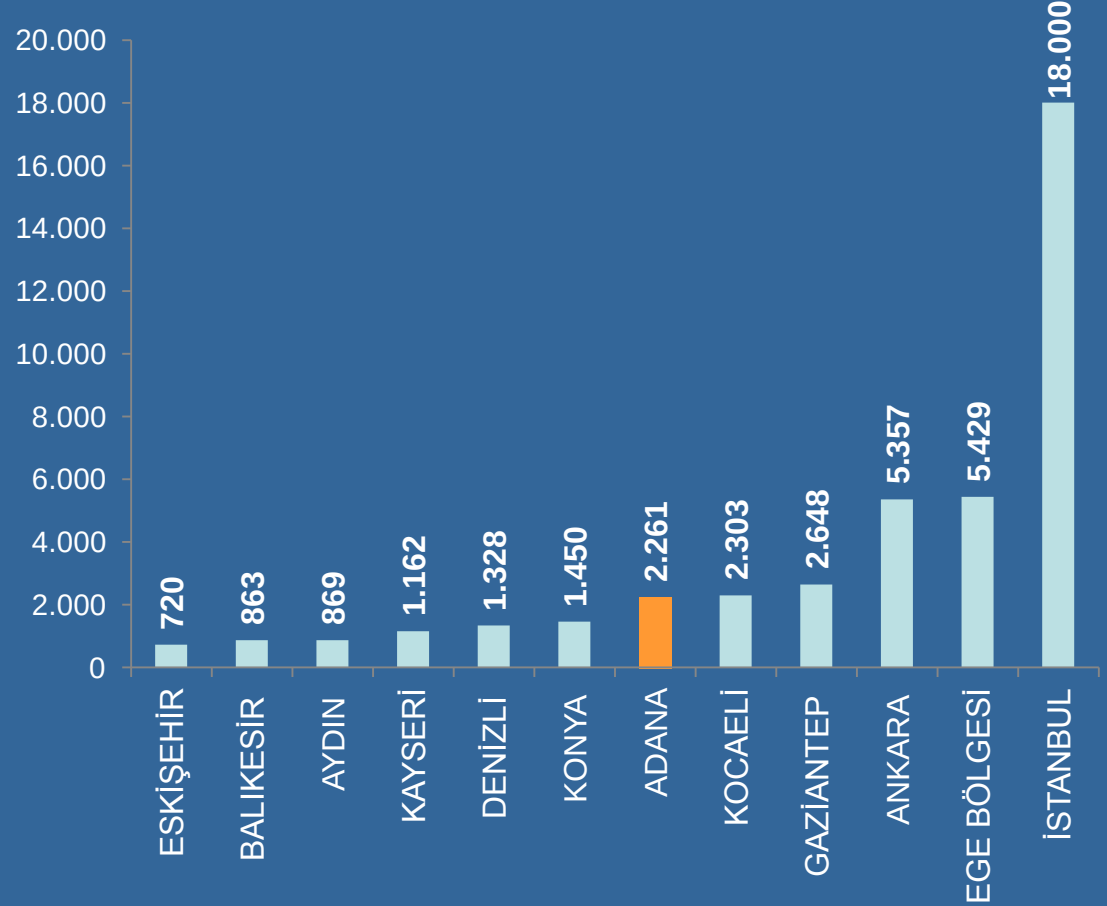
NO	İLLER	TOPLAM (TL)
1	İSTANBUL	815.265.586
2	ANKARA	365.744.879
3	İZMİR	192.355.774
4	ANTALYA	106.300.252
5	BURSA	102.578.004
6	KONYA	95.292.400
7	ADANA	64.712.109
8	KAYSERİ	63.686.181
9	MERSİN	55.227.478
10	KOCAELİ	46.003.443

Merkezi Finans ve İhale Birimi tarafından sözleşmeye bağlanan projelere temin edilen hibe miktarları (eşfinansman dahil) üzerinden illerin sıralaması
Güncelleme: 14.01.2013;

Sözleşme						HİBE					
SIRASI	İL	Adedi	YÜZDESİ	TUTARI(€)	YÜZDESİ	SIRA	İL	Adedi	%	TUTARI(€)	%
1	İstanbul	182	5,88	22.344.334	5,78	33	İzmir	43	1,39	4.490.548	1,16
2	Ankara	190	6,14	22.039.590	5,7	34	Bursa	48	1,55	4.401.082	1,14
3	Kayseri	147	4,75	20.365.924	5,27	40	Antalya	30	0,97	3.582.971	0,93
4	Van	201	6,5	19.986.565	5,17	41	Adana	49	1,58	3.459.643	0,89
5	Konya	176	5,69	17.469.726	4,52	44	Mersin	25	0,81	2.984.946	0,77
6	Samsun	131	4,24	15.028.476	3,89	45	Gaziantep	25	0,81	2.810.030	0,73
7	Trabzon	112	3,62	13.167.198	3,41	47	Kocaeli	22	0,71	2.487.164	0,64
8	Sivas	98	3,17	12.456.227	3,22	49	K.Maraş	20	0,65	2.431.769	0,63
9	Elazığ	55	1,78	10.329.213	2,67	54	Denizli	14	0,45	1.285.991	0,33
10	Tokat	62	2	10.083.228	2,61	56	Manisa	12	0,39	1.227.078	0,32
11	Malatya	51	1,65	8.672.536	2,24	59	Eskişehir	15	0,48	1.027.742	0,27
17	Hatay	39	1,26	7.394.431	1,91	TOPLAM		3087		385.805.821	

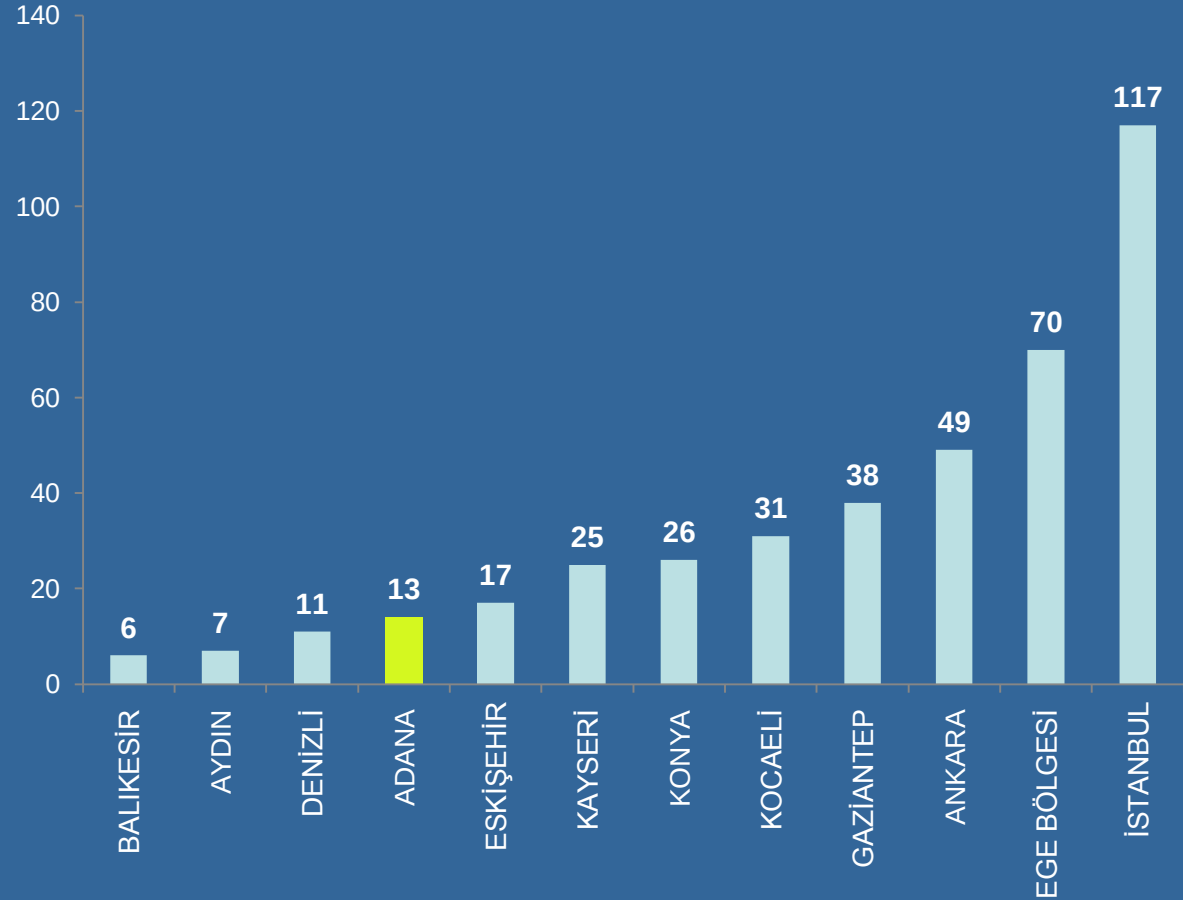
Sanayi Odaları Üye Sayıları-2013

NO	ODA ADI	Üye Sayısı	Pay %
1	İSTANBUL	18.000	42,5
2	EGE BÖLGESİ	5.429	12,8
3	ANKARA	5.357	12,6
4	GAZİANTEP	2.648	6,2
5	KOCAELİ	2.303	5,4
6	ADANA	2.261	5,3
7	KONYA	1.450	3,4
8	DENİZLİ	1.328	3,1
9	KAYSERİ	1.162	2,7
10	AYDIN	869	2,1
11	BALIKESİR	863	2,0
12	ESKİŞEHİR	720	1,7
TOPLAM		42.390	100,0

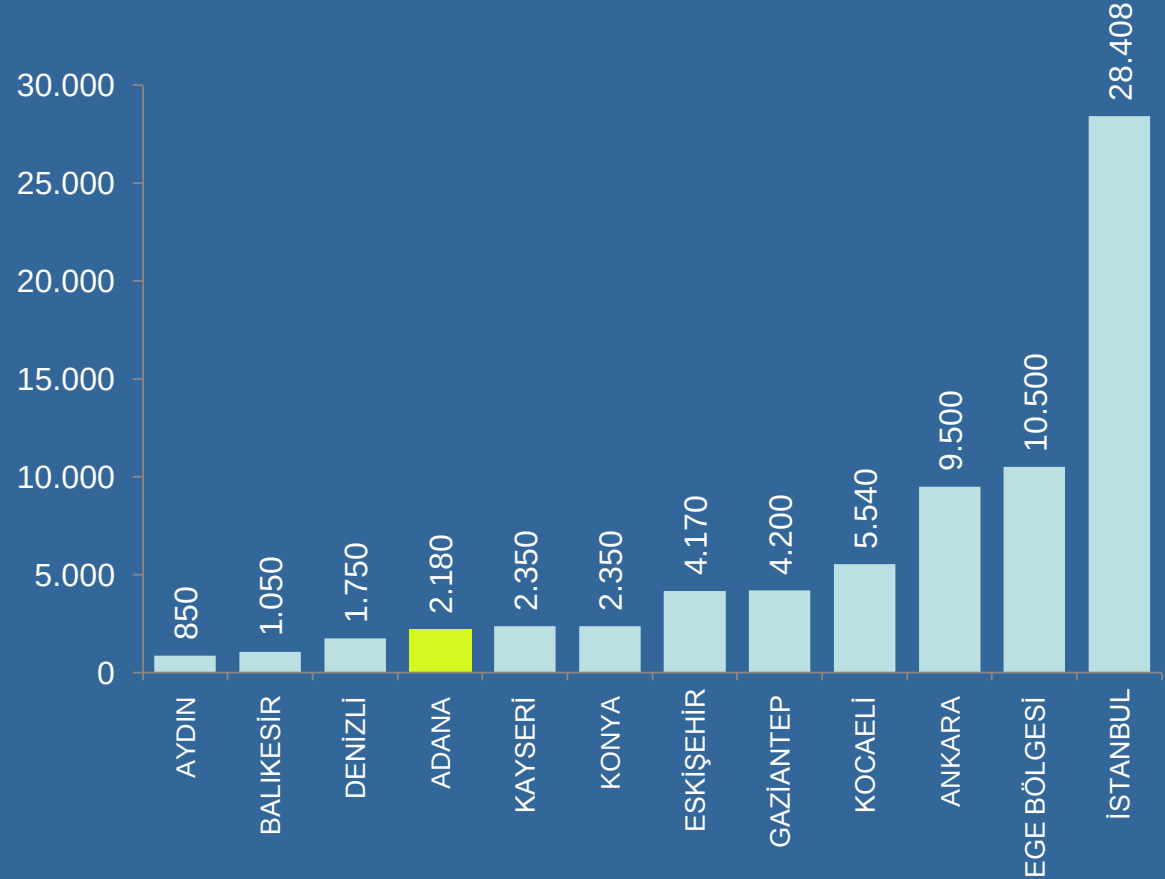
Sanayi Odaları Personel Sayıları-2013

NO	ODA ADI	Personel	Pay %
1	İSTANBUL	117	28,5
2	EGE BÖLGESİ	70	17,0
3	ANKARA	49	11,9
4	GAZİANTEP	38	9,2
5	KOCAELİ	31	7,5
6	KONYA	26	6,3
7	KAYSERİ	25	6,1
8	ESKİŞEHİR	17	4,1
9	ADANA	13	3,1
10	DENİZLİ	11	2,7
11	AYDIN	7	1,7
12	BALIKESİR	6	1,5
TOPLAM		411	100,0

Sanayi Odaları Tahmini Bütçeleri-2013

NO	ODA ADI	Bütçe (1000 TL)	Pay %
1	İSTANBUL	28.408	39,0
2	EGE BÖL.	10.500	14,4
3	ANKARA	9.500	13,0
4	KOCAELİ	5.540	7,6
5	GAZİANTEP	4.200	5,8
6	ESKİŞEHİR	4.170	5,7
7	KAYSERİ	2.350	3,2
8	KONYA	2.350	3,2
9	ADANA	2.180	3,0
10	DENİZLİ	1.750	2,4
11	BALIKESİR	1.050	1,4
12	AYDIN	850	1,2
	TOPLAM	72.848	100,0

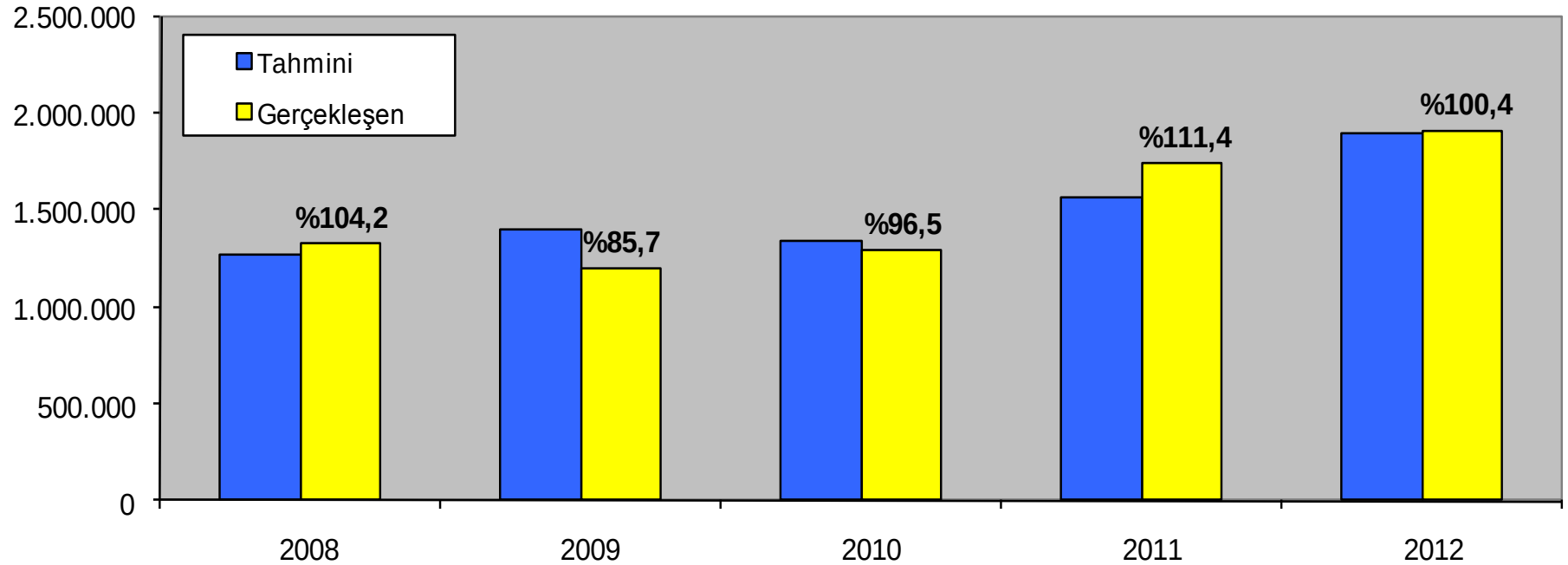
Tahmini Bütçe ve Gerçekleşme Oranları

YILLAR	Tahmini	Gerçekleşen	Gerçekleşme %
2008	1.270.000	1.322.985	104,17%
2009	1.400.000	1.173.063	83,79%
2010	1.340.000	1.292.528	96,46%
2011	1.560.000	1.804.235	115,66%
2012	1.900.000	1.908.384	100,44%
2013	2.180.000		

GELİR KALEMLERİ (2012)	1000 TL	Pay (%)	
FAİZ	105	6	Faiz ve aidat dışı gelir (669.000 TL) %
AİDAT (YILLIK+MUNZAM)	1.134	59	
KAYIT ÜCRETİ	55	3	8
SİCİL SERVİSİ BELGELERİ	113	6	17
KAPASİTE, EKSTERTİZ ve TEŞVİK İŞL.	440	23	66
TASDİK ONAY ÜCRETİ	29	2	4
SAİR GELİRLER	13	1	2
KİRA GELİR	1	0	0
BASIN SERVİSİ	3	0	0
BAĞIŞ VE YARDIMLAR	15	1	2
TOPLAM 2012 YILI GERÇEKLEŞEN	1.908	100	100

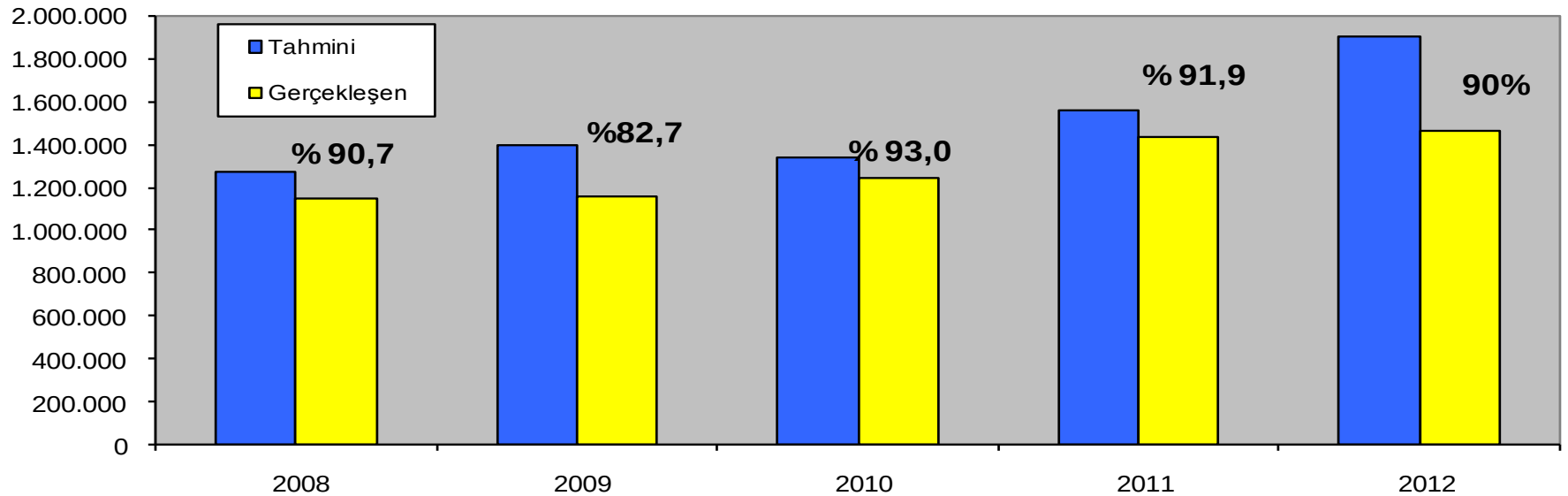
Son Beş Yılda Adaso Gelir Bütçesi

YIL	TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GELİR	TAHMİNİ BÜTÇEYE GÖRE GERÇEKLEŞME ORANI (%)
2008	1.270.000	1.322.985	104,2
2009	1.400.000	1.200.086	85,7
2010	1.340.000	1.292.528	96,5
2011	1.560.000	1.738.274	111,4
2012	1.900.000	1.908.110	100,4

Son Beş Yılda Adaso Gider Bütçesi

YIL	TAHMINİ	GERÇEKLEŞEN GİDER	TAHMINİ BÜTÇEYE GÖRE GERÇEKLEŞME ORANI (%)
2008	1.270.000	1.151.674	90,7
2009	1.400.000	1.157.183	82,7
2010	1.340.000	1.246.696	93,0
2011	1.560.000	1.433.373	91,9
2012	1.900.000	1.727.875	90,0

CEYHAN ENERJİ İHTİSAS ENDÜSTRİ BÖLGESİ

ADASO

2023 Hedefleri

Cumhuriyetimizin 100'üncü yılında dünyanın 10 büyük ekonomisi arasında yer almak isteyen Türkiye'nin ihracat hedefi 500 milyar dolardır.

2 trilyon dolarlık ekonomiyle işsiz oranını yüzde 5'e indirmeyi amaçlayan Türkiye'de 2023'te kişi başına gelir, 25 bin dolar olarak hedeflenmektedir.

2023 Hedeflerini Yakalamak İsteyen Türkiye'nin;

Yerli ve yabancı yatırımlar için altyapısı hazır yatırım alanlarına,

Katma değeri yüksek üretim yapacak yeni yatırımlara,

Rakiplerine göre daha ucuz enerjiyle üretmeye ihtiyacı bulunmaktadır.

Dünyanın Yeni Enerji Üssü: DOĞU AKDENİZ

Konumu ve potansiyeliyle Türkiye'nin yeni üretim üssü olmaya aday Doğu Akdeniz Bölgesi, son yıllarda gerçekleştirilen yatırımlarla ham petrol ve doğal gaz boru hatlarının kesiştiği dünyanın en önemli merkezlerinden biri oldu.

100 Milyon Ton Ham Petrol Ceyhan'da

35 milyon tonu Irak-Türkiye Ham Petrol Boru Hattı'ndan,
5 milyon tonu Ceyhan - Kırıkkale Ham Petrol Boru Hattı'ndan,
50 milyon tonu Bakü-Tiflis-Ceyhan Ham Petrol Boru Hattı'ndan

olmak üzere yıllık yaklaşık 100 milyon ton ham petrol dünya pazarlarına bu bölgeden ulaştırılmaktadır.

Petrokimya Sektörünün Yeni Adresi

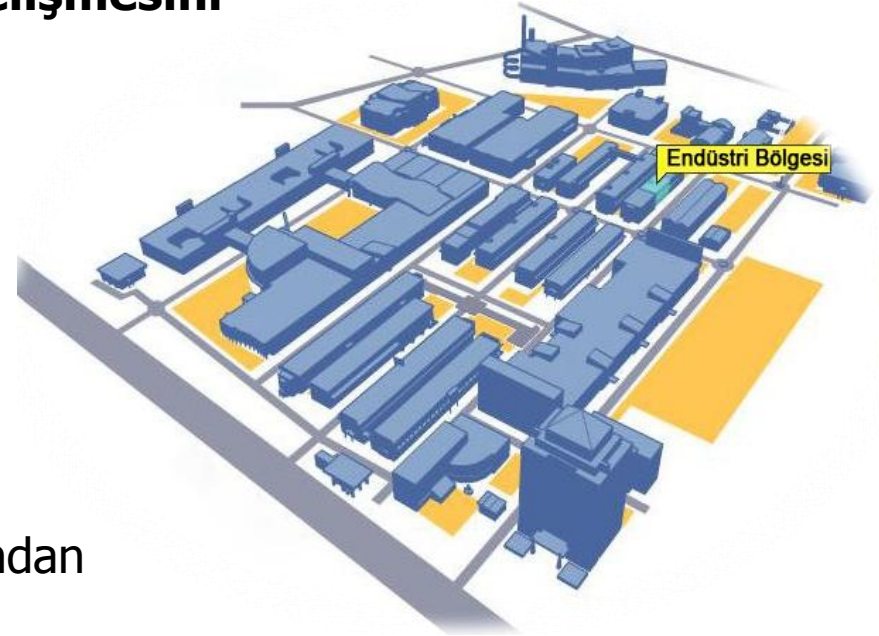
Ham petrol boru hatlarının kesişme noktası bölge; rafineri, petrokimya, petrol ürünleri ve termik santral alanlarında yapılacak yatırımlar için önemli bir potansiyele sahiptir.

Türkiye’de petrol, petrol türevi ve enerji yatırımlarının gelecekteki en gözde merkezleri arasında gösterilen bölge, Akdeniz’e kıyılarıyla, turizm imkanlarıyla da dikkat çekmektedir. Dolayısıyla bölgede gerçekleştirilecek enerji yatırımlarının, imarından çevre düzenlemesine, ulaşım master planlamasından sosyal yaşam alanlarına doğru, çevreci ve sürdürülebilir bir düzenleme gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği

16.12.2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği bu çerçevede atılan en önemli adımlardan biri olmuştur.

Endüstri bölgeleri, **ülke ekonomisinin gelişmesini ve teknoloji transferini sağlamak, üretim ve istihdamı artırmak, yatırımları teşvik etmek, yurt dışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarını Türkiye’de yatırıma yönlendirmek ve yabancı sermaye girişini artırmak amacıyla;** Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın önerisiyle Endüstri Bölgeleri Koordinasyon Kurulu’nca belirlenen yerlerde, Bakanlar Kurulu tarafından ilan edilen bölgelerdir.

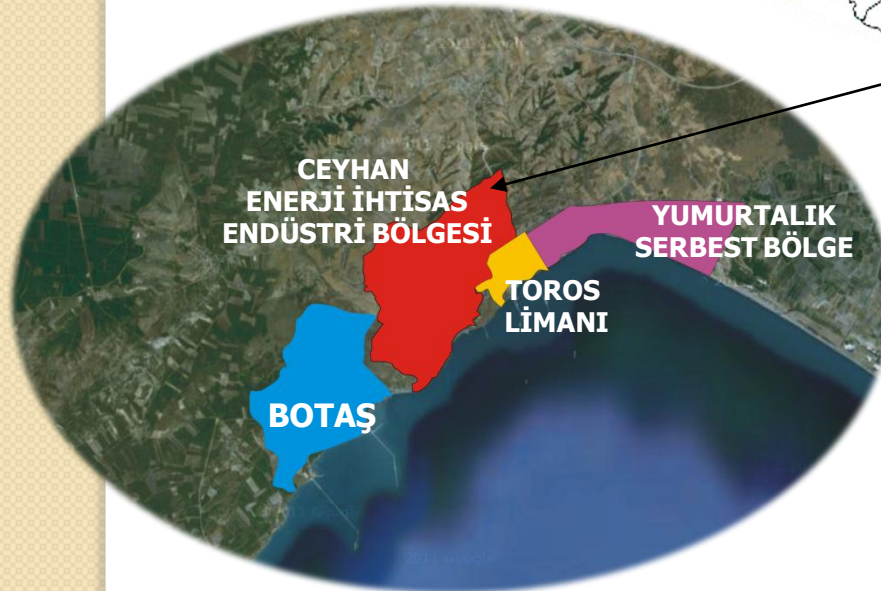
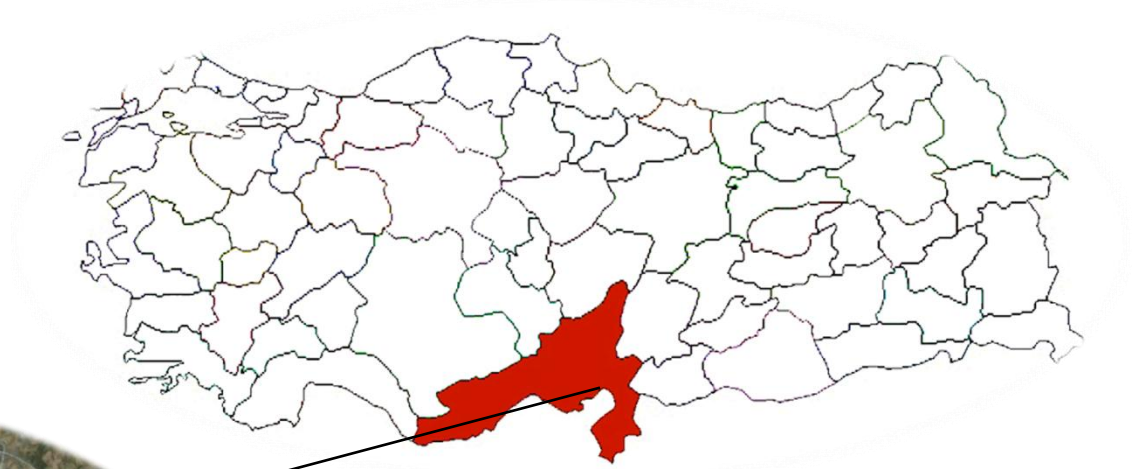

Özel Statü

Endüstri Bölgelerinin organize sanayi bölgelerinden en temel farkları, bölgelerin hazine adına kamulaştırılan alanlar olması, altyapılarının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılması, bölgelerdeki parsellerin satılması yerine, irtifak hakkı tesis edilmesi yöntemiyle yatırımcıların kullanımına sunulmasıdır.

Bölgenin Konumu

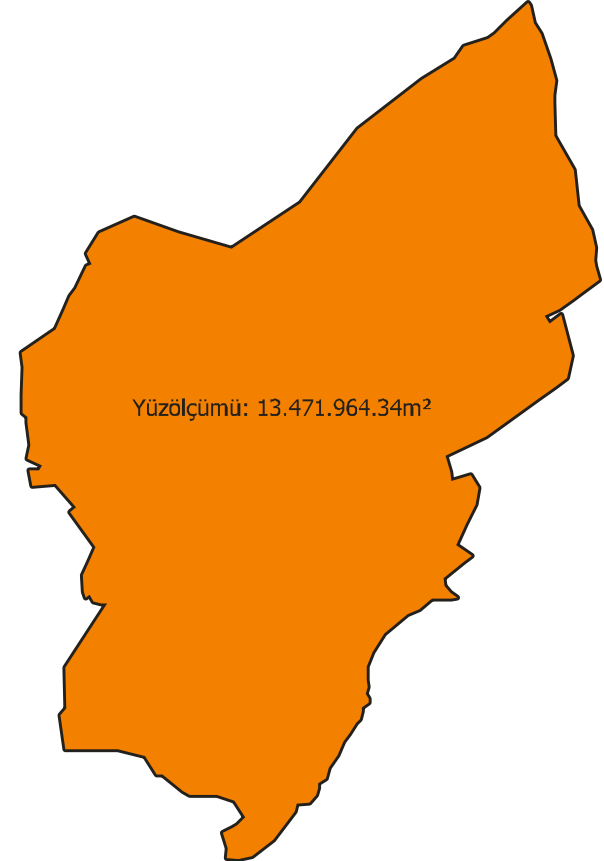
Akdeniz'in kıyısında yer alan Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi, Adana Havalimanı'na otoyol bağlantısıyla 80 km uzaklıktadır. Yumurtalık Serbest Bölgesi ve Toros Limanı ile Botaş tesisleri arasında yer alan bölge, genişleyecek rezerv alanlara sahiptir.

Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi

Bu çerçevede Bakanlar Kurulu'nun 19.09.2007 tarihli kararıyla Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi kurulmuştur. Kuruluş yasasına göre bölgenin işletmesi **Adana Sanayi Odası**'na verilmiştir.

Bu kapsamda, Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi sınırları ile ilgili son düzenleme 04.01.2010 yılında yapılmıştır.

Yaklaşık 13.500 dönüm arazi tahsis edilmiş olan bölgede kamulaştırma çalışmaları devam etmektedir.

* 19/09/2007 Tarihli ve 2007/12632 Sayılı Kararnamenin Ekl Harita

İşletme Müdürlüğü'nün Kuruluşu

Kuruluş yasasının 41. maddesinde, işletme müdürlüğünün idari ve sosyal giderlerinin; 42. madde uyarınca Oda bütçesinden karşılanacağı, yönetim ve işletme giderlerinin karşılanması için Oda ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında yapılacak protokol çerçevesinde, **TOBB'den destek alınabileceği** belirtilmektedir.

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 09.11.2007 tarih ve B.14.0.KSB.0.12.00.05/552-01 sayılı talimatlarıyla, Odamız bünyesinde Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi İşletme Müdürlüğü kurulmasını istemiştir.

ADASO Meclisi'nin Onayı

Yönetim Kurulumuzun 19.11.2007 tarih ve 140 sayılı kararı ile, Odamız Bünyesinde İşletme Müdürlüğü kurulmasına karar verilmiştir.

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile yapılan görüşmelerde başlangıçta kadro, bir işletme müdürü, bir teknik personel, bir muhasebe ve bir asistan olmak üzere 4 kişilik kadro tahsis edilmiş ve kadro Meclisimizin onayından geçirilmiştir.

Teknik Altyapı Çalışmaları

T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
28.03.2011 tarihli talimatıyla,
bölgede kamulaştırma teknik alt yapı
çalışmalarında sona yaklaşmış
olduğunu, böylece yerel düzeydeki
çalışmaların ağırlık kazanacağını,
bundan dolayı da Ceyhan Enerji
İhtisas Endüstri Bölgesi İşletme
Müdürlüğü'nün gerekli çalışmalar
yapılarak faaliyete geçirilmesini ve
sonucuyla ilgili Bakanlıklarına bilgi
verilmesini istemiştir.

İşletme Müdürlüğü Bütçesi

12.04.2011 tarih ve 389 sayılı yazımızla, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanlığı'na yazdığımız yazı ile, İşletme Müdürlüğü kadrolarının atanabilmesi için personel gider bütçelerinin yapılacak protokol çerçevesinde TOBB bünyesinden karşılanması talep edilmiştir.

TOBB'nin 06.05.2011 tarih ve 11642 sayılı cevabi yazısı ile, talebimizin karşılanmasının mümkün olamayacağı bildirilmiştir.

İlk Atamalar Yapıldı

Yönetim Kurulumuzun 09.05.2011 tarih ve 119 sayılı toplantısında durum değerlendirilmiş, bütçemizin müsait olmaması nedeniyle dışarıdan bir atama yapılamayacağı, atanıncaya kadar Odamız Genel Sekreteri Gazi Yılmaz'ın İşletme Müdürlüğünü vekaleten yürütmesi kararlaştırılmıştır.

10. 05. 2011 tarih ve 492 sayılı yazımız ile İşletme Müdürlüğü'ne Gazi Yılmaz'ın vekalet edeceği T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'na bildirilmiştir.

İşletme Giderleri

Bölgemiz ve ülkemiz geleceği için dev yatırımlarda lokomotif görevi üstlenecek Ceyhan Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi'nin işlev kazanması için atılması gereken en önemli adım sağlıklı bir işletme sisteminin geliştirilmesidir.

Yönetmelikte, bölgenin işletilmesi görevi Adana Sanayi Odası'na verilmiş ancak işletme sürecindeki maliyetlerin karşılanması çerçevesinde Oda'nın hangi kalemlerden gelir elde edeceği belirlenmemiştir.

İlk etapta bölgenin işletilmesine yönelik kısıtlı personelin giderleri Oda ya da TOBB tarafından karşılanacak olsa bile artması zaruri personel ve işletme için gerekli giderlerin karşılanması mümkün görünmemektedir.

İşletmeci Oda'ya Kaynak

Önerimiz;

Yatırımcıya irtifak hakkı teslim edilirken sabit yatırım tutarının binde 5'i Bakanlık Merkez Saymanlık Müdürlüğüne yatırılırken, **bu miktarın en az yarısı oranında bir bedelinin** işletmeci Oda'ya kaynak olarak aktarılması sağlanmalıdır.

Bölge Genişletilmeli

Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi'nde atılması gereken bir diğer önemli adım alan büyüklüğünü içermektedir.

Mevcut kararnamede 13.5 milyon metrekare olarak belirlenen alan bölgenin bitişiğindeki rezerv alanlar da değerlendirilerek büyütülmelidir. Bu durum bölgenin gelişmesinde ve daha doğru bir planlama yapılması açısından son derece önemli olacaktır.

Düzenleme Sonrası Bölge

Talep ettiğimiz düzenlemelerle faaliyete geçecek Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi, milyar dolarlık yatırımlarla on binlerce gencimize iş imkanı sağlarken, sanayimizin katma değeri yüksek ürün gamını genişletecektir.

Bölgede gerçekleştirilecek üretim dışı bağımlı olduğumuz birçok ürünü ülkemizde elde etmemizi sağlarken sanayimize rekabet avantajı sağlayacaktır.

Özetle;

13.5 milyon metrekarelik alana sahip Ceyhan Enerji İhtisas Bölgesi, yatırımlar başlayınca kamulaştırma bedelleri yükseleceğinden rezerv alan şimdiden bölgeye dahil edilerek bölge büyütülmelidir.

Bakanlık tarafından gerçekleştirilecek altyapı çalışmaları hızlandırılmalıdır.

Özetle;

Bölgede yer alacak yatırımların modern, güvenli ve hızlı işletme hizmeti alabilmeleri için Endüstri Bölgeleri Yönetmeliği'nde düzenleme yapılarak işletme sorumluluğu verilen Oda'ya söz konusu hizmetleri yerine getirmelerini sağlayacak gelir kalem ve miktarlarının belirlenmesi gerekmektedir.

Adana Sanayi Odası

Hazırlayan
Mehmet KARAKUŞ
Sanayi Hizmetleri Şefi
Adana Sanayi Odası

Mail : adaso@adaso.org.tr
Tel : (+90) 322 436 63 63
Faks: (+90) 322 436 16 36
www.adaso.org.tr